

रविवार, २० ऑक्टोबर २०२४

राष्ट्रसंचार

असते. पण, हृदयविकाराचा पहिला झटका आल्यानंतर धूम्रपान कायमचे सोडून दिले तर दुसरा झटका येण्याची शक्यता काही प्रमाणात कमी होते. रुग्णाच्या

विश्ववेध ३

माणसाने अनेक विचित्र सवयी स्वतःला लावून घेतलेल्या आहेत. त्यामध्ये नाका-तोंडातून धूर काढण्याचा धूम्रपानाचा समावेश होतो. 'नाकाचा वापर धुराड्यासारखा व्हावा अशी देवाची इच्छा असती तर त्याने नाकपुड्या उफाराव्या ठेवल्या नसत्या का?' असे महान कृषीशास्त्रज्ञ जॉर्ज वॉशिंग्टन काव्हर यांनी म्हटले होते. 'धूम्रपान आरोग्यासाठी घातक असते', असे वाक्य सिगारेटच्या पाकिटावरही लिहिलेले असते; पण तरीही अनेक जण त्याकडे दुर्लक्ष करतात आणि सर्रास धूम्रपान करतात. धूम्रपानाचा परिणाम केवळ आपल्या शारीरिक आरोग्यावरही होत असतो. जर धूम्रपान करणाऱ्याने धूम्रपानास तिलांजली दिली तर त्याचे मानसिक आरोग्य सुधारते, असे मत वॉशिंग्टन विद्यापीठातील एका संशोधकाने व्यक्त केलेले आहे. हृदयविकाराचा झटका येऊन गेलेल्या रुग्णांने जर धूम्रपान सोडले,

धूम्रपान आणि मनारोग्य

तर त्याचे फायदे त्याला लगेच मिळतात. त्याचे दैनंदिन जीवन सुधारते आणि त्याच्या मानसिक आरोग्यातही बऱ्यापैकी सुधारणा होतात. धूम्रपान सोडल्यास महिनाभरात त्याचे मानसिक परिणाम तुम्हाला जाणवायला लागतात, असे वॉशिंग्टन विद्यापीठातील औषधोत्पादन विभागाचे सहायक प्राध्यापक शेरोन क्रेसी यांनी सांगितले. धूम्रपान सातत्याने करणाऱ्याला हृदयविकाराचा झटका येण्याचा धोका असतो. हृदयविकाराचा पहिला झटका येऊनही जो धूम्रपान सोडत नसेल तर त्याला दुसरा झटका येण्याची किंवा मृत्यू येण्याची भीती

मानसिक आरोग्यावरही परिणाम होतो. दैनंदिन जीवनात त्याला प्रसन्न वाटते आणि विचारशीलतेलाही चालना मिळते, असे क्रेसी सांगतात.

मागे उडू शकणारा पक्षी

हूमिंगबर्ड

निसर्गाने आपल्याला अनेक अद्भुत आश्चर्ये दिली आहेत. त्यापैकी एक म्हणजे हूमिंगबर्ड, जगातील एकमेव असा पक्षी जो मागे उडू

हा पक्षी आपल्या वजनाच्या दुप्पट खातो अन्न

शकतो. हूमिंगबर्ड हा जगातील सर्वात लहान पक्षी आहे. त्याचे वजन फक्त २ ते २० ग्रॅम असते. पण, त्याच्या आकारातूनच त्याचे कौशल्य देखील लक्षणीय आहे. हा पक्षी एका सेकंदात आपले पंख सुमारे ५० ते ८० वेळा फडफडवतो.

हूमिंगबर्डची सर्वात आश्चर्यकारक क्षमता म्हणजे मागे उडणे या वेगवान पंखांच्या हालचालीमुळे त्याला 'U' च्या आकारात उडता येते, तसेच तो हवेत एका जागी स्थिर राहू शकतो.पण, हूमिंगबर्डची सर्वात आश्चर्यकारक क्षमता म्हणजे मागे उडणे. इतर कोणताही पक्षी हे करू शकत नाही. हूमिंगबर्ड आपल्या पंखांना अशा प्रकारे वळवतो की तो सरळ मागे उडू शकतो. ही क्षमता त्याला फुलांमधून मध गोळा करताना अतिशय उपयोगी पडते. तो फुलाजवळ थांबतो, मध पितो आणि मग सरळ मागे जातो.

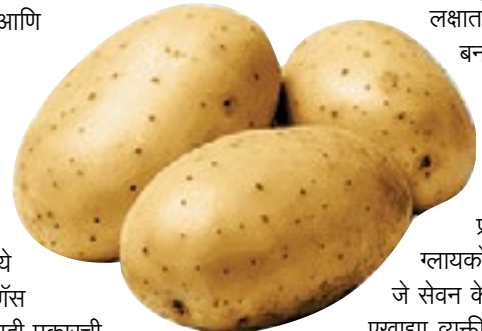
हूमिंगबर्डची ही विशेष क्षमता त्याच्या अन्नसंकलनासाठी महत्त्वाची आहे. तो दररोज आपल्या वजनाच्या दुप्पट अन्न खातो. त्यासाठी तो दिवसभरात सुमारे १००० ते २००० फुलांना भेट देतो. त्याचे हृदय एका मिनिटात १२०० वेळा धडकते, जे मानवी हृदयाच्या धडकण्यापेक्षा २० पट जास्त आहे. हूमिंगबर्डच्या या अद्भुत क्षमतेमुळे तो परागीभवनात महत्त्वाची भूमिका बजावतो. तो एका फुलावरून दुसऱ्या फुलावर जाताना परागकण वाहून नेतो, ज्यामुळे वनस्पतींचे प्रजनन होते. अशा प्रकारे, निसर्गाच्या संतुलनात हा छोटासा पक्षी मोठे योगदान देतो. हूमिंगबर्ड आपल्याला शिकवतो की, आकार लहान असला तरी कौशल्य मोठे असू शकते. त्याची मागे उडण्याची क्षमता आपल्याला सांगते की, कधीकधी अपारंपरिक मार्ग स्वीकारणे, हेच यशाचे गमक असू शकते.

कच्च्या भाज्या खाताय?

चांगले आरोग्य राखण्यासाठी, लोक सहसा आहारात फळे आणि भाज्या समाविष्ट करण्याची शिफारस करतात. पण, जर तुम्हाला ही फळे आणि भाज्या खाण्याची योग्य पद्धत माहीत नसेल, तर तुम्हाला फायदा होण्याऐवजी नुकसान होऊ शकते. खरे तर, काही भाज्यांमध्ये नैसर्गिक टॉक्सिन आणि पचायला कठीण शर्करा असतात. ज्यामुळे एखाद्या व्यक्तीसाठी गॅस्ट्रो नॉमिकल रोगांचा धोका वाढू शकतो. काही भाज्या आणि फळे फ्रूट क्लिनरने धुवून, तुम्ही त्यांच्यातील कीटकनाशके आणि दूषित पदार्थ काढून टाकू शकता. परंतु, तरीही डॉक्टर त्यांना कच्चे खाण्याची शिफारस करत नाहीत. बटाटा - कच्चा बटाटा तुमची चव खराब करत नाही, तर तुमच्या पचनाशी संबंधित समस्या देखील निर्माण करू शकतो. कच्च्या बटाट्यामध्ये असलेल्या स्टार्चमुळे पोट फुगणे आणि गॅस होऊ शकतो. अशा परिस्थितीत कोणत्याही प्रकारची गॅस्ट्रो नॉमिकल समस्या टाळण्यासाठी, बटाटे खाण्यापूर्वी ते बेक करणे, भाजणे किंवा शिजवण्याचा सल्ला दिला जातो. कोबी कुटुंबातील भाज्या जसे की फुलकोबी, ब्रोकली आणि स्प्राऊट्स कच्च्या स्वरूपात खाणे टाळावे. या भाज्यांमध्ये असलेल्या साखरेचे प्रमाण पचण्यास कठीण असते. या भाज्या कच्च्या खाल्ल्याने पोटासंबंधी अनेक समस्या उद्भवू शकतात. जर तुम्ही आधीच

थायरॉईडचे रुग्ण असाल, तर या भाज्यांचे सेवन केल्याने तुमच्या समस्या वाढू शकतात. वांग्यामध्ये सोलॅनिन नावाचे संयुग असते जे कॅल्शियमचे शोषण रोखते. शरीरातील सोलॅनिनमुळे मळमळ, चक्कर येणे, उलट्या होणे आणि मुरडा येणे यासह अनेक न्यूरोलॉजिकल आणि गॅस्ट्रो इंटेस्टाइनल समस्या उद्भवू शकतात. वांगी खाण्यास सुरक्षित बनवण्यासाठी ते शिजवून खाणे आवश्यक आहे. लक्षात ठेवा की वांग्याची भाजी बनवण्यापूर्वी चांगल्या क्लिनरच्या मदतीने स्वच्छ करा. कच्चे किंवा अर्धवट शिजलेल्या राजमामध्ये मोठ्या प्रमाणात टॉक्सिन, ग्लायकोप्रोटीन लेक्टिन असते. जे सेवन केल्याच्या काही तासांत एखाद्या व्यक्तीमध्ये मळमळ, उलट्या आणि जुलाब यांसारखी लक्षणे दिसू शकतात. राजमा शिजवण्यापूर्वी ५ तास भिजवल्यास त्यातील हानिकारक घटक नष्ट होण्यास मदत होते. बरेच लोक मशरूम कच्चे देखील खातात. पण, त्यात असलेली पोषकतत्त्वे चांगली मिळवायची असतील तर ते शिजवून खा. यासाठी तुम्ही तळलेले, ग्रील्ड मशरूमचे सेवन करू शकता. अशा मशरूममध्ये कच्च्या मशरूमपेक्षा जास्त पोर्टेशियम असते. मशरूम खाण्यापूर्वी त्यांना चांगल्या फ्रूट क्लिनरने चांगले धुवा, असे तज्ज्ञ सांगतात.

मुंग्यांचं चमत्कारीक विश्व

मुंग्या लहान असल्या, तरी त्यांचे जग आश्चर्यकारक असते आणि त्यांच्या क्षमतांनी आपण सगळे थक्क होऊन जावे, इतके ते अफाट शक्तिशाली असतात! काय आहेत त्यांची चकित करणारी रहस्ये, याचा हा लेखाजोखा...

मुंग्याचे जवडे इतके शक्तिशाली आहेत की, ते आपल्या वजनाच्या ५० पटीने वजन उचलू शकतात. मुंग्या एकमेकांशी विशेष फेरोमोन नावाच्या रसायनाच्या माध्यमातून संवाद साधतात, ज्यामुळे त्यांना मार्ग शोधणे आणि इतरांशी माहिती शेअर करणे सोपे होते. मुंग्यांच्या मेंदूची रचना त्यांच्या आकारमानाच्या तुलनेत अतिशय जटिल आहे. ते समस्या सोडवू शकतात, मार्ग ओळखू शकतात आणि अगदी खेळही खेळू शकतात. मुंग्यांचा समाज अतिशय सुव्यवस्थित असतो. त्यांच्यात राणी, डॅव्ह मारणारे मेल मुंग्या, आणि कामगारही असतात. प्रत्येक मुंगीची त्यांच्या समाजात विशिष्ट भूमिका असते. काही राणी मुंग्या ३० वर्षांपर्यंत जिवंत राहू शकतात, ज्यामुळे त्यांना सर्वात दीर्घायुषी कीटकांमध्ये गणतात. काही मुंग्या जमिनीखाली बुरशी वाढवून ते अन्न म्हणून वापरतात, जणू त्या स्वतः शेतकरीच असतात. काही प्रजातींमध्ये गुलामगिरी पद्धत असते. त्या दुसऱ्या मुंग्यांच्या वसाहतींवर हल्ला करून त्यांच्या कामगारांना गुलाम बनवतात. मुंग्यांच्या शरीरात काही नैसर्गिक अँटिबायोटिक्स असतात, ज्यामुळे त्यांना संसर्गापासून संरक्षण मिळते. मुंग्या एका सेकंदात जवळपास ४०० पट त्यांचे पाय हलवू शकतात, ज्यामुळे त्यांचा वेग प्रचंड असतो. मुंग्यांचा इतिहास जवळपास १० कोटी वर्षांपूर्वीचा आहे, म्हणजेच डायनासोर काळापासून त्या पृथ्वीवर आहेत.

झोपेबाबत नव संशोधन

दिवस उगवल्यावर जागे होणे आणि रात्री झोपे घेणे या क्रिया मानवासह बहुसंख्य प्राणिमात्रांमध्ये अन्यादि काळापासून चालू आहेत. आपल्या अनेक शरीरक्रिया त्यावर अवलंबून असतात. जीवशास्त्राच्या भाषेत त्याला 'सरकॅडियन रिदम' किंवा 'बायोलॉजिकल' (जैविक घड्याळ) असे म्हणतात. मात्र, दररोज नित्यनेमाने ही क्रिया कशी चालते, याबाबत शास्त्रज्ञांना कायमच कुतूहल होते. प्राण्यांच्या शरीरात अशी कोणती कळ (स्वीच) आहे, ज्यामुळे झोपणे आणि जागे होणे या क्रिया नियंत्रित होतात. त्यावर अनेक वर्षे संशोधन सुरू होते आणि ही जैविक कळ शोधून काढण्यात एका भारतीय वंशाच्या अमेरिकी संशोधकाला यश मिळालेले आहे. रवी अल्लादा असे या संशोधकाचे नाव असून, ते अमेरिकेच्या इलिनॉइस प्रांतातील नॉर्थ वेस्टर्न विद्यापीठात जीवशास्त्राचे संशोधक आहेत. त्यांच्या नेटुत्वाखालील पथकाने अनेक वर्षे प्राण्यांच्या झोपेवर संशोधन केले आहे. त्यात फ्रूट फ्लायसारख्या साध्या रचनेचे आणि उंदरांसारख्या जटिल रचनेच्या प्राण्यांचा समावेश होता. जनुकीय रचनेत काही बदल झालेल्या माशांमध्ये झोपेचे नैसर्गिक चक्र बिघडलेले आढळून आले. त्यांचा अधिक अभ्यास केल्यावर लक्षात आले की मेंदूच्या चेतापेशींना ठरावीक वेळी झोपण्याचे आणि जागे होण्याचे संदेश पोहोचवले जातात. त्यात पेशींमधील सोडियम आणि पोर्टेशियम चॅनेल्सची (वाहिन्या) भूमिका महत्त्वाची असते. दिवस उगवल्यावर या चेतापेशींच्या सोडियम चॅनेल्समध्ये अधिक क्रिया दिसून येते, तर दिवस मावळताना पोर्टेशियम चॅनेल्समधील प्रक्रियेत वाढ झालेली दिसून

आली. यावरून शास्त्रज्ञांनी असा निष्कर्ष काढला की, चेतापेशींमधील ही सोडियम आणि पोर्टेशियम चॅनेल्स एखाद्या सायकलच्या पेडल्सप्रमाणे क्रमाक्रमाने प्राण्यांचे झोपणे आणि जागे होणे नियंत्रित करतात. रवी अल्लादा यांच्या मते जर उंदरांमध्ये ही प्रक्रिया अस्तित्वात आहे तर ती माणसांमध्येही असणार. कारण, दोघांचीही शरीररचना बरीचशी सारखीच आहे. सध्या निदानाश आणि झोपेसंबंधी अन्य विकारानी मानवी आरोग्यावर मोठा परिणाम होत आहे. अनेक कंपन्यांमध्ये दिवस-रात्र पाळ्यांमध्ये (शिफ्ट्स) काम केल्यानेही झोपेचे हे नैसर्गिक चक्र बिघडत आहे. अशा अनेक व्यधींवर या संशोधनातून उपाय शोधणे शक्य होईल.

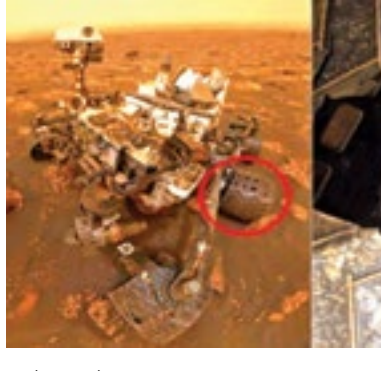
आता आवाजाने चार्जिंग

सेलफोनही आता दैनंदिन गरजेची वस्तू बनलेला आहे. मात्र, त्याचे चार्जिंग हा नेहमी ब्रेकनेव्हीचा विषय असतो. चार्जिंग संपले आणि चार्जर जवळ नसेल तर पंचाईत होते. सेलफोनचे चार्जिंग कशा प्रकारे करता येऊ शकते, याचे काही भ्रान्त मार्गही शोधले जात असतात. ब्रिटनमध्येही याबाबतचे एक संशोधन झालेले आहे. त्यानुसार वाहतुकीचा, संगीताचा आवाज, फुटबॉल मैदानावरील गोंधळाचा आवाज अशा अनेक प्रकारच्या आवाजांमुळे मोबाईल चार्ज करता येईल. लंडनच्या क्रीन मेरी विद्यापीठातील वैज्ञानिकांनी आवाजापासून ऊर्जा तयार करणारा नॅनो जनरेटर तयार केलेला आहे. त्याचा वापर सेलफोन चार्जिंगसाठी करता येईल. रोज आपण जे आवाज ऐकतो त्या सर्वप्रकारच्या ध्वनी ऊर्जेचा उपयोग करून विद्युत ऊर्जा तयार करता येईल. वैज्ञानिकांच्या पथकाने झिक ऑक्सिडिडचे गुणधर्म बघितले आता ते ताणले किंवा पिळले तर त्यातून व्होल्टेजची निर्मिती होते

क्युरिऑसिटीची चाके झिजली

मंगळ ग्रहावर 'नासा'ची अनेक रोव्हर फिरत आहेत. त्यापैकी एक आहे क्युरिऑसिटी रोव्हर. बारा वर्षांपासून मंगळभूमीवर वावरत असलेल्या या रोव्हरच्या चाकाला मोठे भोक पडले असल्याचे दिसून आले आहे. हे एकच भोक पडलेले नसून, अशी अनेक छिद्रे रोव्हरच्या चाकांना पडलेली आहेत. ५ ऑगस्ट २०१२ मध्ये हे रोव्हर मंगळभूमीवर उतरले होते. ते केवळ दोन वर्षे काम करील, अशी सुरवातीची अपेक्षा होती. मात्र, हे रोव्हर बरेच टिकाऊ निघाले आणि बारा वर्षांनंतरही ते अद्याप काम करीत आहे. या लाल ग्रहावर क्युरिऑसिटी रोव्हरने आपले ४३२३ मंगळ कालगणनेचे दिवस व्यतीत केले आहेत. गेल क्रेटर असे नाव दिलेल्या मोठ्या विवराच्या चारही बाजूने या रोव्हरने आतापर्यंत ३२ किलोमीटरपेक्षाही अधिक प्रवास केला आहे. सुरवातीला हे रोव्हर या विवरातच उतरले होते. त्याच्या साहाय्याने

खोलखोलांनी या विवराचा अभ्यास केला. मंगळावर एकेकाळी सूक्ष्म जीवांच्या स्वरूपात का होईना जीवसृष्टी होती का याचा तपास यावेळी करण्यात येत होता. तसेच तेथून सूर्याच्या मागील हिश्याचेही निरीक्षण करण्यात आले होते. या रोव्हरने अनेक अनोख्या गोष्टीही शोधल्या आहेत. त्यामध्ये पुस्तकाच्या आकाराचा एक दगड आणि एका खनिज फुलाचा समावेश आहे. क्युरिऑसिटीच्या मार्स हॅंड लेन्स इमेजरने त्याच्या चाकांची छायाचित्रे टिपली आहेत. ती 'नासा'ने अलीकडेच प्रसिद्ध केली. त्यामधून दिसून येते की दीर्घ प्रवासानंतर आता या रोव्हरची चाके झिजून त्यामध्ये छिद्रे निर्माण झाली आहेत. हे मोठे भोक सर्वप्रथम कधी बनले हे स्पष्ट झाले नाही. अर्थात, चाकांची अशी अवस्था झाली असली तरीही या रोव्हरचे काम सुरूच आहे. ते भविष्यातही असेच सुरू राहील, असे संशोधक एश्ले स्टुप यांनी सांगितले.

संशोधकांनी समुद्रातील खोल पाण्यात राहणाऱ्या कॉम्ब जेलीबाबत एक अनोखे निरीक्षण केले आहे.

ही जेली लुखापत झाल्यावर आपले अंतर्गत अवयव एकमेकांमध्ये मिसळून संयुक्त चेतासंस्था व पोटाची निर्मिती करते. असा असामान्य बदल यापूर्वी अन्य कोणत्याच प्रजातीमध्ये पाहण्यात आलेला नसल्याचे संशोधकांनी म्हटले आहे. प्रयोगशाळेत अपघातानेच त्यांची ही प्रवृत्ती दिसून आली. ब्रिटनच्या एक्सटर् युनिव्हर्सिटीतील तसेच जपानच्या ओकाझाकी येथील नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ नॅचरल सायन्सेसमधील क्रमिक विकास जीवशास्त्रज्ञ केई जोकुरा यांनी याबाबतची माहिती दिली आहे. ते म्हणाले, अशा जेलींना पाहून आम्ही आश्चर्यचकित आणि उत्साहित झालो. मी तत्काळ अशा फ्युज्ड कॉम्ब जेलीज बाहेर काढल्या व त्या अन्य सहकार्यांना दाखवल्या. कॉम्ब जेलींना

जगावेगळी 'जेली'

दिसणारे हे जीव खोल समुद्रात कधी कधी प्रकाशाने चमकत असतात. त्यांच्या पारदर्शक शरीरातील काही पेशी असा प्रकाश निर्माण करतात. खोल समुद्रातील सर्वात अनोख्या जलचरांपैकी हे जीव आहेत. ते जीवसृष्टीच्या विकासातील सर्वात प्राचीन पूर्वजांपैकी असल्याचेही मानले जाते. याबाबतच्या संशोधनाची माहिती करंट बायोलॉजी या नियतकालिकात प्रसिद्ध करण्यात आली

पुरंदर हवेली विधानसभा मतदारसंघाची निवडणूक तयारी पूर्ण आयोगाच्या आचारसंहिता पालनाचे आव्हान

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

सासवड : पुरंदर हवेली विधानसभा २०२ मतदार संघाची निवडणूकीची तयारी पूर्ण झाली आहे निवडणूक काळामध्ये निवडणूक आयोगाच्या निर्देशानुसार सर्व राजकीय पक्षांनी आचारसंहितेचे काटेकोर पालन करावे असे आवाहन निवडणूक निर्णय अधिकारी वर्षा लांडगे यांनी केले. पुरंदर हवेली विधानसभा मतदारसंघाच्या निवडणूकीच्या तयारी पूर्ण झाल्याच्या पार्श्वभूमीवर त्या बोलत होत्या. विधानसभा निवडणूकीसाठी पुरंदर तहसील कार्यालयात २२ ते २९ ऑक्टोबरपर्यंत उमेदवारी अर्ज

● निवडणूक प्रक्रिया सुरळीत पार पाडण्यासाठी २३. विशेष पथके ११ एस एस टी ९ एफ एस टी ४ व्ही एस टी आणि तिन व्हीएसटी अशा विविध प्रकारच्या पथकांची नेमणूक करण्यात आली आहे.

दाखल करावयाचा असून दि ३० ऑक्टोबरपर रोजी छाननी केली जाईल २० नोव्हेंबर रोजी मतदान २३ नोव्हेंबर रोजी मतमोजणी होणार आहे. निवडणूक प्रक्रिया सुरळीत पार पाडण्यासाठी २३ विशेष

पथके ११ एस एस टी ९ एफ एस टी ४ व्ही एस टी आणि ३ व्हीएसटी अशा विविध प्रकारच्या पथकांची नेमणूक करण्यात आली आहे. पुरंदर हवेली मतदार संघामध्ये आज अखेर दोन लाख अडतीस हजार एक पुरुष मतदार आणि

दोन लाख विसहजार दोनशे एकोणपन्नास मतदार आहेत व इतर दोनशे ब्याऐंशी मतदार असून एकुण चार लाख अठ्ठावन हजार दोनशे ब्याऐंशी इतकी मतदार संख्या आहे. दिव्यांग मतदारांची संख्या चार हजार पंच्याहत्तर एवढी

विधानसभा निवडणूकीत बरामती व इंदापुरात रासपचे धनगर उमेदवार

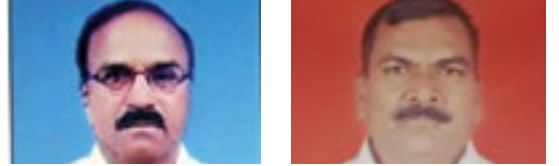
बरामती : लोकसभा निवडणूक लढविल्यानंतर रासपच्या भूमिका बदलत चालल्या आहेत.

महायुतीतून बाहेर पडल्यानंतर राष्ट्रीय समाज पक्षाचे महादेव जानकर यांनी २८८ विधानसभा मतदारसंघात उमेदवार उभे करण्याचे घोषित केले आहे. पहिल्या संभाव्य पंचवीस उमेदवारांची यादी रासपकडून प्रसिद्ध करण्यात आली आहे. यामध्ये पुणे जिल्हातील बरामती आणि इंदापूर विधानसभा मतदारसंघाचा देखील समावेश केला आहे. बरामती मतदार संघातून संदीप चोपडे आणि इंदापूर मधून ताना जी शिंगडे ही धनगर समाजातील दोन नावे संभाव्य यादीमध्ये आहेत.

Selected

उरुळी कांचन विविध कार्यकारी सेवा सहकारी सोसायटीच्या अध्यक्षपदी जयसिंग बाबुराव कांचन

उरुळी कांचन : उरुळी कांचन विविध कार्यकारी सेवा सहकारी सोसायटीच्या अध्यक्षपदी जयसिंग बाबुराव कांचन व उपाध्यक्षपदी संजय रामचंद्र गायकवाड यांची बिनविरोध निवड करण्यात आली. संस्थेचे मावळते अध्यक्ष विजय मुरकुटे व उपाध्यक्ष अमोल कांचन यांनी आपल्या पदांचे राजीनामे दिल्यानंतर ही पदे रिक्त झाली होती. या पदांच्या निवडीसाठी निवडणूक निर्णय अधिकारी एस.एल. देसाई यांच्या अध्यक्षतेखाली संस्था संचालक मंडळाची बैठक होऊन या बैठकीमध्ये, कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे संचालक राजाराम कांचन यांच्या मार्गदर्शनाखाली जयसिंग बाबुराव कांचन व संजय रामचंद्र गायकवाड यांची अनुक्रमे अध्यक्ष व उपाध्यक्षपदी निवड करण्यात आली. याप्रसंगी यशवंत सहकारी साखर कारखान्याचे संचालक संतोष कांचन, माजी उपसरपंच युवराज कांचन, सागर कांचन (डालकरी), सचिव संतोष चौधरी यांच्या सह सर्व संचालक उपस्थित होते. निवडी नंतर बोलतांना नवनिर्वाचित अध्यक्ष जयसिंग कांचन यांनी सांगितले की, सर्व सभासदांच्या हिताचे निर्णय घेत सर्वांना बरोबर घेऊन संस्थेची वाटचाल अधिक गतिमान केली जाईल.

पान १ वरून

बँक कर्मचाऱ्यांना लागली लॉटरी!

वाढले जाऊ शकतात. या काळावधीत बँका सकाळी ९.४५ ते सायंकाळी ५.३० वाजेपर्यंत सुरू राहतील तर सध्या सरकारी सुटी वाळता दुस-या आणि चौथ्या शनिवारी बँका बंद राहतात. बँकेतील कामकाजाच्या दिवसांबाबत बँक युनियन २०१५ पासून मागणी करत असून दर शनिवार

आणि रविवारी सुट्टी घावी, अशी त्यांची मागणी आहे. हीच मागणी लक्षात घेऊन २०१५ मध्ये दुस-या व चौथ्या शनिवारी सुट्टी देण्याचा निर्णय घेण्यात आला. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (आरबीआय) बँकिंग तास आणि बँकांतर्गत कामकाजावर नियंत्रण ठेवते त्यामुळे हा प्रस्ताव आरबीआयकडेही

पाठवला जाईल. अद्यापपर्यंत या प्रस्तावावर सरकारने मंजूरीची वेळ निश्चित केलेली नाही मात्र, वर्षअखेरीस याबाबत निर्णय होण्याची शक्यता आहे. दरम्यान, बँक कर्मचा-यांना पाच दिवस कामाचा आठवडा लागू झाल्यास ग्राहकांना विकेण्डला बँकेतील कामे करण्यात अडचणी येतील.

काँग्रेसमध्ये अंतर्गत वाद वाढण्याची शक्यता

उमेदवारी देतंय हे पाहणं महत्त्वाचे ठरणार आहे. उमेदवारीवरून या मतदारसंघामध्ये रस्सीखेच सुरू आहे. तर काँग्रेसचा तिसरा मतदारसंघ असलेले शिवाजीनगर मतदारसंघातून

उमेदवारीसाठी चढाओढ सुरू आहे. गेल्या वेळेस निवडणूक लढवणारे दत्तात्रय बहिरट, मनीषा आनंद, दिपती चौधरी हे पक्षाकडून तिकीट मिळावी यासाठी इच्छुक आहेत. तर माजी आमदार विनायक

निम्हण यांचे पुत्र सनी निम्हण हे देखील काँग्रेसमधून निवडणूक लढवणार अशा चर्चा सुरू आहेत. त्यामुळे पुण्यातील काँग्रेसच्या तिन्ही जागांवरून वाद होण्याची शक्यता आहे.

झारखंडमध्ये 'इंडिया' आघाडीचे जागावाटप

मात्र कोणता पक्ष किती जागा लढवणार याचा निर्णय अद्याप झालेला नाही. पत्रकार परिषदेत सोरेन म्हणाले, की आम्ही 'इंडिया' आघाडीचे लोक ही निवडणूक अतिशय

गांभीर्याने घेत आहोत आणि प्रत्येक पैलू लक्षात घेऊन या निवडणुकीत एकत्र उतरण्याचा निर्णय घेतला आहे. आम्ही आघाडी करून निवडणूक लढवण्याचा निर्णय घेतला आहे.

निधी अभावी तब्बल २०० कोटींच्या निविदांना स्थगिती

पाच आमदारांच्या प्रभागातील नाल्यांच्या ठिकाणी कामे केली जाणार होती. त्यानुसार, प्रशासनाने निविदांचे प्रस्ताव मागिले आठवड्यात स्थायी समितीच्या मान्यतेसाठी ठेवले होते. मात्र, या कामासाठी शासनाचा निधी न आल्याने या

निविदा मंजूर करण्यात आलेल्या नसल्याचे समोर आले आहे. ऑगस्ट ओढ्याला २५ सप्टेंबर २०१९ मध्ये ढगफुटी होऊन पूर आला. अनेक सोसायट्यांच्या सीमाभिंती पडल्या. २० पेक्षा अधिक जगांचा त्यामध्ये बळी गेला होता. त्यानंतर

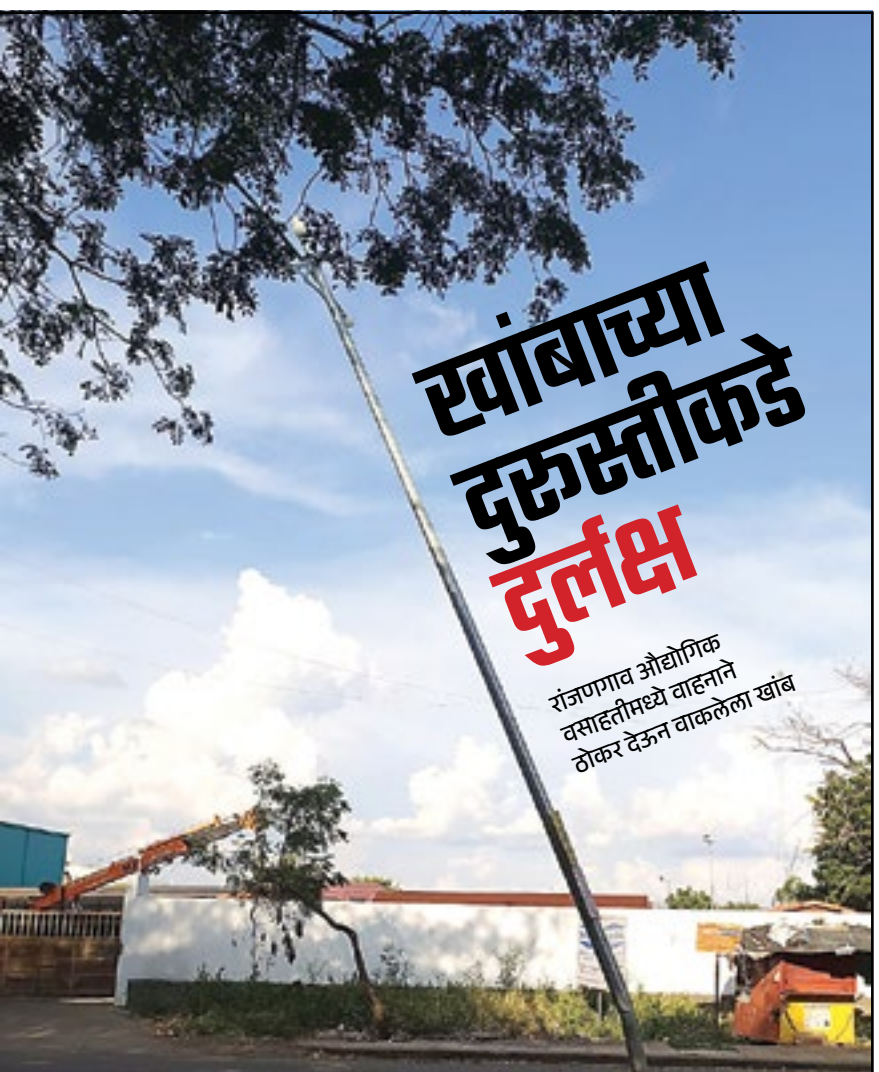
महापालिकेने आंबिल ओढ्याच्या दोन्ही बाजूने संरक्षण भिंती, नवीन पूल बांधले. पण काही ठिकाणी तांत्रिक अडचणीमुळे काम करता आले नाही. त्यामुळे राज्य सरकारने या कामासाठी २०० कोटी रुपयांचा निधी मंजूर केला.

तीन मेडिकल कॉलेज चौकशीच्या भोवऱ्यात

राखून ठेवल्या जातात. मात्र, ही प्रवेश प्रक्रिया सुरू होण्यापूर्वी राज्य शासनाने नियुक्त केलेल्या शुल्क नियमन प्राधिकरणाकडून खासगी वैद्यकीय महाविद्यालयातील आयुसक्रमाचे शुल्क ठरविले जाते. त्यामध्ये शैक्षणिक शुल्क तसेच विकसन शुल्क अर्थात डेव्हलपमेंट फीचा समावेश होतो. इन्स्टिट्यूशनल कोट्यातून प्रवेश घेण्यासाठी नियमित शुल्काच्या तीन पट शुल्क आकारण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. संबंधित महाविद्यालयांनी या शुल्काची माहिती संकेतस्थळावर

प्रसिद्ध केली आहे. त्यानुसार महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांकडून शुल्क आकारणे अपेक्षित आहे. मात्र, दोन नियमित प्रवेश फेऱ्यांचा आध्यास करता इन्स्टिट्यूशनल कोट्याच्या जागा अनेक खासगी महाविद्यालयांमध्ये रिक्त दिसून येत आहेत. या जागांवर प्रवेशासाठी विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयांमध्ये गेले. मात्र, त्यांना विविध कारणे देत त्यांचे प्रवेश नाकारण्यात आले. त्यामुळे या जागा पहिल्या फेरीत आणि दुसऱ्या फेरीत रिक्त राहिल्या.

या संपूर्ण प्रक्रियेत महाविद्यालयांनी आर्थिक गैरव्यवहार केला की काय. या पार्श्वभूमीवर सर्व महाविद्यालयांची चौकशी करून त्यांच्या इन्स्टिट्यूशनल कोट्यातील प्रवेश प्रक्रियेचा अहवाल मागविण्यात यावा, अशी मागणी युवा सेनेचे सहसचिव कल्पेश यादव यांनी वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संचालनालय कार्यालयाकडे केली होती. त्यानुसार चौकशी करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

रांजणगाव गणपती: येथील औद्योगिक वसाहतीमध्ये नव्याने उभारण्यात आलेला एका खांबाला अज्ञात वाहनाने धडक दिल्याने तो वाकला असून मधील दीड दोन महिन्यांपासून तो आहे त्या स्थितीत असून औद्योगिक विकास महामंडळाच्या अधिकाऱ्यांचे या खांबाच्या दुरुस्तीकडे दुर्लक्ष होत आहे.

मागील पाच सहा महिन्यांपूर्वी औद्योगिक वसाहती मधील जुने विद्युत खांबे काढून नवीन विद्युत खांबे बसवण्यात आले मात्र मागील काही दिवसांपूर्वी पोलिस स्टेशन पासून हाकेच्या अंतरावर व वर्दळीच्या रस्त्यावर रात्रीच्या सुमारास अज्ञात वाहनाने एका खांबाला ठोकर दिली. गेल्या अनेक दिवसांपासून हा खांबा आहे त्या स्थितीत

आहे मात्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या कोणत्याही अधिकाऱ्याने या खांबाच्या दुरुस्तीसाठी लक्ष दिले नाही त्यामुळे औद्योगिक वसाहतीच्या कारभारावरती नागरिकांमधून संताप व्यक्त केला जात आहे. जर हा खांबा अचानक कोसळला तर मोठी आघटीत घटना घडू शकते त्यामुळे सदर खांबा त्वरित बदलण्यात यावा अशी मागणी नागरिकांनी केली आहे.

पान १ वरून

बाँबच्या धमकीने...

एअर ट्रॅफिक कंट्रोलशी बोलल्यानंतर वैमानिकांनी लँडिंगच्या नियोजित वेळेनंतर विमानाचे पूर्ण इमर्जन्सी लँडिंग केले. एअर इंडिया एक्सप्रेस एअरक्राफ्ट बाँबने उडवण्याची धमकी एअर ट्रॅफिक कंट्रोल आणि वैमानिकांपर्यंत पोहोचली. यानंतर वैमानिकाने पहाटे १.२० वाजता जयपूर विमानतळावर विमानाचे पूर्ण इमर्जन्सी लँडिंग केले.

दोन दहशतवाद्यांना...

लष्कराच्या अधिकाऱ्यांनी सांगितले. हायब्रीड अतिरेकी सामान्य नागरिकांप्रमाणेच परिसरात राहतात; परंतु गुप्तपणे दहशतवादी कारवायांमध्ये गुंतलेले असतात किंवा दहशतवाद्यांना मदत करतात. त्यांना ओळखणे कठीण होऊन बसते. दोन्ही दहशतवादी मंदिर, लष्करी तळ आणि हॉस्पिटलवर ग्रेनेड फेकण्याचा कट रचत होते. लोकांमध्ये भीती निर्माण करण्यासाठी त्यांनी पृथ्वीमध्ये देशविरोधी पोस्टरही चिकटवले.

राष्ट्रीय महिला...

आणि कायदेशीर मुद्दांचा फेरआढावा घेणे, संसदीय- वैधानिक शिफारशी करणे, महिलाविषयक धोरणात्मक बाबींसाठी केंद्र व राज्य सरकारांना सल्ला देणे, महिलाविषयक प्रश्नांचा संशोधन करणे, त्यांच्या अडीअडचणींची दखल घेऊन कारवाई करणे आदींचा त्यात प्रामुख्याने समावेश आहे. १९९२ मध्ये विशेष कायद्यान्ये स्थापन झालेल्या या आयोगाला दिवाणी न्यायालयाचे अधिकार आहेत.

केंद्रीय सांस्कृतिक आणि पर्यटन मंत्री गजेंद्रसिंह शेखावत : डिग्री ही विद्यार्थी जीवनातील माईलस्टोन

एमआयटी डब्ल्यूपीयूचा ६ वा दीक्षांत समारंभ, ५४७८ विद्यार्थ्यांना पदवी प्रदान

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

लोणी-काळभोर : सतत नवे ज्ञान आत्मसात करणे, आव्हानांचा सामना करणे, कठिण परिश्रम आणि सतत पुढे जाण्याची जिद्द हेच गुण विद्यार्थी जीवनाचा माईल स्टोन असेल. कॉर्पोरेट जगात पाऊल ठेवताना स्वतःला सिद्ध करा आणि आपल्या गुणांच्या आधारे कुटुंब व संस्थेची प्रतिष्ठा वाढविण्याचे कार्य करावे." असे विचार केंद्रीय सांस्कृतिक आणि पर्यटन मंत्री गजेंद्रसिंह शेखावत यांनी व्यक्त केले. एमआयटी वर्ल्ड

पीस युनिव्हर्सिटीचा ६ वा दीक्षांत समारंभ शनिवारी विश्व सभामंडप, विश्वराजबाग, लोणी-काळभोर, पुणे येथे पार पडला. यावेळी विद्यापीठाच्या ५४७८ विद्यार्थ्यांना पदवी प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात आले. त्या प्रसंगी प्रमुख पाहुणे म्हणून ते बोलत होते. विज्ञान क्षेत्रात आयुष्यभर केलेल्या अनुत्तरीय कार्याबद्दल प्रसिद्ध शास्त्रज्ञ भारत सरकारचे प्रधान वैज्ञानिक सल्लागार पद्मश्री डॉ. कृष्णस्वामी विजय राघवन यांना "एमआयटी डब्ल्यूपीयू याना महर्षी सम्मान" देऊन गौरविण्यात आले. सम्मानपत्र, सरस्वतीची मुर्ती व ५ लक्ष रुपये

रोख असे या पुरस्काराचे स्वरूप होते. यावेळी प्रसिद्ध आंतरराष्ट्रीय व्यावसायिक सल्लागार प्रा. रामचरण हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. तसेच, एमआयटी

वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटीचे संस्थापक अध्यक्ष प्रा. डॉ. विश्वनाथ दा. कराड, एमआयटी डब्ल्यूपीयूचे कार्याध्यक्ष राहुल विश्वनाथ कराड, एमआयटी डब्ल्यूपीयूचे कुलगुरू डॉ. आर. एम. चिटणीस, सीईओ डॉ. संजय कामतेकर, कुलसचिव प्रा. गणेश पोळके आणि परीक्षा नियंत्रक डॉ. राहुल जोशी, तसेच विद्यापीठाचे अधिष्ठाता व

संचालक हे सर्व उपस्थित होते. या प्रसंगी विद्यार्थी अभिजीत पवार याला 'फाउंडर प्रेसिडेंट मेडल' व विद्यार्थिनी अनुश्री कुलकर्णी हिला 'एडव्हान्स्ड प्रेसिडेंट मेडल' ने गौरविण्यात आले. तसेच १२२ विद्यार्थ्यांना सुवर्ण पदक, ८५ ११२ व ८५ कास्य पदक असे एकूण २९५ विद्यार्थ्यांना मेडल बहाल करण्यात आले. तसेच २६ विद्यार्थ्यांना पी.एचडी देण्यात आली. यामध्ये ४३५ विद्यार्थी मेरीट लिस्ट मधील आहेत. अभियांत्रिकी आणि तंत्रज्ञान, कम्प्युटर सायन्स अँड इंजीनियरिंग, रामचरण स्कूल ऑफ लिडरशीप बिझनेस,

ईकॉनॉमिक्स अँड कॉमर्स, स्कूल ऑफ गव्हर्नमेंट, हेल्थ सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी, सायन्स अँड एन्व्हायरमेंटल स्टडीज, डिझाइन, लिबरल आर्ट्स, लॉ आणि कॉन्शसनेस या व्यतिरिक्त अन्य शाखेतील विद्यार्थ्यांना पदवी प्रदान करण्यात आली. गजेंद्रसिंह शेखावत म्हणाले, "तंत्रज्ञानाच्या काळात ज्ञानाच्या कक्षा रुंदावल्या आहेत. हजारां वर्षांचे ज्ञान गेल्या १०० वर्षांत कित्येक पटीने वाढले आहे. तसेच ज्ञान समोर येत आहे. अशावेळेस विद्यार्थ्यांनी सतत शिकत रहावे आणि ज्ञान आत्मसात करावे. आज

माहिती तंत्रज्ञानामध्ये आपल्या बोटामध्ये संपूर्ण जगाचे ज्ञान आले आहे. वर्तमान काळात मानव जीवनाला समृद्ध करण्यासाठी सर्व समस्या सोडविण्यावर भर दिला जावा." २९ व्या शतकाला सामोरे जाताना विद्यार्थ्यांनी कृतीशील शिक्षणाकडे वळताना संकल्पनात्मक शिक्षणाची कास धरली पाहिजे. विद्यार्थ्यांनी आपल्यामधील सुप्त कौशल्य गुणांचा शोध घेवून त्यांचा विकास करणे ही आजच्या काळाची गरज बनली आहे. असेही केंद्रीय मंत्री शेखावत यांनी सांगितले.

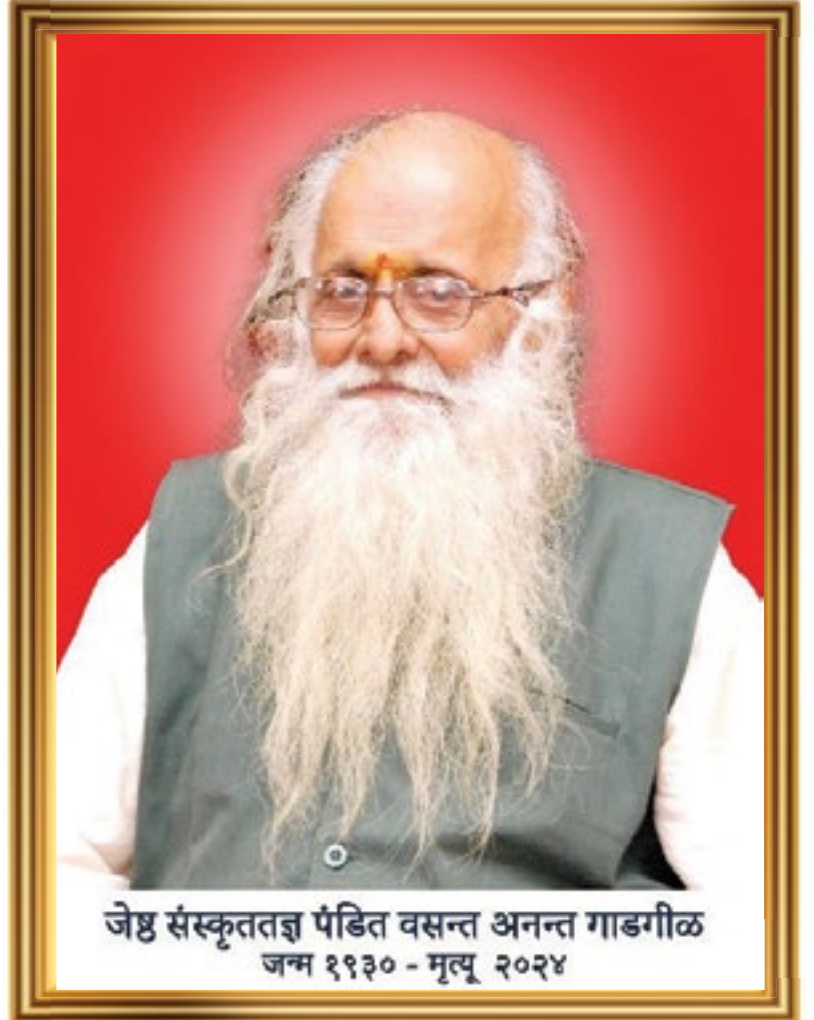

संस्कृतसाठीच जीवन समर्पण' ह्या प्रतिज्ञेच्या ६९ वर्ष पूर्वीचे औचित्य साधून, गुजरातचे तत्कालीन मुख्यमंत्री (सध्याचे भारताचे मा. प्रधानमंत्री) मा. नरेंद्र मोदी 'शारदा'कार पंडित वसंत अनंत गाडगीळ यांचा संस्कृत-सेवा-समर्पणासाठी सत्कार करतांना, सोबत डॉ. शां. ब. मुजुमदार, डॉ. विजय भटककर, मा. डॉ. विश्वनाथ दा. कराड, छत्रपती श्री शाहू महाराज, प्रा. राहुल वि. कराड. (स्वामी विवेकानंद सभागृह, माईस एमआयटी विश्वशांती विद्यापीठ, पुणे दिनांक १ जुलै २०१२)

पंडित श्री वसंतराव गाडगीळ चालते बोलते 'ज्ञानपीठ'

मला प्रांजळपणे नमूद करावेसे वाटते की, जगदुरु तुकाराम महाराजांच्या उत्तीनुसार आपण सदैव चांगल्या व्यक्ती वा घटना यांच्यापासून शोध व बोध घेणे आपले कर्तव्य आहे.

जेष्ठ संस्कृततज्ञ पंडित वसन्त अनन्त गाडगीळ
जन्म १९३० - मृत्यू २०२४

— प्रा. डॉ. विश्वनाथ दा. कराड
अध्यक्ष, विश्व शांती केंद्र, माईस एमआयटी विश्वशांती विद्यापीठ, पुणे, भारत

दुर्लभ भारते जन्म । महाराष्ट्रे सुदुर्लभम् ।।
या उत्तीनुसार भारतात जन्म मिळणे कठीण आणि महाराष्ट्रात जन्म मिळणे अतिशय दुर्लभ आहे. आपल्या भारताला सत्यनिष्ठा, ज्ञाननिष्ठा, धर्मनिष्ठा व राष्ट्रनिष्ठा अशा महापुरुषांची आणि दृष्ट्या सत्पुरुषांची जणू परंपराच लाभली आहे. परंतु, दुर्दैवाने, हिमालयाच्या उंचीची आदर्श माणसे दुर्मिळ होत गेली आणि ज्यांच्याकडे आदर्श म्हणून पहावे, ज्यांच्यासमोर नतमस्तक व्हावे, अशा वंदनीय व्यक्ती अलीकडे अभावानेच आढळतात. या सर्व पार्श्वभूमीवर स्व. पंडित वसंतराव गाडगीळ यांच्या जीवनातील सामाजिक, शैक्षणिक व आध्यात्मिक क्षेत्रातील कार्य समाजाला निश्चितपणे मार्गदर्शक ठरत असल्याचे मान्य करावे लागेल.

मन करा रे प्रसन्न। सर्व सिध्दीचे कारण।।
पंडित वसंतराव गाडगीळ यांना आपण कित्तीही अडीअडचणीच्या, ज्ञानाच्या वेळी भेटलात तरी त्यांच्या चेहऱ्यावर एक प्रकारच स्मितहास्य व हळू निश्चयाचा भाव स्पष्टपणे दिसायचा. त्यांच्या सुहृद व संपन्न व्यक्तिमत्त्वाचे ते एक द्योतक होते. **मः मेणाहणी आम्ही विष्णुदास । कठीण वज्रासी भेदूँ ऐसे ।।**

पंडित वसंतराव गाडगीळ म्हणजे खऱ्या अर्थाने वैष्णव व शैव पंथाचे समन्वयक होते. हरी हारामध्ये किंवा इतर सर्व जातीधर्माच्यामध्ये त्यांना कधीच भेद दिसला नाही. ते खऱ्या अर्थाने पंढरीच्या पांडुरंगाचे निष्ठावंत भक्त व हाडाचे वाकरकी होते. पंडित वसंतराव गाडगीळांची आणि माझी पहिली भेट टिळक स्मारक मंदिरामध्ये झाली. जगात देव आहे की नाही अशा आणि धर्म, श्रद्धा, अंधश्रद्धा अशा विविध स्वरूपाच्या विषयांवर वादविवाद व चर्चा आयोजित करण्यात आली होती. अशा स्वरूपाच्या चर्चेमध्ये ईश्वराचे अस्तित्व मानणारे

व ईश्वराचे अस्तित्व अजिबात न मानणारे लोक हजर होते. त्यावेळी पंडित वसंतराव गाडगीळ यांनी अत्यंत शास्त्रशुद्ध पध्दतीने ईश्वराचे अस्तित्व सिध्द करण्याविषयी जे विचार व्यक्त केले, ते मला अंतर्मुख करणारे वाटले. त्यावेळेपासून माझ्या मनामध्ये पंडित गाडगीळांच्या ज्ञानसाधनेविषयी एक प्रकारचा आदरभाव निर्माण झाला आणि नकळत आमचे ऋणानुबंध घनिष्ठ होत गेले. पुढे हळूहळू गाडगीळांच्या ठायीच्या निःस्पृहतेची अधूनमधून प्रचिती येवू लागली आणि त्यांच्या अंतर्गामी वास करीत असलेल्या सात्विक भावाची व निर्मळ मनाची ओळखही पटली. अतिशय विद्वान अशा पंडित गाडगीळांच्या व्यक्तिमत्त्व, भारतीय संस्कृतीचे व सद्गुणांचे यथार्थ असे मूर्तिमंत दर्शन घडायचे, अशी माझी भावना आहे.

आपल्या भारतामध्ये गेल्या कित्येक वर्षांपासून सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक व वैचारिक असे परिवर्तन घडत आहे. त्यातून नवनवीन पुरोगामी विचार समाजामध्ये रुजविण्याचा प्रयत्न चालू आहे. समाज विघातक अशा बुरसटलेल्या अनेक रूढी परंपरा लोप पावत आहेत, हे एक शुभलक्षणच आहे. तथापि दुर्दैवाने अंधश्रद्धा निर्मूलनाच्या नावाखाली मूलभूत अशा श्रद्धेलाच तडा जातो की काय? अशी भीती निर्माण होते आहे. अशावेळी गीतेतील खालील सिध्दांताची समाजाला जाणिव करून देणे मला गरजेचे वाटते.

सोरटी सोमनाथच्या सोमेश्वराची प्राणप्रतिष्ठा भारताचे पहिले राष्ट्रपती कै. बाबू राजेंद्रप्रसाद यांच्या शुभहस्ते १९५२ साली झाली. त्यावेळी तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी यांच्या पुढाकाराने तरूण वयातील वसंतराव गाडगीळ यांना स्वयंसेवकाची भूमिका देण्यात आली होती. दुर्दैवाने त्यावेळेचे टोपलीचे संडास साफ करणारे मेहतर समाजातील सेवक अचानकपणे संपावर गेलेले, संडास साफ करण्यासाठी देणारा ठरला, त्यावेळेपासून वेदविद्या, नसल्यामुळे तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी यांनी स्वतःच हातात खराट घेवून त्यावेळी टोपलीच्या संडासांची साफसफाई सुरू केली. हे वसंत गाडगीळांनी पाहिले आणि त्याच क्षणी त्यांनी तर्कतीर्थांचे हे काम नाही असे सांगून, त्यांच्या

● पंडित वसंत गाडगीळ हे आपले विचार व्यक्त करताना आपल्या भूमिकेशी अगदी ठाम असत. तसेच, श्रद्धा आणि अंधश्रद्धा यांच्यामध्ये मेल घालत असतानाच, त्यांच्या प्रत्येक कृतीतून, ते प्रभावीपणे समन्वय साधत असल्याची प्रचिती यायची. यातच पंडित गाडगीळांचे वैशिष्ट्य होते. अगदी लहानपणीच १२- १३ वर्षांच्या वयातच वसंतरावांनी कोल्हापूरहून त्यांच्या चुलत भावाकडे, त्यावेळेच्या अखंड भारतातील कराचीला प्रयाण केले. त्यानंतरचा त्यांचा जीवनाचा प्रवास खऱ्या अर्थाने उद्बोधक ठरत गेला असे दिसते.

हातातला खराट व बादली घेवून संडास साफ करण्याचे काम स्वतःकडे घेतले. तर्कतीर्थांना वसंत गाडगीळांचे हे कोणताही संकोच वा लाज न बाळगता अगदी तरूण वयात, उत्स्फूर्तपणे त्यांनी स्वतः होऊन स्वीकारलेले संडास साफ करण्याचे काम पाहून, खूप मोठा अचंबा वाटला व मनातून या पोराने कौतुकही वाटले. त्या दिवसापासून तर्कतीर्थांनी वसंत गाडगीळांना ब्रम्हवंदाला पाणी पुरविण्याचे पाणवत्याचे काम सोडून गाभाऱ्यातील पुजाअर्चांसाठी पुजेचे साहित्य पुरविण्याची जबाबदारी सोपवली. गाडगीळांना त्यावेळी आपल्याला फार मोठी बढती वा प्रमोशन मिळाल्याचा आनंद झाला.

प्राणप्रतिष्ठेच्या समारंभानंतर पौराहित्य करणाऱ्या अनेक विद्वान ब्रम्हवंदांच्या बरोबरीचे महावस्त्र व दक्षिणा प्रदान करून तर्कतीर्थांनी स्वतः गाडगीळांना सन्मानित केले. गाडगीळांचा आनंद गगनात मावेनासा झाला. हा प्रसंग वसंत गाडगीळांच्या जीवनाला विधायक स्वरूपाची कलाटणी देणारा ठरला, त्यावेळेपासून वेदविद्या, धर्मशास्त्र व संस्कृत भाषेचा अभ्यास करणाऱ्या गाडगीळांनी सकल्य सोडला. पुढे गाडगीळांच्या जीवनामध्ये कालानुरूप, बदलत्या परिस्थितीनुसार त्यांनी अंगीकारलेल्या कार्यांचे दुसरे एक उदाहरण म्हणजे गाडगीळांनी हिंदुधर्मातून धर्मांतर केलेल्या

अनेक व्यक्तींना पुन्हा हिंदुधर्मात सामील करून घेण्याचे फार मोठे सामाजिक कार्य केले.

पंडित वसंतराव गाडगीळांच्या या समाजामिमुख आणि सुधारणावादी जीवनाचा वेध घेतल्यावर एक गोष्ट प्रकर्षाने जाणवते की, त्यांचे जीवन खऱ्या अर्थाने समर्पित वृत्तीच्या ब्राह्मण्याला साजेसे होते. दुर्दैवाने सध्या मात्र नकळत भारतीय संस्कृती व परंपरेचा ह्रास होत असताना दिसतो. यात दोष कोणी कोणाला द्यायचा हे समजत नाही. अमक्ष भक्षण आणि अपेयपान ही सध्याची संस्कृती बनत चालली आहे. अशा स्थितीत पंडित वसंतराव गाडगीळ यांच्या सात्विक व समर्पित जीवनाची वाटचाल अर्थपूर्ण आहे, असे वाटते. सध्या मात्र सर्व जगातल्या अनेक देशांनी संस्कृत भाषेचा सखोल अभ्यास करण्याचे कार्य सुरू केल्यानंतर आपल्या भारतीयांना संस्कृत भाषेचे महत्व पुन्हा पटू लागले आहे. संगणक तज्ञ महाराष्ट्रभूषण डॉ. विजय भटककर यांनी सर्व जगाला ओरडून, या पुढे संस्कृत भाषा ही संगणकाच्यासाठी सर्वात योग्य भाषा ठरेल असे ठामपणे सांगण्यास सुरुवात केली हे आपले भाग्य आहे.

पंडित गाडगीळांचे, एरवी अत्यंत क्लिष्ट वाटणाऱ्या संस्कृत भाषेवरील प्रभुत्व, चिंतन, मनन व व्यासंग हे एक त्यांच्या जीवन साधनेचे ठळक वैशिष्ट्य म्हणावे लागेल. खऱ्या अर्थाने या भाषेला सुबोधता आणि गेयता प्राप्त करून देण्याचा पंडित वसंतराव गाडगीळांनी कसोशीने प्रयत्न केला. सर्वसामान्य श्रोत्यांना त्यांचे संस्कृतमधील भाषण ऐकणं ही एक पर्वणीच असायची. संस्कृत भाषा एवढी सोपी, सुबोध व रसाळ आहे याची तेंढा जाणिव व्हायची. 'ज्ञानसाधना' हेच ध्येय व 'सद्गुणांची पूजा हीच ईश्वर पूजा' असे मानून पंडित वसंतराव गाडगीळांनी अनेक अडीअडचणीतून सुध्दा आपल्या जीवनातील साधना चालू ठेवली आहे. पंडितजींनी तन खोल्याच घर पाहिलं तर जणुकाही अनेक ग्रंथांच्या व पुस्तकांच्या गुहेमध्ये वसंतराव गाडगीळ राहतात असे आपल्याला दिसले. या व्यक्तीने आयुष्यभर ग्रंथसंपदा प्राप्त करून, आपले स्वतःचे व समाजाचेही जीवन समृद्ध केले आहे.

खऱ्या अर्थाने पंडित वसंतराव गाडगीळ हे मला एकविसाव्या शतकातील एक ऋषितुल्य असेच

व्यक्तिमत्त्व वाटते.

माऊलींच्या कृपेने आमच्या जीवनामध्ये राजबाग, लोणी काळभोर येथे विश्वशांती गुरुकुल प्रकल्पाचा शुभारंभ झाला. त्या शुभप्रसंगी भूमिपूजनाच्या निमित्ताने पंडित वसंतराव गाडगीळ, ह.म.प. श्री. किसन महाराज साखरे, शतंजीवी योगमहर्षि धोर स्वातंत्र्य सेनानी श्री शेलारमाला यांचे मिळालेले आशीर्वाद आणि सद्विच्छा मला फार मोलाच्या वाटतात. विश्वशांती गुरुकुल संकल्पना रुजवात करणाऱ्या भूमिकेतून या गुरुकुलाचा प्रमुख आचार्य व गुरु कसा असावा, कोण असावा, याचा जेंव्हा मी विचार करू लागलो तेंव्हा मला पंडित वसंतराव गाडगीळ हेच या गुरुकुलाचे आचार्य शोभनील अशी भावना माझ्या मनात निर्माण झाली व त्यानुसार मी पंडितजींना ही जबाबदारी स्वीकारण्याची विनंती केली, व ती त्यांनी मनापासून स्वीकारली, हे आमचं भाग्य. आमच्या जीवनात गुरुवर्य पूज्य साखरे महाराज, पंडित वसंतराव गाडगीळ, डॉ. रघुनाथ माशेलकर, डॉ.विजय भटककर यांच्या झालेल्या भेटी हा आम्ही आमच्या पूर्वजन्माचा ऋणानुबंध मानतो.

ज्ञानाचे खरे उपासक असणारे पंडित वसंतराव गाडगीळ यांच्या जीवनाचा प्रवास व वाटचाल बारकाईने अभ्यासल्यानंतर, पंडित वसंतराव गाडगीळ हे माझ्यामते खऱ्या अर्थाने चालते-बोलते ज्ञानपीठच आहेत अशी माझी भावना आहे. भारतीय धर्म, संस्कृती आणि परंपरा हाच ज्यांचा स्वास आहे आणि संस्कृत हेच ज्यांनी आपले जीवन मानले आहे, अशा पंडित वसंतराव गाडगीळ यांच्यासारख्या उच्च विद्याभूषित, ऋषितुल्य व्यक्तिमत्त्वाचा अमृत महोत्सवी सोहळा आमच्या संस्थेच्या वतीने २००५ साली संपन्न झाली आणि त्यावर कळस म्हणजे २०१२ मध्ये तत्कालीन गुजरातचे मुख्यमंत्री आणि भारताचे आताचे पंतप्रधान मा. श्री. नरेंद्र मोदीजी यांनी पंडीजींच्या कार्याचा गौरव केला. दि. १० ऑक्टोबर २०२४ रोजी सकाळी पंडीतजींचे देहावसान झाल्याचे कळले आणि पंडितजींच्या संपूर्ण जीवनकार्य समोरून तरकून गेले. अशा या चालत्याबोलत्या संस्कृतच्या विद्यापीठाला आमच्या कराड कुटुंबियांच्या आणि एमआयटी शिक्षण संस्थेच्या वतीने **विनम्र राष्ट्रसंचार श्रद्धांजली** वाहते!

मंगळवेढेकरांचे पुण्यातील हक्काचे व्यासपीठ !

आझादभाई पटेल संस्थापक अध्यक्ष मंगळवेढा तालुका रहिवासी संघ

डॉ. वृषाली पाटील महिला आघाडी अध्यक्ष मंगळवेढा तालुका रहिवासी संघ पुणे

विजय कुलकर्णी अध्यक्ष मंगळवेढा तालुका रहिवासी संघ पुणे

पहिल्या काही वर्षांपासून पुण्यातील मंगळवेढेकरांचा स्नेहमेळा आयोजित होत आहे. यावर्षी आज रविवारी हा स्नेहमेळा आयोजित होत असताना त्याला समाधान आवाताडे यांच्या सक्रिय सहभागाची जोड आहे. आझादभाई पटेल यांच्या संकल्पनेतून या व्यासपीठाची निर्मिती झाली. पुणे हे प्रगतशील आणि विकसित शहर आहेत अशा विकसित शहराकडे आजूबाजूच्या जिल्हांचा वेहरा असतो. पंढरपूर हे केवळ यात्रेवर जणणारे तर मंगळवेढा हे बऱ्यापैकी दुष्काळी पड्यातील शहर त्यामुळे मागच्या पिढीचा बहुतांश एवढा हा आजूबाजूच्या विकसित शहराकडे असायचा त्यातूनच पुण्यामध्ये असणाऱ्या मोठ्या रोजगाराच्या आणि व्यवसायाच्या संधी पाहता अनेक मंगळवेढेकरांनी पुण्याचा रस्ता धरला.

परंतु पुण्यात जगणे आणि उभा राहणे तितके सोपे नाही तथापि मूळ मंगळवेढेकर असलेल्या अनेकांचा एक राबता या शहरांमध्ये होता त्याला एकत्रित करण्याचे काम आझादभाई पटेल यांनी केले. यातून स्थलांतरित असलेल्या मंगळवेढेकरांचे सुखदुःख समजून घेत त्याला एक व्यासपीठ देण्याचे काम या माध्यमातून होऊ लागले.

सुदैवाने समाधान अवताडे यांच्याकडे मागील पोटनिवडणुकीमध्ये आमदारकी आल्यानंतर त्यांनी याला राजकीय हट्टीकोनातून पाहण्यापेक्षा एक सामाजिक जाणीव आणि त्याचे संवेदना विस्तारित करण्याच्या दृष्टीने पाहिले आणि या चळवळीला खऱ्या अर्थाने बळ आले. आझाद भाई पटेल यांच्यासोबतच समीर उर्फ विजय कुलकर्णी यांचे त्यांना खंबीर साथ लाभली शैक्षणिक क्षेत्रामध्ये असलेल्या विजय कुलकर्णी यांनी हा सगळा मंगळवेढेकरांचा गोतावळा एकत्रित केला आणि प्रत्येकाला सामाजिक आर्थिक वैद्यकीय शैक्षणिक मदत देण्यासाठी एक मोठी केंद्र उभा राहिले कोरोनाच्या काळापासून ते शैक्षणिक प्रवेश प्रक्रियेच्या कालावधीपर्यंत अनेक ठिकाणी त्या मंगळवेढेकरांच्या खांबाला खांबा लावून ही चळवळ उभी राहिली आहे राजी अपरात्री पटेल विजय कुलकर्णी संतोष सुडके यांच्यासारखी मंडळी येथील विद्यार्थ्यांसाठी आणि नोक्यदारांसाठी अहोरात्र परिश्रम घेत आहे.

यासोबतच येथे आलेल्या माहेरवासीनेची तसेच नोकरी आणि शिक्षणनिमित्त आलेल्या मुलींची देखील संख्या मोठी आहे यातूनच मंगळवेढा तालुका रहिवासी संघटनेची पुणे महिला आघाडीची स्थापना झाली आणि डॉक्टर वृषाली पाटील यांनी त्यासाठी पुढाकार घेतला. शैक्षणिक क्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या माध्यमी वठारे रुक्मिणी दोलतडे यांची त्यांना साथ लाभली. महाराष्ट्र शासनाने आता लाडकी बहीण सुरू केली परंतु या सगळ्या मंगळवेढेकरांना लाडक्या बहिणींना समाधान अवताडे यांच्या माध्यमातून गेल्या काही वर्षांपासून मदतीचा हात दिला जात आहे. मंगळवेढा आणि पंढरपूर तालुक्यातील पुण्यामध्ये आलेल्या स्थलांतरित विद्यार्थ्यांना तसेच नोक्यदार आणि महिलांसाठी एक

हक्काची जागा असावी आणि तेथे वसतिगृह सुरू व्हावे ही अनेक वर्षांपासूनची सूत्र इच्छा आहे त्याला आता लवकरच मूर्त रूप मिळत आहे आपल्या हक्काची एक महिला पतसंस्था असावी आणि त्यातून या सगळ्या माहेरवासींना हक्काचे आर्थिक स्थैर्य लाभण्यासाठी मोठी योजना आकारास यावी यावरती देखील काम सुरू आहे संघटनेच्या नावाने एक ट्रस्ट स्थापन करून या माध्यमातून पुण्यामध्ये उपलब्ध असणाऱ्या अनेक संधी रोजगार चर्चासत्र या माध्यमातून मदतीचा हात दिला जावा याबाबतची एक व्यापक चर्चा सध्या सुरू आहे त्यासाठीच्या सदस्य निवडीची प्रक्रिया आणि ट्रस्ट स्थापन करण्याचे प्रक्रिया लवकरच पूर्ण होईल. हक्काचा रोजगार हे सगळ्यांची पहिली प्राथमिकता आहे त्यासाठी नोकरीविषयक एक व्यासपीठ निर्माण व्हावे आणि त्यातून

मंगळवेढेकर पुण्यालाही समृद्ध करतील : आमदार अवताडे यांचा मेगाप्लॅन

● पुणे हे महाराष्ट्राचे दुसऱ्या क्रमांकाचे शहर असून ते सामाजिक आणि सांस्कृतिक दृष्टीने पुढारलेले आहे. परंतु गेल्या दहा वर्षांत औद्योगिक क्षेत्रात देखील प्रचंड प्रगतीशील झाले आहे तथापि या प्रगतीला पुणेकरांच्या बरोबरीने पुण्याच्या बाहेरील मंडळी देखील तितकीच कारणीभूत आहेत या पुण्याला पुणे जिल्हाच्या बाहेरील महाराष्ट्रीय माणसाने खऱ्या अर्थाने समृद्ध केले आहे त्यामध्ये पश्चिम महाराष्ट्राचा मोठा वाटा आहे पंढरपूर, मंगळवेढा या दोन्ही तालुक्यातील लोक मोठ्या प्रमाणात पुण्यामध्ये स्थलांतर होत आहेत किंबहुना हे स्थलांतर नोकरी निमित्ताने होत असताना ते उद्योगधंद्याच्या माध्यमातून पुढे जावे आणि येथे औद्योगिक योगदानाच्या माध्यमातून मंगळवेढेकर श्रीमंत व्हावा अशी माझी व्हिडिओ प्रिंट आहे मंगळवेढ्याचे खपते, पिकते, उगवते त्याचे एक मोठे मार्केटिंगचे व्यासपीठ पुणेकरांसाठी उपलब्ध करून देण्याचा एक ब्ल्यू प्रिंट मी

येथे येणाऱ्या प्रत्येक पंढरपूर आणि मंगळवेढ्यातील तरुणाला नेमकी दिशा समजावी यासाठी एक योजनाबद्ध आराखडा आकारास येत असल्याचे विजय कुलकर्णी यांनी सांगितले. कुलकर्णी आणि त्यांचे शैक्षणिक क्षेत्रात कार्यरत असणारे स्नेही यावर सध्या अहोरात्र मेहनत करीत आहेत. आजच्या या मेळाव्याला नुकत्याच जाहीर झालेल्या निवडणुकांची पार्श्वभूमी असली तरी या संपूर्ण चळवळीमध्ये आपजयंत कुलकर्णी लोकप्रतिनिधींनी सहभाग घेतला नाही मागील पोटनिवडणुकीत समाधान अवताडे हे प्रथमच राजसत्तेमध्ये पोहोचल्यानंतर त्यांनी ही चळवळ मोठी करण्याचा प्रामाणिकपणे प्रयत्न केला किमान सातत्याने सर्वांना भेटून प्रश्न समजून घेण्यासाठी औसुक्य दाखवणे त्यामुळे या सर्वच मंडळींना अवताडे यांच्या नेतृत्वाबद्दलची एक आपुलकी दिसून येते.

आणत आहे गेल्या काही वर्षांपासून यावरती काम सुरू आहे.

● नोकरीच्या निमित्ताने येथे येणाऱ्या मंगळवेढेकराला त्याच्या समस्येतून मुक्त करायचे आहे परंतु त्याहीपेक्षा एक ठराविक काल नोकरी केल्यानंतर त्याला व्यावसायिक दृष्टिकोनातून सुस्थीर करण्यासाठी आपल्याला काही आर्थिक पाठबळ शासकीय संधी आणि त्या निमित्ताने सामूहिक संघटनांच्या माध्यमातून मार्केटिंग उपलब्ध होते का याचा काही दिशा शोधण्याचा आम्ही प्रयत्न केला आहे. ● लवकरच याबाबत एक मोठी आणि व्यापक चर्चा घडवून आणत स्थलांतरित झालेल्या मंगळवेढेकराला येथे श्रीमंत करायचे, प्रगतशील करायचे आणि त्यांच्या माध्यमातून पुण्याची देखील श्रीमंती वाढवायची या शहराचाही नावलीकच वाढवायचा असा एक प्रयत्न या माध्यमातून करणार आहे अशी माहिती समाधान अवताडे यांनी राष्ट्र संचारशी बोलताना दिली.

- आधारस्तंभ : समाधान अवताडे मार्गदर्शक : संजय अवताडे संस्थापक अध्यक्ष आझाद भाई पटेल अध्यक्ष : श्री. विजय कुलकर्णी सचिव : श्री. दत्तात्रय दोलतडे सहसचिव : श्री. संतोष सुडके**
- उपाध्यक्ष :**
श्री. नंदकुमार स्वामी
श्री. अनिल कोळेकर
श्री. शिवाजी पवार
श्री. बिरा वाघमोडे
- रखजिनदार : श्री. रमेश माने सहखजिनदार : श्री. बसवराज पाटील कार्याध्यक्ष : श्री. आप्पासो पवार सहकार्याध्यक्ष : श्री. मल्लिकार्जुन पाटील**
- सदस्य**
श्री. उमेश कराडे
श्री. सूर्यभान मोसले
श्री. संजय माळी
श्री. विजय माने
श्री. मंगेश मागणे
श्री. बंडू विंदे
श्री. संतोष सार्वजनी
श्री. सुनिल करपट्टी
श्री. पांडुरंग मोसले
श्री. नागेश चव्हाण

- मंगळवेढा तालुका रहिवासी संघटना, पुणे महिला आघाडी अध्यक्षपदी - डॉ. वृषाली पाटील सचिव : भायश्री वठारे सहसचिव : रुक्मिणी दोलतडे
- उपाध्यक्ष :**
सौ. श्रीदेवी दोलतडे
सौ. सुप्रिया शिंदे
सौ. सारिका दोलतडे
सौ. सुवर्णा दोलतडे
रखजिनदार : सौ. श्वेता माळी
सहखजिनदार : कु. सिद्धान्नी किरकिरे
कार्याध्यक्ष : सौ. वर्षा शहापूर
सहकार्याध्यक्ष : सौ. दीपाली नागणे
- सदस्य**
सौ. अश्विनी गायकवाड
सौ. ज्योती मोडक
सौ. कविता फोपळे
सौ. वंदना शेजाळ
सौ. सुवर्णा फुलमाझीकर
सौ. उज्वला गवळी
सौ. राजश्री हुरने
सौ. सुजाता कोळेकर
सौ. वैशाली कोळेकर
सौ. अर्चना नागणे

तणावमुक्त आनंदी कार्यसंस्कृती जपण्याची गरज!

पुण्यातील अर्नेस्ट अँड यंग (ई वाय) कंपनीच्या पुणे कार्यालयातील एका 26 वर्षे वयाच्या अंना नावाच्या चार्टर्ड अकाउंटंट मुलीने आत्महत्या केली. तिच्या आईने कंपनी व्यवस्थापनाविरुद्ध गंभीर तक्रार केलेली असून कामाच्या अतिताणामुळेच ही आत्महत्या झाल्याचा आरोप केला आहे. या घटनेच्या निमित्ताने उपस्थित होत असलेल्या विविध समस्यांचा घेतलेला हा वेध.

रतात सध्या चार्टर्ड अकाउंटंट क्षेत्रामध्ये 'बिग फोर' म्हणजे डेलॉयट, प्रॉइस वॉटर हाऊस कूपर्स, लंडन स्थित अर्नेस्ट अँड यंग व नेदरलँड मधील केपीएमजी या चार आंतरराष्ट्रीय कंपन्यांचा समावेश आहे. याशिवाय काही अन्य मोठ्या कंपन्या असून तेथे अक्षरशः लाखो चार्टर्ड अकाउंटंट काम करीत आहेत. सुमारे चार महिन्यांपूर्वी अर्नेस्ट अँड यंग (ई अँड वाय) या ख्यातनाम चार्टर्ड अकाउंटंट कंपनीमध्ये एका तरुण मुलीने कामाच्या अतिताणामुळे आत्महत्या केल्याची घटना घडली. या घटनेबाबत त्या मुलीची आई अनिता अग्रस्ती यांनी कंपनी व्यवस्थापनाविरुद्ध गंभीर आरोप केलेले आहेत. किंबहुना याची दखल राज्य शासनाच्या कामगार विभागाने घेतली असून या कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांच्या एकूणच कार्यपद्धतीबाबत थेट चौकशी सुरू केलेली आहे.

पुण्यासारख्या शहरात घडलेली ही घटना ही केवळ पहिलीच घटना नाही तर आज जगभरातील अनेक देशांमध्ये तरुण व्यावसायिकांमध्ये आत्महत्येचे प्रमाण मोठ्या प्रमाणावर वाढलेले दिसते. जपानमध्ये २०२३ मध्ये २९०० तरुणांनी अती कामापोटी आत्महत्या केलेल्या होत्या. जपानी भाषेत 'करोशी' असे त्यास संबोधले गेले होते. भारतासह जगभरातील सर्व खाजगी किंवा अन्य व्यावसायिक कंपन्यांचे उद्दिष्ट केवळ प्रचंड नफा मिळवणे असल्यामुळे त्या सातत्याने उत्पादकतेमध्ये वाढ करत राहतात. याचा परिणाम कंपन्यांमध्ये काम करणाऱ्या व्यक्तींच्या मानसिक आरोग्यावर आणि सुख स्वास्थ्यावर होतो हे यामागचे खरे कारण आहे. दोन वर्षांपूर्वी भारतातील अशा आत्महत्यांचे प्रमाण ११ हजारांच्या घरात होतं आणि या मागचे खरे कारण आहे

सामाजिक प्रा. नंदकुमार काकिर्डे
राष्ट्रसंचार

ते कंपन्यांमध्ये असलेल्या नफेखोरी या हिंसक कार्य संस्कृतीचे. आजच्या स्पर्धेच्या युगामध्ये प्रत्येक कंपनीला अस्तित्व टिकवण्यासाठी खर्चांमध्ये कपात करणे, कार्यक्षमता वाढवणे व त्याचप्रमाणे उत्पादकतेत वाढ करणे हे अपरिहार्य आहे. याचा परिणाम प्रत्येक कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांच्या मानसिक आरोग्यावर होत राहतो. प्रत्येक कंपनी अवास्तव कामाच्या अपेक्षांचे ओझे कर्मचाऱ्यांवर सातत्याने लादत असते. त्यामुळे दररोजच्या आठ तासांच्या ऐवजी १२ ते १६ तास काम करावे लागते. आणि हे काम करत असताना कर्मचारी सातत्याने प्रचंड मानसिक तणावाखाली काम करत राहतात. कदाचित या कर्मचाऱ्यांना उत्तम वेतनही मिळत असते परंतु केवळ पैसे मिळाल्याने समाधान लाभत नाही कारण त्यांचे मानसिक आणि शारीरिक आरोग्य हे जवळजवळ संपुष्टात येत असते. एक प्रकारची ही कामाची गजबजलेली संस्कृती तरुणांवर मोठा आघात करत आहे. कामांमध्ये असणारी व्यस्तता ही हानिकारक ठरते

- ▶ प्रत्येक कर्मचाऱ्यांशी सातत्याने संवाद साधणे व त्यातून त्याची कार्यक्षमता कशाप्रकारे वाढवली जाईल किंवा मनाचे स्वास्थ्य त्याला लाभून त्याच्या कामात कशी सुधारणा होईल यासाठी सर्व कंपन्यांनी मोठ्या प्रमाणावर प्रयत्न करण्याची गरज आहे.
- ▶ ताणतणावाचे व्यवस्थापन हा आज परवलीचा शब्द झाला आहे. परंतु प्रत्यक्षात त्याचा किती उपयोग होतो आहे हे कंपनीने पाहण्याची वेळ आली आहे.
- ▶ कंपनीची उत्पादकता आणि त्यांना मिळणारा नफा याची गणित बदलण्याची आवश्यकता आहे.
- ▶ जर प्रत्येक कर्मचारी आनंदी आणि समाधानी असेल तरच त्याच्या हातून कार्यक्षमपणे काम केले जाऊ शकते हे निश्चित.
- ▶ समतोल आणि शाश्वत कार्य संस्कृती हा या सगळ्याचा गाभा आहे आणि त्या दृष्टिकोनातूनच प्रत्येक कंपनीने यावर जाणीवपूर्वक काम केले तर नजीकच्या भविष्याकालात हे आत्महत्यांचे प्रमाण कमी होईल यात शंका नाही.
- ▶ कंपन्या व कर्मचारी या दोघांनी दोन्ही घटकांनी एकत्र येऊन काही ठोस पावले उचलून वाजवी कामाचा ताण व तास यातून परिपूर्ण

फेरमुल्यांकन करण्याची वेळ

माहिती तंत्रज्ञान कंपनी किंवा विविध प्रकारच्या सेवा देणाऱ्या कंपन्यांमध्ये याबाबत सतत वेगवेगळे उपक्रम हाती घेतले जातात. परंतु प्रत्येक कंपनीनेच कर्मचाऱ्यांना दिल्या जाणाऱ्या एकूण कामाचे फेरमुल्यांकन करण्याची निश्चित वेळ आलेली आहे. अनेक कंपन्या त्यांच्या कर्मचाऱ्यांसाठी विविध प्रकारच्या सोयी सुविधा देण्याचा प्रयत्न करत असतात. त्यामध्ये खेळाच्या सुविधा तसेच उपहारगृह किंवा मनोरंजनाच्या सुविधा दिल्या जातात. एक प्रकारे कर्मचाऱ्यांना मानसिकदृष्ट्या समाधान चांगल्या प्रकारे कसे लाभेल याचे प्रयत्न केले जातात परंतु दुसरीकडे त्यांच्याकडून व्यवस्थापनाने सातत्याने केलेल्या अपेक्षांमध्ये वाढ होत जात असल्यामुळे कर्मचाऱ्यांना हा समतोल साधणे जमत नाही. यासाठी कर्मचाऱ्यांचे कामाचे तास हे अत्यंत प्रमाणित केले पाहिजेत. शारीरिक कष्ट असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी आठ तासांची कामाची शिफ्ट किंवा पाळी असते. मात्र ज्यांना मानसिक कष्ट किंवा बौद्धिक कष्ट होणार असतात त्यांना सहा तासांपेक्षा जास्त काम करणे हे त्रासदायक ठरते. प्रसारमाध्यमांसारख्या क्षेत्रांमध्ये कर्मचाऱ्यांची शिफ्ट ही आठ तासांच्या ऐवजी सहा तासांची असते. या सर्व गोष्टी लक्षात घेता प्रत्येक कंपनीने त्यांच्या कर्मचाऱ्यांच्या मानसिक आरोग्याची सातत्याने काळजी घेऊन त्या दृष्टिकोनातून उपायोजना करण्याची निश्चित गरज आहे. ज्याप्रमाणे शाळांमध्ये विद्यार्थी शिकत असताना प्रत्येक विद्यार्थी व्यवस्थितपणे शिकेल असे नसते त्यामध्ये अनेक विद्यार्थ्यांना अध्ययन अक्षमता असते. त्यांच्यासाठी वेगळे प्रयत्न समुपदेशन करून केले जाऊ शकतात. त्याच धर्तीवर कंपन्यांमध्येही कर्मचाऱ्यांच्या मानसिक समुपदेशनाचा उपक्रम हाती घेतला गेलेला दिसत आहे.

असेही लक्षात आलेले आहे. अनेक कंपन्या सातत्याने त्यांच्या कर्मचाऱ्यांकडून उत्पादकतेची जास्तीत जास्त अपेक्षा करत राहतात आणि अखेर या कर्मचाऱ्यांच्या शारीरिक आणि मानसिक आरोग्याचा विचार कुठेही केला जात नाही ही वस्तुस्थिती आहे. अर्थात हा सर्व प्रकार काही नव्याने घडतोय असे नाही. जगभरात सर्वत्र तंत्रज्ञान, पैसा, कायदा यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर बदल होत राहिल्याने केवळ सतत कार्यरत राहिल्याने या कंपन्यांचे प्रश्न आणखी गंभीर होताना दिसत आहेत. प्रत्येक कर्मचाऱ्यांची

काही कार्यक्षमता असते परंतु त्याला सातत्याने जादा पैशाचे आभिष दाखवले जाते आणि या साऱ्या प्रक्रियेमध्ये कर्मचाऱ्यांच्या मानसिकतेचा किंवा शारीरिक क्षमतेचा कोरही विचार केला जात नाही आणि अखेर त्याची परिणती असह्य ताणामध्ये होते. यातूनच कर्मचाऱ्यांच्या मनात निर्माण होणारी सततची चिंता, सतत उदास असणे किंवा चिडचिड करणे आणि नैराश्याच्या गर्तेत जाण्यामध्ये होते. त्यातूनच हे आत्महत्यांचे प्रमाण प्रमाणाबाहेर गेलेले सर्वत्र दिसते.

रम्य आठवणींचे नजराणे

काही जुनी हिंदी गाणी खरंच कितीही वेळा ऐकली तरी परत परत ऐकावीशी वाटतात. कारण, त्यातील शब्द आपल्याला रम्य आठवणींचे सुखद नजराणे देतात. जसं व.पु. म्हणतात, "काही रम्य आठवणींचे नजराणे देण्याचे सामर्थ्यही भूतकाळात असतं."

खाद्या जोडप्याचं नवीन लग्न होतं तेव्हा तिचं संपूर्ण विश्व म्हणजे तिचा नवरा अर्थात जोडीदार असतो. त्याचं असणं, त्याचं बोलणं हे सगळं तिला हवंहवंसं वाटणारं असतं. कारण, ती त्याच्या प्रेमात आकंठ बुडालेली असते. कोणत्याही स्त्रीला कुटुंबातील व्यक्तीच्या आनंदात आपला आनंद मानणं हे कधीही आवडतं. मी आता ज्या गाण्याबद्दल लिहिते आहे ते गाणं चित्रित झालं आहे अभिनेत्री ज्या बच्चन यांच्यावर. जोडीदारावरचं आपलं प्रेम व्यक्त करताना ती म्हणते आहे,

"अव तो है वूमसे दूर खुर्शी अपनी, वूम पे मरना है जिंदगी अपनी." व.पु. म्हणतात, "प्रेम म्हणजे नेमके काय तर समोरच्याच्या डोळ्यात आपली प्रतिमा पाहणं." हे प्रेम असंच होतं का? या सारी मनात त्या व्यक्तीप्रीती ओढ असते, जिद्दाला असतो. कोणतंही नातं हे एकतरफी कधीच नसावं. प्रेमात आपण जेव्हा पडतो तेव्हा सारं जग अगदी रंगीबेरंगी दिसतं. या गाण्यात नेमकं हेच नायिका म्हणते आहे, जेव्हा पासून तो तिच्या आयुष्यात आला आहे तेव्हा पासून तिच्या मनात त्याचेच विचार रंजी घालत आहेत. कारण, मन हे गुंतलेलं असतं ना. एरव्ही व.पु. या मनाला चुकार मन म्हणतात पण हेच मन जेव्हा प्रेमाच्या गावात जाते तेव्हा ते बेभान होते. तिच्या या प्रेमात समर्पण आहे आणि ते खरं प्रेम असल्यामुळे कोण काय बोलतय या पेक्षा तिला तिचा जोडीदार महत्त्वाचा आहे. प्रेमात अटी, शर्ती नसायत. तिथे सहवास, ओढ आणि समर्पणाची भावना असले तर त्या प्रेमात प्रचंड ताकद असते.

"कोई बनाये बाते, चांदे जब जितनी." तुमचा जोडीदार तुमच्यावर कितीही रगावला, रुसला तरी तुमचं त्याच्या वरचं प्रेम हे कधीच कमी होत नाही. कारण, त्या प्रेमात तुम्ही आकंठ बुडालेले असता की तो रुसवा देखील प्रेमाच्या चार क्षणांनी घालवायची ताकद तुमच्यात असते. जसं व.पु. म्हणतात, "आपल्या आवडत्या व्यक्तीचं आपल्या सोबत असणं ही जगातली सर्वात मोठी कमाई असते." इथे तर आयुष्याचा जोडीदारच आहे.. फक्त या प्रेमात इंगी नसावा. दोघांपैकी एक जण जर पुढे जात असेल तर दुसऱ्याने पाय मागे खेचण्यापेक्षा किंवा त्या गोष्टीवरून रुसवे फुगवे करण्यापेक्षा पुढे जायला जर प्रोत्साहन दिले तर त्या नात्याची वीण अधिक घट्ट होते. जेव्हा एकाच क्षेत्रात दोघेही काम करतात तेव्हा तिथे बरोबरी ही ओघाने आलीच. कारण, तिथे माणसापेक्षा त्याच्या आवाजावर श्रुते मंत्रमुग्ध होतात. या चित्रपटातील त्याचा सहवास हा तिला इतका हवाहवासा वाटणारा असतो की या साऱ्या गोष्टींचा देखील विचार पडतो. आज त्याच्यामुळे ती प्रसिद्ध आहे हे ती त्याला सगू पाहत आहे. म्हणून तर ही साथ तिला कायम हवी आहे.

ललित
मानसी देशपांडे (विरार)
राष्ट्रसंचार

"दरयो करी लो जाये वैखुदी अपनी, अव तो है वूमसे दूर खुर्शी अपनी." हा चित्रपट म्हणजे, नात्यात जेव्हा प्रेमाची जागा इंगी घेतो त्यावेळी ते नाते कसे कोमेजते हे दाखवले आहे. तुम्ही बाहेर कितीही प्रसिद्ध असाल पण चार भिंतीत जर तो स्वभाव जाचक असेल, संशयी असले तर ते काहीच कामाचे नाही. कारण, अभिमान. "म्हणजे काय तर गर्व, मग तो कसलाही असे तो वाईटच. हेच व.पु. म्हणतात, "सुरंग्या निकट राहणारा कलावंत एरव्हीही एखाद्या स्तरा इतका कोमल असावा लागतो, तेव्हा त्याने मैफलीत बेसूर आणि मैफली बाहेर असुर असू नये." ज्या बच्चन यांचा उत्तम अभिनय, ते गाणं गाताना जे काही भाव त्यांनी चेहऱ्यावर आणले ते इतके शुद्ध होते की तो चेहराच सांगतो.

"अव तो है वूमसे दूर खुर्शी अपनी." या सुंदर गाण्यावर गुलजार साहेबांची एक शायरी "शुशुकील मी वूम दों, दल मी वूम दों, दोती दै जो दिल में, वो दलवल भी वूम दों."

ऑनलाइन शॉपिंग करताय? सावधान!

जकाल इंटरनेटमुळे अनेक व्यवहार करणे सुलभ झाले आहेत. मात्र, जरी ही सुलभता असली तरी अनेक धोके आहेत. तुमची याच्या माध्यमातून फसवणूक होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे काही गोष्टींची खबरदारी घेणे आवश्यक आहे. ऑनलाइन म्हणजेच इंटरनेट शॉपिंग करण्याकडे ग्राहकांचा कल दिसून येतो. घरबसल्या खरेदी असल्यामुळे बाजारातली गर्दी, वेळ आणि इंधनाची बचत होते. परंतु ऑनलाइन शॉपिंगबद्दल लोकांच्या मनात अनेक शंकाकुशंका असतात. प्रतिष्ठित आणि सुरक्षित साइट्सची निवड तुम्ही खरेदीसाठी साइटची निवड करता तेव्हा ब्राउझरच्या अड्रेस बारमध्ये छोटे कुलपाचे चिन्ह आहे का याची खात्री करा. वेबसाइटचा पत्ता https:// पासून सुरू व्हायला हवा. येथे s म्हणजेच secure. तरीही खरेदी करण्याआधी काही गोष्टींची काळजी घेतली पाहिजे. ज्या योजना अतिशय आकर्षक वाटतात त्याची खात्री करून घेणे महत्त्वाचे आहे. जर एखाद्या संकेतस्थळाबाबत खात्री वाटत नसल्यास मित्र, नातेवाईकांकडे चौकशी करा. इंटरनेटवर सर्व करून त्या साइटबद्दलची मतं जाणून घ्या आणि नंतरच खरेदीचा वेत आखावा. माहीतर तुमची फसवणूक होण्याची शक्यता आहे. ज्या वस्तू खरेदी करावयाच्या आहेत. त्याचे आधी पैसे भरू नका. वस्तू घरी आली की त्याचे पैसे घावेत. तसेच ऑनलाइन पैसे भरण्यापूर्वी तुम्हाला पासवर्ड विचारला जातो जेणेकरून तुमची वैयक्तिक माहिती गोपनीय राहील. हा पासवर्ड निवडताना तुम्हाला अक्षरे, अंक आणि चिन्हे यांची सरमिसळ केली पाहिजे. सार्वजनिक जागांवर wi-fi असलेल्या ठिकाणी ऑनलाइन खरेदी टाळावीच. ऑनलाइन खरेदीसाठी तुम्ही तुमचा क्रेडिट किंवा डेबिट कार्ड नंबर तेथे नोंदवू शकता.

जेणेकरून तुमच्या खात्यातून पैसे वळते होतील. या सेवेसाठी तुम्हाला क्रेडिट कार्ड फी भरणे आवश्यक आहे. एकदा तुम्ही पैसे भरलेत की submit किंवा proceed चे बटन क्लिक करू शकता. त्यानंतर अधिक सुरक्षिततेसाठी परत लॉगइन आणि पासवर्ड विचारला जातो. काही साइट्स मध्यस्थाचे काम करतात. पण थोडी खबरदारी घ्यावी. आपल्या बँकेचा ऑनलाइन पासवर्ड कुणालाही देऊ नये. ई-मेलने पाठवू नये. जेव्हा तुम्ही ऑनलाइन खरेदी करता तेव्हा क्रेडिट कार्डसाठी बँकेचा पिन किंवा पासवर्ड विचारला जात नाही हे लक्षात घ्या. त्याऐवजी ३-४ अंकी सिक्युरिटी नंबर विचारला जातो. बहुतेक साइटवर तुम्ही दिलेली गोपनीय माहिती साठवली जात नाहीच, त्यामुळे काळजीचे कारण नाही. सरतेशेवटी साइटवरून खरेदी करताना त्यावर सिक्युरिटीचे चिन्ह आहे की नाही हे तपासून पाहणे गरजेचे आहे.

आली दिवाळी!
प्रा. योगेश हांडगे-पाटील
(सहाय्यक प्राध्यापक)
राष्ट्रसंचार

लक्ष असू द्या. कारण सुरक्षित व्यवहार होत असल्याची ती खूण असते .

- कोणतीही शॉपिंग वेबसाइट तुमची जन्मतारीख किंवा तुमची अन्य माहिती मागवत नाही. पण जर तुमची जन्मतारीख आणि क्रेडीट - डेबिट कार्ड नंबर जर कोणाला मिळाला तर ते कोन्झिशन करून कार्ड वापरायचा प्रयत्न करू शकतात .
- आपले क्रेडीट आणि बँक स्टेटमेंट चेक करत राहा आणि कोणतेही अन्य चाजेस लावलेले नाहीत हे पडताळा .
- तुमचा कॉम्प्युटरवर अपडेटेड अँटिव्हायरस आणि लेटेस्ट ऑपरेटिंग सिस्टम अपडेट्स इन्स्टॉल आहेत याकडे लक्ष असू द्या .
- आपला पासवर्ड कोणाला सहज कळेल असा नसावा .
- शक्यतो बाहेरच्या मशीन्सवरून ऑनलाइन ट्रान्झॅक्शन करणे टाळावे .

संस्कृतीरंग..

पुस्तक सुचवले होते डॉ. गीता जोशी यांनी. पुस्तकाची अर्पणपत्रिका त्यातील भाषा तुमच्या मनाचा ठाव घेते. आत्मतळातले प्रत्येक स्पंदन अचूक टिपणारे आई अम्पा..मनोगतममध्ये संस्काराची व्याख्या छान केली आहे. संगणकीय भाषेत बोलायचे झाले म्हणजे एखाद्या समाजाकडून व्यक्तीचे झालेले म्हणजे एखाद्या मूल लॅटिन शब्दापासून कल्चर शब्द आला. लॅटिन मध्ये cultura चा अर्थ, शेतकऱ्याने केलेली जमिनीची मशागत. संस्कार हे खरंच मनाची मशागत करत असतात. रॉन हबर्ड या शास्त्रज्ञाने १९५७ मध्ये एक विधान केले आहे. "Electronic is going to capture the human soul." बुईन आणि टिळक यांच्या भेटीच्या कथने

पुस्तकाची सुरुवात होते. तो किस्सा काय आहे. हे पुस्तकात जरूर वाचावा. सांस्कृतिक साक्षरता म्हणजे काय हे या पुस्तकात मांडले आहे. पुस्तकात बंगलोरच्या मुमताजचा उल्लेख आहे. भारताच्या लोकसंख्येची घनता प्रती चौरस किलोमीटर २७९ आहे. जर्मनीत प्रति चौरस किलोमीटर २३१ लोक राहतात. तर मुंबईत हीच संख्या २२,००० आहे. माणसा माणसात आक्रमकता वाढते यात नवल ते काय. एक उंदराचा शास्त्रीय प्रयोग आधार म्हणून पुस्तकात आहे. पुस्तकात संदर्भ म्हणून भरपूर फोटो आहेत. एकूणच जागतिक आणि भारतीय संस्कृतींरंग मन मोहवून टाकतात. लेखिकेचे रसाळ भाषेतील संशोधन अचंभित करते.

पुस्तक: संस्कृतीरंग
लेखिका: वैशाली करमरकर
प्रकाशक: राजहंस प्रकाशन
पृष्ठे: ३०६
मुल्य: ३०० ₹

भारताचे 'रत्न' रतनजी टाटा

"सरकार जेव्हा भारतरत्न म्हणून एखाद्या व्यक्तीला सन्मानित करते तेव्हापासून त्या व्यक्तीच्या नावापुढे भारतरत्न म्हणून लावले जाते. पण ज्येष्ठ उद्योगपती आणि अत्यंत उदार व्यक्तीत्व असणाऱ्या रतनजी टाटा यांनी ज्याप्रमाणे देशातल्या तळागाळातल्या लोकांसाठी स्वतःला समर्पित केले आणि प्रत्येक संकटात ते ज्या प्रमाणे धावून आले ते पाहून सोशल मीडियावर सगळ्यांनी श्रद्धांजली वाहताना त्यांना 'भारतरत्न' हीच उपमा दिली. हे पाहून राज्यसरकार आणि अनेक राजकीय सामाजिक संघटनांनी सुद्धा केंद्रात रतनजी टाटा यांना भारतरत्न हा भारतातील सर्वोच्च नागरी सन्मान देऊन सन्मानित करावे हि विनंती केली आहे."

महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचे अध्यक्ष राज ठाकरे यांनी रतनजी बदल "श्रीमंत योगी" हा शब्द वापरला तो खऱ्या अर्थाने सार्थक ठरतो. त्यांनी त्याच संपूर्ण आयुष्य एका योगी तपस्वी सारखे लोक कल्याणकारी विचाराने जगले.

देशासाठी सर्वोच्च प्रतीचे काम करणाऱ्या भारताची कीर्ती जगभरात वृद्धीगंत करणाऱ्या व्यक्तीस हा सर्वोच्च नागरी सन्मान देऊन गौरविले जाते. अशा व्यक्तींनी उभी हयात यासाठी चालविलेली असते. अनेकांना तर हा सन्मान मरणोत्तर दिला गेला आहे. रतन टाटा हे फक्त देशातच नव्हे तर जगभर त्यांनी त्यांच्या कार्यातून भारताचे नाव उद्योग क्षेत्रात पुढे घेऊन आले आहेत. वयाच्या ८६ व्या वर्षी त्यांचे निधन झाले अन् भारताने काय गमावले हे फक्त या देशातला कामगार वर्गच सांगू शकतो. "मी गेलो तर कंपनी बंद करू नका, कामगारांचं नुकसान करू

आदरांजली
सचिन तळे
राष्ट्रसंचार

नका" अश्या शब्दात त्यांनी त्यांच्या पूर्ण सहकार्यांना संदेश दिला होता. कोरोनाच्या महामारीत जेव्हा देश संकटात होता तेव्हा कामगारांच्या आणि देशवासीयांच्या मागे सर्वात प्रथम रतनजी टाटा उभे राहिले. जेव्हा जेव्हा संकटाची चाहूल लागली तेव्हा स्वतःहून रतनजी धावून आले. अश्या व्यक्तीच्या जाण्याने संपूर्ण देशात शोककळा पसरली. त्यांचे आदर्श, विचार आणि तत्त्वे नेहमी युवकांना मार्गदर्शक ठरली आहेत. रतन टाटा यांना २००० मध्ये पद्मभूषण आणि २००८ मध्ये पद्मविभूषण, भारत सरकारचा तिसरा आणि दुसरा सर्वोच्च नागरी सन्मान प्रदान करण्यात आला होता. टाटा यांना २००६ मध्ये महाराष्ट्रातील सार्वजनिक प्रशासनातील

त्यांच्या कामासाठी 'महाराष्ट्र भूषण' आणि आसाममध्ये कर्करोगाच्या उपचारात योगदान दिल्याबद्दल २०२१ मध्ये 'आसाम वैभव' असे विविध राज्य नागरी सन्मानही मिळाले आहेत. रतन टाटा हे केवळ उद्योगपती नव्हे तर ते सामाजिक जबाबदारी, आरोग्यसेवा आणि शिक्षणाचे खंबीर पुरस्कर्ते होते.

तुम्हाला हे जाणून आश्चर्य वाटेल की टाटा स्टीलच्या ब्लॉस्ट फर्नसची देखरेख करणारी रतन टाटा यांची पहिली नोकरी होती. वास्तविक अमेरिकेत असताना रतन टाटा यांना 'आयबीएम' या बलाढ्य कंपनीचे बोलावणे होते. त्यांनी ते नाकारले आणि त्याऐवजी भारतात परत येऊन टाटा समूहाच्या पोलाद कारखान्यात एखाद्या अन्य कुशल कामगाराप्रमाणे नोकरी पत्करली. सन १९९२ मध्ये इंडियन एअरलाइन्सचे सर्वेक्षण करण्यात आले. त्यांना विचारण्यात आले, दिल्ली ते मुंबई दरम्यान कोणता प्रवाशी आहे, ज्यांनी तुमच्यावर सर्वाधिक प्रभाव टाकला. त्यात सर्वाधिक कर्मचाऱ्यांनी रतन टाटा यांचे नाव सांगितले. जेव्हा त्याचे कारण शोधले तेव्हा समजले, ते एकमेव असे व्हाइआयपी होते, जे नेहमी एकटे जात होते. त्यांच्यासोबत त्यांची बॅग आणि फायर्ड उचलण्यासाठी सुद्धा असिस्टंट नव्हता. विमानाचे उड्डाण होताच ते आपले काम सुरु करत होते. देशात सात्त्विकतेने संपत्ती निर्मिती होऊ शकते आणि सभ्य, सुसंस्कृत, सालस, सोज्जवतेने राहता येते हे रतन टाटा यांनी दाखवून दिले. ते अत्यंत शिस्तबद्ध आणि संतुलित वर्तन असलेले टाटा हे पहिले उद्योगपती होते ज्यांनी एक लाखात कार देण्याचा संकल्प पूर्ण केला. रतन टाटा त्यांच्या साधेपणाने त्यांना इंडस्ट्रीत विशेष स्थान मिळवून दिले होते. टाटा समूहाचे जागतिक समूहात रूपांतर करण्यात, ऑटोमोटिव्ह, पोलाद, तंत्रज्ञान आणि आदरातिथ्य यासारख्या क्षेत्रांमध्ये त्याचा प्रभाव वाढवण्यात त्यांनी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. त्यांच्या नेतृत्वाखाली टाटा समूहाने जगभर लँड रोडवर आणि कोरस स्टीलसह ऐतिहासिक अधिग्रहण केले आणि जागतिक स्तरावर आपले स्थान मजबूत केले.

सामाजिक कल्याणाला प्राधान्य

● अफाट संपत्ती आणि अफाट प्रभाव लोकांवर असूनही, रतन टाटा त्यांच्या नम्रता आणि साधेपणासाठी प्रशंसनीय ठरले. नैतिक नेतृत्वाबद्दलचे त्यांचे समर्पण आणि व्यवसायाचा चांगल्यासाठी शक्ती म्हणून वापर करण्याचा त्यांचा विश्वास यामुळे ते सर्वासाठी एक आदर्श ठरले. रतन टाटा यांचा वारसा केवळ त्यांच्या व्यावसायिक कामगिरीनेच नव्हे तर त्यांच्या नैतिक नेतृत्व आणि सामाजिक जबाबदारीनेही दिसून आले. त्यांनी नेहमीच सामाजिक कल्याणाला प्राधान्य दिले, शिक्षण, आरोग्यसेवा आणि ग्रामीण विकासासाठी संसाधने समर्पित केली. रतन टाटा हे केवळ व्यापारी नेते नव्हते; त्यांची दृष्टी, सचोटी आणि नम्रता यांनी भारताच्या कॉर्पोरेट लँडस्केपवर अमिट छाप सोडली होती. त्यांच्या परोपकारी हितसंबंधांसाठी त्यांची खूप प्रशंसा झाली, ज्यात शिक्षण, औषध आणि ग्रामीण विकासामध्ये संशोधन आणि सुधारणांचा समावेश आहे. त्यांनी रुग्णालये आणि संशोधन केंद्रे स्थापन केली आणि वर्धित केली ज्यांनी कर्करोगाची काळजी घेण्यास मदत केली. टाटा समूह आणि टाटा ट्रस्ट नावाच्या संबंधित परोपकारी समूहाने दिलेल्या देणग्यांमुळे यूपीएस विद्यापीठांमध्ये विविध संस्था आणि शिष्यवृत्तीची स्थापना झाली आहे. यामध्ये कॅलिफोर्निया विद्यापीठ, सॅन दिगो येथे जैविक आणि भौतिक विज्ञान संशोधन सुविधा आणि हार्वर्ड बिझनेस स्कूलमधील एक कार्यकारी केंद्र यांचा समावेश आहे.

प्राणीप्रेमी - एक आदर्श

● टाटा त्यांच्या प्राण्यांवर, विशेषतः कुत्र्यांवरच्या प्रेमासाठी ओळखले जात होते. टाटांनी आयुष्यभर प्राणी कल्याणाचा पुरस्कार केला. बॉम्बे हाऊस, टाटा समूहाच्या मुख्यालयात, टाटा यांनी हे सुनिश्चित केले की भटक्या लोकांना सुसज्ज कुत्र्यासाठी प्रवेश मिळेल आणि त्यांना आवाऱात मुक्तपणे फिरण्याची परवानगी आहे. प्राण्यांच्या हक्कांचे उक्त समर्थक म्हणून ओळखले जाणारे, त्यांनी लंडनमधील बकिंगहॅम पॅलेसमधील एक शाही कार्यक्रम देखील वगळला होता. कॉर्पोरेट टायटने मुंबईच्या महालक्ष्मी परिसरात टाटा ट्रस्ट्स स्मॉल ॲनिमल हॉस्पिटल सुरु केले. त्यांनी १६५ कोटी रुपयांचा पाळीव प्राणी रुग्णालय प्रकल्प सुरु करण्याची घोषणा केली तेव्हा ज्येष्ठ उद्योगपती रतनजी टाटा म्हणाले, "पाळीव प्राणी हे आमचे कुटुंब आहे आणि त्यांचे जीवन प्रत्येक पाळीव पालकांसाठी महत्त्वाचे आहे. मी आजूबाजूला पाहिले आणि पायाभूत सुविधांचा अभाव पाहिला. भारतातील पाळीव प्राणी, यामुळे मला आश्चर्य वाटले की, एवढ्या मोठ्या पाळीव प्राण्यांच्या लोकसंख्येच्या मोठ्या देशात, जीव वाचवणारी आणि पाळीव प्राण्यांचे जीवन चांगले बनवणारी सुविधा आपल्याकडे का नाही?"

- आपल्याला जिवंत ठेवण्यासाठी आयुष्यातले चढ-उतार महत्त्वाचे असतात. कारण ईसीजीप्रमाणे सरळ रेषा, तुम्ही जिवंत नसल्याचे दर्शवते!
- आपल्या पाल्यांना फक्त श्रीमंत होण्याकरिता शिकवू नका, तर त्यांना आनंद मिळविण्याच्या हेतूने शिकवा. कारण जेव्हा ते प्रौढ बनतील तेव्हा त्यांना गोष्टींच्या किंमतीपेक्षा त्यांचे महत्त्व कळून चुकेल."
- जर तुम्हाला जलद पुढे जायचे असेल तर एकटे चला. परंतु जर तुम्हाला दूरवर जायचे आहे, तर सर्वांना सोबत घेऊन चला.
- रतनजी टाटा

तंत्रज्ञानाचा दुरुपयोग

सध्याचे युग हे तंत्रज्ञानाचे युग आहे. तंत्रज्ञानाचा वापर चांगल्या कामासाठी केला पाहिजे मात्र काही महाभाग या तंत्रज्ञानाचा दुरुपयोग करून समाजातील प्रतिष्ठित लोकांची विशेषतः सेलिब्रिटींची बदनामी करत आहे. सोशल मीडियाचा गैरवापर वाढलाय का ?

सध्या फेसबुक, इंस्टाग्राम यासारख्या सोशल मीडिया साईटवर सेलिब्रिटींचे त्यातही हिंदी आणि मनोरंजन सुष्टीतील अभिनेत्रींचे मॉर्फ केलेल्या अश्लील छायाचित्रांचा आणि व्हिडिओचा पूर आला आहे. हे छायाचित्र पाहिले की असे वाटते की हे छायाचित्र त्या अभिनेत्रींनीच काढून सोशल मीडियावर टाकले आहेत मात्र नीट पाहिले की लक्षात येते की हे छायाचित्र मॉर्फ केलेले आहे. मागील वर्षी बॉलिवूडची लोकप्रिय अभिनेत्री असलेली रश्मीका मंधना हीच डीपफेक व्हिडिओ प्रसार माध्यमात व्हायरल करण्यात आला होता. सोशल मीडियावर हा व्हिडिओ व्हायरल झाल्यावर चेहरा लावण्यात आला होता. हा व्हिडिओ हा व्हिडीओ व्हायरल झाल्यावर स्वतः अभिनेत्री रश्मीका हिने हा व्हिडिओ तिचा नसल्याचे सांगून व्हिडिओ व्हायरल झाल्यापासून तिला मोठा मनस्ताप सहन करावा लागत असल्याचे

सांगितले होते. हा व्हिडिओ व्हायरल झाल्यावर बिग बी अमिताभ बच्चन यांनीही संताप व्यक्त केला होता.

गैरवापर
श्याम ठाणेदार
राष्ट्रसंचार

सोशल मीडियावर व्हायरल झालेला व्हिडिओ हा एका दुसऱ्याच मुलीचा होता. मात्र एडिटिंग करून त्या मुलीच्या चेहरा लपवून त्याजागी अभिनेत्री रश्मीका मंधनाचा चेहरा लावण्यात आला होता. हा व्हिडिओ व्हायरल झाल्यावर पोलीसातही तक्रार दाखल झाली होती तेव्हा वाटले होते की या प्रकाराला आळा बसेल मात्र आळा बसणे तर दूरच उलट हा प्रकार वाढतच चालला

असून सध्या तर अशा मॉर्फ केलेल्या छायाचित्रांचा आणि व्हिडिओजचा महापूर आला आहे. हे व्हिडिओ एडिटिंग करताना एआय या नव्या तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यात येतो. एआयच्या मदतीने व्हिडिओ आणि फोटो एडिट करून लोकांना त्रास दिला जातो. तंत्रज्ञानाने मानवी जीवनात क्रांती केली आहे. विज्ञानाच्या मदतीने दररोज नवे तंत्रज्ञान उदयास येत आहे. या तंत्रज्ञानाचा वापर मानवी कल्याणासाठी केला पाहिजे. विज्ञान तंत्रज्ञानाचा हेतू मानवी कल्याण हेच आहे मात्र काही नतद्वष्ट लोक या तंत्रज्ञानाचा उपयोग मानवी कल्याणासाठी नाही तर समाज विघातक कार्यासाठी करतात हा प्रकार त्यातलाच आहे. वास्तविक कोणाचाही फेक व्हिडिओ किंवा छायाचित्र बनवून बदनामी करणे हा गुन्हा आहे. अशा समाज विघातक लोकांना कायद्याने कडक शिक्षा व्हायलाच हवी. तंत्रज्ञानाचा दुरुपयोग ही नवीच समस्या आता निर्माण झाली आहे.

रास्त कारणाशिवाय सासरचे घर सोडून जाणे चुकीचे..!

सासरकडील मंडळी छळ करतात असे सांगून देखभालीचा खर्च मिळावा अशी मागणी करणाऱ्या महिलेला न्यायालयाने फटकारले असून, फक्त घरात बसून पोटगी मागता येणार नाही, असे म्हटले आहे. पंजाब व हरियाणा उच्च न्यायालयाने एका महिलेनं दाखल केलेली याचिका फेटाळून लावताना ही महत्त्वपूर्ण टिप्पणी केली आहे.

पतीला धडा शिकवायच्या हेतूने काही महिला जाणीवपूर्वक कौटुंबिक हिंसाचाराची तक्रार दाखल करतात. तसेच कोणतेही रास्त कारण नसताना पतीचे घर सोडून माहेरी जाऊन राहतात. मात्र, घर संसार याला महत्त्व न देता केवळ घरात राहून पोटगीची मागणी करता येणार नाही, अशी महत्त्वाची टिप्पणी न्यायालयाने केली आहे. महिला सशक्तीकरण, महिलांचे हक्क किंवा महिलांचे संरक्षण अशा अनेक मुद्द्यांची समजामध्ये सातत्याने चर्चा होते. न्यायालयांसमोर अशा मुद्द्यांवर आधारित प्रकरणांच्या सुनावणीदरम्यानही महिलावरील अन्यायाबाबत कठोर भूमिका घेतली जाते. पण काही प्रकरणांमध्ये महिलांकडून कायदांचा गैरवापर फायद्यासाठी केला जात असल्याची निदर्शनास येत. असेच एक प्रकरण पंजाब व हरियाणा उच्च न्यायालयासमोर सुनावणीसाठी आले असता न्यायालयाने संबंधित याचिकाकर्त्या महिलेला कठोर शब्दांत फटकारले. तसेच, तिची याचिकाही न्यायालयाने फेटाळून लावली.

पंजाब व हरियाणा उच्च न्यायालयासमोर या प्रकरणाची सुनावणी चालू असताना न्यायालयाने कठोर शब्दांत भूमिका मांडली. एका विवाहित महिलेने पतीपासून वेगळे झाल्यानंतर अंतरिम किंवा एकरकमी

देखभाल खर्च मिळावा अशी मागणी करणारी याचिका दाखल केली होती. मात्र, न्यायालयाने ही याचिका फेटाळून लावली. असे करताना न्यायालयाने त्यासंदर्भात

कायदा
अॅड. गायत्री कांबळे
राष्ट्रसंचार

केलेली टिप्पणी चर्चेत आली आहे.

या जोडप्याचा विवाह २०१० साली झाला होता. त्यांना दोन मुलंही झाली. पण पतीशी मतभेद झाल्यानंतर विवाहाच्या चार वर्षात म्हणजेच २०१४ साली दोघेही विभक्त झाले. त्याच वर्षी नोव्हेंबर महिन्यात महिलेने पतीकडून आपल्याला व आपल्या मुलांसाठी देखभाल खर्च मिळावा, अशी मागणी करणारी याचिका दाखल केली. त्याशिवाय, आपल्या पतीला देणं हा आहे. मात्र स्वतःचा उदरनिर्वाह करू शकणाऱ्या पण तरीही फक्त घरात बसून राहणाऱ्या पतीला कलम १२५ चा गैरवापर करू दिला जाऊ शकत नाही", असे न्यायालयाने नमूद केले. तसेच, कुटुंब न्यायालयाने यासंदर्भात महिलेची याचिका फेटाळताना नमूद केलेल्या निरीक्षणाचा पुनरुच्चार यावेळी उच्च न्यायालयाने केला. महिलेने कोणत्याही रास्त कारणाशिवाय आपले सासरचे घर सोडले असून पतीसोबत न राहण्याची महिलेची इच्छा आहे, असेही न्यायालयाने नमूद केले आहे.

होत. पोटगी वा देखभाल खर्चासंदर्भातली कलम १२५ चा आधार ही याचिका करताना महिलेने घेतला होता. यावेळी आपण ग्रामीण भागात राहणारी एक सामान्य महिला असून आपल्याकडे कमाईचे कोणतेही साधन नाही असेही महिलेने म्हटले होते. लग्नानंतर हुंड्यासाठी आपला पती व सासरच्या व्यक्तींकडून कौटुंबिक हिंसा केली जात होती, असाही आरोप महिलेकडून करण्यात आला. यासंदर्भातली स्वतंत्र याचिका प्रलंबित असल्याचे महिलेने नमूद केले.

कलम १२५ चा गैरवापर अमान्य

दरम्यान, न्यायालयाने हा कलम १२५ चा गैरवापर असल्याचे यावेळी नमूद केले. "कलम १२५ चा मूळ हेतू हा परित्यक्ता पत्नींना दैनंदिन जीवनात कोणत्या आर्थिक संकटाचा सामना करावा लागू नये, ज्या आपला उदरनिर्वाह करण्यासाठी असमर्थ आहेत अशा महिलांना आधार देणं हा आहे. मात्र स्वतःचा उदरनिर्वाह करू शकणाऱ्या पण तरीही फक्त घरात बसून राहणाऱ्या पतीला कलम १२५ चा गैरवापर करू दिला जाऊ शकत नाही", असे न्यायालयाने नमूद केले. तसेच, कुटुंब न्यायालयाने यासंदर्भात महिलेची याचिका फेटाळताना नमूद केलेल्या निरीक्षणाचा पुनरुच्चार यावेळी उच्च न्यायालयाने केला. महिलेने कोणत्याही रास्त कारणाशिवाय आपले सासरचे घर सोडले असून पतीसोबत न राहण्याची महिलेची इच्छा आहे, असेही न्यायालयाने नमूद केले आहे.

मोठ्या पडद्यावरील धार्मिक, अध्यात्मिक चित्रपटांचा नेहमीच बोलबाला राहिला आहे. प्रामुख्याने सुरुवातीच्या काळात धार्मिक, पौराणिक, अध्यात्मिक चित्रपटांनीच मनोरंजन विश्व व्यापले होते. राजा हरिश्चंद्र, रामराज्य, संत तुकाराम यासारख्या चित्रपटांचा प्रामुख्याने उल्लेख करता येईल. मूकचित्रपासून ते डिजिटल युगापर्यंत या चित्रपटांचा पाडा निरामित्या आणि साहजिकच प्रेक्षकांच्या मनावर राहिला आहे. परंतु गेल्या काही वर्षांत अध्यात्मिक चित्रपटांची संख्या रोडावत गेल्याचे दिसते. आजही उत्सवात, धार्मिक मिरवणुकीत जुन्याच काळातील गाणी, भजने, गीते वाजविली जातात. एकीकडे दुरचित्रवाणीवर धार्मिक मालिकांची संख्या लक्षणीय असताना दुसरीकडे मोठ्या पडद्यावर धार्मिक, पौराणिक कथांवरील चित्रपट, गीतांचे प्रमाण कमी झाले आहे. काळाचा आपल्या आयुष्यावर नेहमीच परिणाम दिसला आहे. काळानुसार, वेळेनुसार बदलाची कास धरतच मनुष्य वाटचाल करत आला आहे. आपण चित्रपटांना आयुष्याचे प्रतिबिंब मानले आणि त्यामुळे त्यातही बदल दिसले. धार्मिक श्रद्धा हा जीवनातील महत्त्वाचा घटक आहे, म्हणूनच कृष्णधवल ते आजच्या डिजिटल तंत्रापर्यंत अनेक चित्रपटात त्याचे प्रतिबिंब उमटले आहे. प्रारंभीचा काळ हा धार्मिक कथांनी व्यापलेला होता. पटकथा आणि गीते देव देवतांवर केंद्रित राहिले आहेत. मात्र चित्रपटातून हळूहळू भजन आणि भक्तीगीत कमी होत गेले आणि ते आता दिसतच नाहीत. एखादे धार्मिक गीत जरी आणले गेले तरी ते श्रद्धा जपण्यासाठी नाही तर चित्रपटातील कलायुक्ततेच्या प्रसंगात आणले जाते. 'अग्निपथ' मधील 'देवा श्री गणेशा देवा श्री गणेशा' हे गाणे आठवता. 'बजरंगी भाईजान' मधील सलमान खानचे

देवासमोरील नृत्य 'सेल्फी तू सेल्फी ले ले रे...' त्याचवेळी १९७९ मधील अमिताभ बच्चन आणि शशी कपूर यांच्या 'सुहाग' चित्रपटातील 'नाम रे सबसे बड़ा तेरा नाम रे' हे गीत आजही लोकप्रिय आहे. नवरत्नात हे गाणे कानावर पडते. अमिताभ बच्चन आणि रेखा यांचा समावेश असलेल्या या भजनात दोघांनीही गरबा केला. एखादा व्यक्ती किंवा नायक-नायिका अडचणीत असतील तेव्हा त्याला देवाची आठवण होते. तो अडचणीच्या काळात देवाचा धावा करतो. अशावेळी ते पात्र देवाच्या मूर्तीसमोर धार्मिक गीत किंवा भजन म्हणते. अनेक चित्रपटात नायक-नायिका भजन म्हणताच भगवान त्यांची प्रार्थना ऐकताना दिसतात. **मानसिक शांतता देणारे गीत** चित्रपटविश्वात कृष्णधवल काळापासून धार्मिक श्रद्धा जोपासणारे गीत, कथा वेळेवेळी सादर करण्यात आले असून आजही त्यात बदल झाला नाही. काही चित्रपटातील गीते आणि भजने तर एवढी लोकप्रिय आहेत की ती उत्सवाच्या काळात सतत ऐकण्यात येतात. ही गीते मनःशांती देणारी आहेत. त्यांचे श्रवण करून काही क्षण आपण दुःख विसरून जातो. यशस्वी ठरलेल्या पौराणिक चित्रपटांचा विचार केला तर १९७५ मधील 'जय संतोषी माँ' हा कमी बजेटचा चित्रपट. परंतु उत्पन्नाच्या बाबतीत आजही आघाडीच्या ब्लॉक बस्टर चित्रपटात त्याचा समावेश केला जातो. या चित्रपटातील सर्व गीते लोकप्रिय ठरली. उषा मंगेशकर, महेंद्र कपूर आणि मन्नाडे

कुठे गेले अध्यात्मिक चित्रपट?

यांनी कवी प्रदीप यांचे भक्ती गीत गायले. 'करती हूँ तुम्हारा व्रत मैं स्वीकार करे मो', 'यहा वहाँ मत पूछो कहीं कहीं', 'मैं तो आरती उतारू रे' आणि 'जय संतोषी माँ' यासारख्या गाजलेल्या गीतांचा उल्लेख करता येईल. ही गीते आजही मंदिरात कानावर पडतात. अनेक गायकांनी कालातित धार्मिक गाणे, भजन आणि आरती म्हटल्या आहेत. भजन गायक, कलाकारांवरही श्रद्धा गायकांनी सादर केलेली भक्तीगीते ही त्यांचा भाव, एकरूपता, तन्मयतेमुळे प्रेक्षकांना भावली. यात सर्वाधिक लोकप्रियता अनुसूधा पौडवाल, नरेंद्र चंचल, अनुप जलोटा यांना मिळाली. चित्रपटांत धार्मिक गीत आणि भजन म्हणणारे गायक देखील बऱ्याच काळापासून एकच राहिलेले आहेत. अर्थात चित्रपटात धार्मिक भूमिका साकारणाऱ्या कलाकारांबाबत प्रेक्षकांच्या मनात अधिकच आदर आणि श्रद्धा दिसून आली आहे. 'जय संतोषी माँ' चित्रपटात माता संतोषी यांची भूमिका साकारणाऱ्या अनिता गुहा यांची पूजा केली जात होती. रामायण मालिकेतील राम आणि सीता यांची भूमिका साकारणारे अरुण गोविल आणि दीपिका चिखलिया यांना आजही भक्तीभावाने पाहिले जाते. हिंदी चित्रपटात ईश्वराची सर्वाधिक

भूमिका बजावणाऱ्या महिपाल यांना तर लोकांनी देव मानले होते. त्यांनी ३५ पेशा अधिक चित्रपटांत देवाची भूमिका साकारली. ते तुलसीदास झाले, अभिमन्यूही. महिपाल यांनी आपल्या आयुष्यात रामायण, वीर भीमसेन, वीर हनुमान, हनुमान पाताल विजय, जय संतोषी माँ यासारख्या यशस्वी धार्मिक चित्रपटात काम केले. त्यांनी भगवान राम, कृष्ण, गणेश, विष्णू यांची भूमिका इतक्यांदा साकारली की प्रत्यक्ष जीवनात तेदखील त्यांना देव समजले जात होते. तसेच धार्मिक चित्रपट असो किंवा रामायणांसारखी मालिका अभिनेते दारासिंह आणि हनुमानाचे पात्र असे समीकरण बनले होते. चित्रपटातील कालातीत भक्तीगीते अजरामर भक्ती गीतांत १९६५ मधील 'खानदान' चित्रपटातील गीत 'बडी देर भई नंदलाला तेरी राह ताके बृजबाला' यास लोकप्रियतेच्या श्रेणीत ठेवता येईल. हे भजन सुनील दत्त यांच्यावर साकारले आहे. राजेंद्र कृष्ण यांनी लिहिलेले भजन मोहंमद रफी यांनी म्हटले. जन्माष्टमीच्या दिवशी हे गीत लावण्यात येते. तत्पूर्वी १९५२ मध्ये चित्रपट 'बैजू बावरा' मधील गीत मोहंमद रफी यांनी म्हटलेले गीत धार्मिक श्रद्धेचा कळस म्हणता येईल. 'ओ दुनिया के रखवाले, सुन दर्द

भरे मेरे नाले' हे गीत आजही एखाद्या दुःखी व्यक्तीचा चेहरा समोर आणतो. शकील बदार्युंनी यांनी लिहिलेल्या गीताला नौशाद यांनी संगीत दिले. १९५४ मध्ये तुलसीदास लिखित गीत 'मुझे अपनी शरण मे लेलो राम' देखील मोहंमद रफी यांनी म्हटले आहे. संगीकार चित्रगुप्त यांनी संगीत दिले होते. मराठीचा उल्लेख केला तर मोहंमद रफी यांचे अजरामर 'शोधी शी मानवा' हे भावगीत अत्यंत श्रवणीय आहे. श्रीकांत ठाकरे यांनी संगीतबद्ध केलेल्या गीताची लोकप्रियता आजही कायम आहे. रामचंद्र कह गये सिया से १९५८ च्या 'दो आंखे बारह हाथ' या चित्रपटातील गीत 'ऐ मालिक तेरे बंदे हम, ऐसे हो हमारे करम' हे वाईटावर चांगल्याचा विजय सांगणारा अजोड नमुना आहे. हे गीत दरोडेखोरांना चांगल्या मार्गावर आणण्यासाठी गायले गेले. भारत व्यास लिखित गीताला वसंत देसाई यांनी संगीत दिले. लता मंगेशकर यांनी या गीताला गोड आवाज दिला. दिलीपकुमार यांचा १९७० मध्ये झळकलेला 'गोपी' मधील महेंद्रकपूर यांच्या आवाजातील गीत 'रामचंद्र कह गये सिया से ऐसा कलयु आयेगा' हे भजन भविष्यातील चित्र सांगणारे आहे. राजेंद्रकृष्ण यांनी लिहिलेल्या गीताला कल्याणजी आनंदजी यांनी संगीत दिले. भक्तीगीतात साईबाबा यांच्यावर विपुल गीतरचना आहेत. १९७७ मध्ये 'अमर अकबर अँथोनी' चित्रपटातील गीत 'तारीफ तेरी

निकाली है दिलसे, आये है लब पे बनके कव्वाली' ही साईभक्तांसाठी एकप्रकारे आशेचा किरण दाखविणारी आहे. **राम जी की निकाली सवारी** सरयाम (१९७९) हा चित्रपट संगीतप्रधान होता. यातील 'राम जी की निकाली सवारी, रामजी की लीला है न्यारी' मध्ये भगवान श्रीरामाच्या महिमेचे अतुलनीय वर्णन केले आहे. दसऱ्यात श्रीरामाची मिरवणूक काढतात तेव्हा हे गीत हमखास लावले जाते. आनंद बक्षी यांनी लिहिलेले गीत मोहंमद रफी यांनी गायले आणि त्याला लक्ष्मीकांत प्यारेलाल यांनी संगीत दिले होते. अंकुश (१९८६) हा चित्रपट तत्कालिन काळात वेगळ्या धाटणीचा चित्रपट ठरला. यातील भक्तीगीत 'इतनी शक्ती हमे दे ना दाता, मन का विश्वास कमजोर हो ना' हे मानसिक आधार देणारे आहे. 'भर दो झोली मेरी या मुहम्म लॉटकर मैं ना जाऊंगा खाली' हे बिगारफिल्मी गीत. परंतु २०१५ मध्ये 'बजरंगी भाईजान' मध्ये त्याचा समावेश केला. नायक सलमान खान हा हरवलेल्या मुलीला तिच्या गावी सोडण्यासाठी शेजारच्या देशात जातो तेव्हा अडचण दूर करण्यासाठी अदनान सामी यांनी म्हटलेले गीत प्रार्थनेच्या रूपातून सादर करण्यात आले. पण अलीकडच्या काळातील चित्रपट पाहिले तर पात्रांना आता ईश्वराचा आशीर्वादाची गरज राहिलेली दिसत नाही. म्हणूनच दीर्घकाळापासून धार्मिक गीत, भजन, आरतीचा समावेश असणारे चित्रपट प्रदर्शित झाले नाहीत. ◆◆◆

एक चूक पडली महागात

हिंदी आणि तामिळ सिनेसृष्टीतील आघाडीची नायिका रकुलप्रीत सिंह आपल्या हॉट आणि बोल्ड अंदाजामुळे नेहमीच चर्चेत राहिलेली आहे. रकुलने १० जानेवारी २०१४ मध्ये प्रदर्शित झालेल्या 'यारियां' या चित्रपटाद्वारे बॉलिवूडमध्ये पदार्पण केले होते. त्यानंतर रकुलप्रीतने बॉलिवूडमध्ये अनेक सुपरहिट चित्रपट दिले आहे. आज अभिनेत्री बॉलिवूडच्या टॉप अभिनेत्री मध्ये समाविष्ट आहेत. मात्र, अश्यातच अभिनेत्री रकुलप्रीत सिंहबद्दल एक बातमी समोर आली आहे. रकुलप्रीत सिंह सोबत जिमध्ये वर्कआउट करताना एक घटना घडली आहे. ज्यामध्ये ती जखमी झाली आहे. यानंतर रकुलप्रीत सिंहला बेडरेस्टर जावे लागले आहे. अभिनेत्री रकुल प्रीत सिंग ही ५ ऑक्टोबर रोजी जिमध्ये वर्कआउट करण्यासाठी गेली होती. त्यावेळी तिने बेल्ट न लावता ८० किलो वजन उचलले. दरम्यान, यावेळी तिला जखम झाली. यानंतर रकुल प्रीत सिंगची प्रकृती बिघडली. डॉक्टरांनी सध्या अभिनेत्रीला बेडरेस्ट घेण्याचा सल्ला दिला आहे. यानंतरही अभिनेत्री पेनकिलर घेऊन 'दे दे प्यार दे' या चित्रपटाचे शूटिंग करत आहे. सततच्या शूटिंगमुळे तिला पाठदुखीचा त्रास सुरू झाला. त्यानंतर अभिनेत्रीने या होण्याचा त्रासाकडे दुर्लक्ष केले. त्यामुळे तिच्या वाढदिवसाच्या दिवशी तिची तब्येत आणखी बिघडली. स्वतः अभिनेत्री याबद्दल इंस्टाग्रामवर पोस्ट शेअर करत माहिती दिली आहे. ◆◆◆

रिलीजची तारीख ठरली

अभिनेता अल्लू अर्जुनच्या 'पुष्पा' चित्रपटाला प्रेक्षकांचा मोठा प्रतिसाद मिळाला होता. या चित्रपटाने बॉक्स ऑफिसवर चांगलीच कमाई केली होती. त्यानंतर दुसऱ्या भागाची 'पुष्पा द रूल' ची घोषणा करण्यात आली. तेव्हापासून 'पुष्पा २' चित्रपटाची चाहते आतुरतेने वाट पाहत आहेत. आता या चित्रपटाच्या दुसऱ्या भागाबाबत एक मोठी अपडेट समोर आली आहे. काही कारणामुळे या चित्रपटाची रिलीज डेटमध्ये बदल होण्याची शक्यता होती. मात्र समोर आलेल्या वृत्तानुसार, पुष्पा द रूलच्या रिलीज डेटबाबत स्पष्ट माहिती समोर आली आहे. नुकतेच या चित्रपटाचे नवीन पोस्टर समोर आले आहे. या पोस्टरमध्ये चित्रपटाच्या प्रदर्शनाची तारीख अधिकृतपणे जाहीर करण्यात आली आहे. हा चित्रपट ६ डिसेंबरला थिएटरमध्ये दाखल होणार आहे. नव्या पोस्टरमध्ये अल्लू अर्जुनचा जबरदस्त लुक पाहायला मिळत आहे. दरम्यान, 'पुष्पा २' द रूल' हा अल्लू अर्जुन आणि रश्मिका यांच्या २०२१ मध्ये आलेल्या 'पुष्पा: द राइज' चित्रपटाचा दुसरा

भाग आहे. पुष्पा हा चित्रपट २०२१ मधील सर्वात मोठा सुपरहिट चित्रपट ठरला. यापूर्वी 'पुष्पा २' हा चित्रपट यावर्षी १५ ऑगस्टला म्हणजेच स्वातंत्र्यदिनी प्रदर्शित होणार होता, मात्र शूटिंग पूर्ण न

आलियाला काय झालंय ?

बाँ लिवूड अभिनेत्री आलिया भटचा 'जिगरा' चित्रपट नुकताच रिलीज झाला आहे. मात्र हा चित्रपट बॉक्स ऑफिसवर कमाल दाखवण्यास अपयशी ठरत असल्याचे दिसत आहे. अलीकडेच एका मुलाखतीत आलियानं तिला असलेल्या एका गंभीर आजारविषयी सांगितले. आलियाला एडीएचडी अर्थात अटेंशन डिफिसिएट हायपरअॅक्टिव्ह डिसऑर्डर आजार असल्याचे तिने सांगितले आहे. याबाबत सांगताना आलिया म्हणाली की 'लहानपणी अनेकवेळा मी वर्गातील मुलांपासून दूर राहायचे आणि कधी-कधी बोलत असताना अचानक राग यायचा. या आजारामुळे माझ्याकडे अजिबात धीर नव्हता. मी काही दिवसांपूर्वी एक सायकोलॉजिकल टेस्ट केली, ज्यात एक गोष्ट समोर आली की माझ्यात एडीएचडीची लक्षण दिसून येत आहेत. या आजारामुळे अजिबात धैर्य राहत नाही.' आलियाला याविषयी काही माहित नव्हतं. जेव्हा तिने टेस्ट केली त्यानंतर तिला हे कळालं. पण तिला कॅमेर्यासमोर खूप चांगलं आणि शांत वाटतं. याशिवाय ती जेव्हाही मुलगी राहासोबत वेळ घालवते तेव्हा ती खूप शांत राहते. ते क्षण सर्वोत्तम

असल्याचे आलिया सांगते. एडीएचडी एक न्युरोडेव्हलपमेंट संबंधीत आजार आहे. हा आजार लहानपणी होतो आणि आपण मोठे झालो तरी राहतो. त्यामुळे त्या व्यक्तीला त्याच्या रोजच्या कामावर आणि आयुष्यावर परिणाम होतो. अशा व्यक्तीला कोणत्याही कामात लक्ष केंद्रित करण्यास अडचणी निर्माण होतात. आलिया भट्टच्या 'जिगरा' चित्रपटाबद्दल बोलायचे तर, हा चित्रपट ११ ऑक्टोबरला प्रदर्शित झाला. चित्रपटात आलिया आणि वेदांग भाऊ आणि बहिणीच्या भूमिकेत दिसतात. या चित्रपटाची संपूर्ण कथा या दोघांभोवती फिरते. या चित्रपटाचे दिग्दर्शन वासन बाला यांनी केले आहे. ◆◆◆

का 'भूलभूलैय्या ३' मध्ये कियाराची एन्ट्री ?

कार्तिक आर्यनच्या 'भूलभूलैय्या ३' या चित्रपटाची मागील काही दिवसांपासून चर्चा सुरू आहे. नुकत्याच या चित्रपटाच्या ट्रेलरने सोशल मीडियावर धुमाकूळ घालला. कार्तिक आर्यन, विद्या बालनसह अनेक कलाकार मंडळी यात पाहायला मिळणार आहे. यातच आता या चित्रपटात आणखी एका जुन्या भूमिकेची पुन्हा एन्ट्री होणार असल्याची चर्चा सुरू झाली आहे. कार्तिक आर्यनने पिकविलाला दिलेल्या मुलाखतीत याबद्दल चर्चा केली. चित्रपटाचे दोन कलायुक्त खरेच शूट झाले आहेत का, असा प्रश्न त्याला विचारण्यात आला. त्याबद्दल बोलताना कार्तिकने सांगितले की, भूल भूलैय्या ३ चे दोन कलायुक्त शूट होते. त्यापैकी आम्हाला फक्त एका कलायुक्त शूट देण्यात आली होती. पुढे तो म्हणाला, स्क्रिप्टमध्ये शेवटची १५ पानं गायब होती. केवळ आमच्याकडेच नाही तर सिनेमाचे

असिस्टंट डायरेक्टर, प्रॉडक्शन डिपार्टमेंट सर्वांकडे अशीच स्क्रिप्ट गेली होती. इतकंच नव्हे तर आम्ही कियारासोबत शूट करत होतो. असं म्हणताच कार्तिक गडबडला आणि त्याने कियाराचं नाव बदलून विद्या बालनचं नाव घेतलं. त्याच्या या विधानानंतर 'भूलभूलैय्या

तेजस्विनीचा ट्रिपल धमाका

अभिनेत्री तेजस्विनी पंडित हिने आपल्या कामामुळे प्रेक्षकांच्या मनात स्वतःची एक वेगळी जागा निर्माण केली आहे. नुकतंच तिने राजेश मापुस्कर दिग्दर्शित 'येक नंबर' या चित्रपटाच्या निमित्ताने लिखाण क्षेत्रात पदार्पण केलं आहे. ती आपल्याला या चित्रपटाच्या माध्यमातून तिहेरी भूमिकेत पाहायला मिळणार आहे. 'येक नंबर' या चित्रपटात निर्मिती आणि लेखनाव्यतिरिक्त ती अभिनय करतानाही दिसणार आहे. या चित्रपटात तेजस्विनी पोलिसाच्या भूमिकेत दिसणार आहे. ती पहिल्यांदाच पोलिसाची भूमिका निभावणार आहे. एकाच वेळी अशा तिहेरी भूमिकेत पाहणे, म्हणजे तिच्या चाहत्यांसाठी मोठी पर्वणीच ठरणार आहे. या चित्रपटाबद्दल बोलायचे झाल्यास झी स्टुडिओज आणि

नाडियाडवाला ग्रॅंडसन एंटरटेनमेंट प्रस्तुत, सद्माद्री फिल्म्स निर्मित, तेजस्विनी पंडित, वरदा नाडियाडवाला यांनी या चित्रपटाची निर्मिती केली आहे. तसेच झी स्टुडिओजच्या उमेश कुमार बन्सल यांचेही या चित्रपटाला सहकार्य लाभले आहे. राजेश मापुस्कर यांनी या चित्रपटाचे दिग्दर्शन केले आहे. धैर्य घोलप, सायली पाटील हे या चित्रपटात मुख्य भूमिकेत आहेत. ◆◆◆

अभिनेत्री रकुल प्रीत सिंगने कन्नड आणि तेलुगू चित्रपटातून आपल्या करियरला सुरुवात केली. यानंतर तिने हिंदी चित्रपटांमध्ये काम करत बॉलीवूडमध्ये यश मिळवले. नुकतेच तिने तिच्या सुरुवातीच्या संघर्षांबद्दल खुलासा केला. चार दिवसांच्या शूटिंगानंतर प्रभासच्या चित्रपटातून तिला अचानक काढून टाकण्यात आले होते. याबाबत रकुल म्हणाली, प्रभासच्या

रकुलला डच्चू

एका तेलगू सिनेमात मी चार दिवस शूट केले आणि नंतर मला रिप्लेस करण्यात आले. या चित्रपटाचे नाव मिस्टर परफेक्ट होते. पण हे माझ्या चांगल्यासाठीच होते. त्यावेळी मी नवीन होते आणि कॉलेजच्या दुसऱ्या वर्षाला होते. मी माझ्या परिक्षेचा

अभ्यासपण सेटवर करत होते. पुढे ती म्हणाली, पहिला शेड्यूल संपल्यानंतर जेव्हा मी दिल्लीला गेले तेव्हा मला कळलं की माझ्या जागी काजल अग्रवालला घेण्यात आले आहे. शूटिंगदरम्यान काजल आणि प्रभासची आणखी एक सिनेमा रिलीज झाला होता आणि हा चित्रपट ब्लॉकबस्टर ठरला होता. त्यामुळे निर्मात्यांनी त्यांच्या

चित्रपटात त्याच कलाकारांची पुनरावृत्ती करण्याचा विचार केला. नवोदित मुलींना अनेकदा असे रिप्लेस करण्यात येते. दरम्यान, रकुल प्रीत सिंगने २००९ मध्ये साऊथ चित्रपटातून तिच्या करिअरची सुरुवात केली आणि त्यानंतर तिने २०१४ मध्ये 'यारिया' मधून बॉलिवूडमध्ये प्रवेश केला. ◆◆◆

मुख्यमंत्री माझी शाळा सुंदर शाळा उपक्रमात पुरंदरची कदमवस्ती शाळा ठरली अब्जल

पुरंदर (प्रतिनिधी)

पुरंदर : शिक्षक आणि ग्रामस्थांच्या समन्वयातून... घडलेल्या जयादी खोऱ्यातील पुरंदरच्या जिल्हा परिषदेच्या कदमवस्ती प्राथमिक शाळा जिल्ह्यामध्ये अब्जल ! ठरल्याने विद्यार्थ्यांसह शिक्षक ग्रामस्थानी आनंद व्यक्त करित जल्लोष केला.

स्कूल चले हम!

सुमारे सहा वर्षापूर्वी कदमवस्ती(ता.पुरंदर) येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेला जगा कमी पडत होती म्हणून ग्रामस्थांनी सुमारे पन्नास लक्ष किमतीची अकरा गुंठे जागा मोफत दिली.त्यावेळी हस्तांतर कार्यक्रमाच्या वेळी उपस्थित राहण्याचा योग आला.त्या जागेवर ग्रामस्थांच्या व प्रशासनाच्या सहकार्याने तुमदार,आकर्षक व

देखणी इमारत उभी राहिल्याचे पाहून निश्चित समाधान वाटते. शाळेकडे पाहून ज्ञानमंदिरात आल्याचे समाधान मिळते. येथील राज्य गुणवंत पुरस्कार प्राप्त शिक्षक अनंता जाधव व जिल्हा गुणवंत पुरस्कार प्राप्त शिक्षिका सुरेखा जाधव या दांपत्यांनी विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्तेसाठी राबवत असलेले विविध उपक्रम पुणे जिल्ह्यातील शिक्षकांना प्रेरणादायी

असल्याचे शिक्षणाधिकारी संजय नाईकडे यांनी व्यक्त केले. नुकताच पुणे जिल्हा अध्यक्ष चषक पुरस्कार जाहीर झाल्यानंतर 'मुख्यमंत्री माझी शाळा सुंदर शाळा'अंतर्गत पुणे जिल्ह्यामध्ये जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा कदमवस्ती (ता.पुरंदर) प्रथम क्रमांक मिळाल्याबद्दल पुणे जिल्हाचे प्राथमिक शिक्षणाधिकारी संजय नाईकडे यांनी कदमवस्ती येथे भेट

देवून विद्यार्थी व शिक्षकांचे कौतुक केले. तालुक्यातील इतर शिक्षकांनी या शाळेला आवर्जून भेट द्यावी असे आवाहन ही त्यांनी केले.

भेटी दरम्यान प्रवेशद्वाराची सुंदर कमान,बोलक्या व बालस्नेही भिंती, ज्ञान वृद्धिगत करणारे व शिकण्याची गोडी लागले असे शैक्षणिक तत्के,चित्रे,पेंटिंग्ज,संदेश,सुविचार, सामान्य ज्ञान,नकाशे,वर्गातच छोटीशी संगणक लॅब,मुलांना खेळण्यासाठी छोटीशी लॉन,घसरगुंडी, प्रवेशद्वारापासून वर्ग खोल्यांकडे नेणारा छोटसा रस्ता,पेव्हर ब्लॉक,वर्ग खोल्यांकडे ठेवलेल्या कुंड्या व त्यातील फुलझाडे विद्यार्थ्यांकडे सोपवलेली झाडांची जबाबदारी,विद्यार्थ्यांचे साहित्य ठेवण्यासाठी स्वतंत्र कपाटाचे कप्पे,प्रत्येक वर्गात स्मार्ट

विद्यार्थी शिक्षक ग्रामस्थांचा जल्लोष!

टीव्ही,व्हाईट बोर्ड,स्वतंत्र खोलीत अवांतर वाचनाची पुस्तके,भरपूर शैक्षणिक साहित्य,प्रश्रपेढी,प्रयोग साहित्य पाहून समाधान व्यक्त केले. यावेळी पुरंदरचे गटशिक्षणाधिकारी संजय जाधव, केंद्रप्रमुख अनिल जगदाळे,अड बी एम काळे,संदीप कदम,नंदकुमार चव्हाण, संजय बारवकर उपस्थित होते.

पुणे जिल्ह्यामध्ये प्रथम क्रमांक पुरस्कार मिळाल्याबद्दल निश्चित समाधान असल्याचे येथील ग्रामस्थ संपत गरुड,ईश्वर कदम,गोकुळ कदम,विशाल चव्हाण,श्रीकांत कदम,संदीप टिळेकर,भरत चव्हाण,बबन कदम,हनुमंत कदम,प्रियंका चव्हाण यांनी सांगितले.

जिल्हा परिषद शाळेच्या वतीने दफतरमुक्त शाळा उपक्रम

राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

ओतूर : शनिवारी (दि.१९) आनंददायी शनिवार उपक्रमा अंतर्गत ओतूर(ता.जुन्नर) येथील जिल्हा परिषद शाळा नं.१ मध्ये दिवाळी बाजार हि संकल्पना मांडून दिवाळी मध्ये ज्या ज्या वस्तू लागतात त्या विद्यार्थ्यांनी आणून विकणे, विक्रीचा आनंद घेणे,ग्राहकांशी संवाद साधणे,आपली वस्तू कशी दर्जेदार उपयुक्त आहे हे पटविणे,रूपये पैशाचा व्यवहार करता येणे या सारखे अनुभव मुलांना यावेत याकरीता हा बाजार भरविण्यात आला.

विद्यार्थ्यांनी घेतला दिवाळी निमित्त दुकाने मांडून घेतला व्यावहारिक ज्ञानाचा अनुभव

मुलांनी व पालकांनी या उपक्रमास भरपूर प्रतिसाद दिला. या बाजाराला व्यवस्थापन समिती अध्यक्ष नितीन डुंबरे व जयवंत डुंबरे, उपसरपंच प्रशांत डुंबरे सर्व समित्याचे अध्यक्ष व सदस्य

यांनी भेट देऊन मुलांकडून वस्तू खरेदी करून आनंद घेतला. शाळेच्या मुख्याध्यापिका लिला धिरेडे व सर्व शिक्षकांनी नियोजन करून हा उपक्रम आनंदाने पार पडला. अनेक पालकांनी समाधान व्यक्त केले. दफतरमुक्त ज्ञानाचा अनुभव मुलांनी घेतला.

विशेष अनुदानातून बारामतीसाठी एक कोटी निधी मंजूर-सुरेंद्र जेवरे

राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

बारामती : नगरपरिषदांना वैशिष्ट्यपूर्ण कामासाठी विशेष अनुदान या योजने अंतर्गत बारामती नगरपरिषद करीता १ कोटी निधी मंजूर करण्यात आला आहे. शिवसेनेचे जिल्हाप्रमुख सुरेंद्र जेवरे यांनी याबाबत पाठपुरावा केला. मुस्लीम आम जमात कब्रस्थान, मुजावर वाडा अंतर्गत सुधारणा करण्यासाठी १५ लाख रुपये मंजूर झाले आहेत. शिवधाम समजानभूमी

लिंगायत कोष्टी समाज अंतर्गत सुधारणा करणे २० लाख राजयोग ध्यानकेंद्र, ओपनस्पेस वाघोलिकर पार्क अशोकनगर बारामती येथील बगीचा अंतर्गत कामे करणे ५० लाख विमलधाम सोसायटी, भिगवण रोड बारामती बगीच्या अंतर्गत कामे करणे १५ लाख

प्रभाग क्र. १६ येथे ओपन जिम तयार करणे. इत्यादी कामे या निधीच्या माध्यमातून होणार आहेत.

नगरपरिषदांना वैशिष्ट्यपूर्ण कामासाठी विशेष अनुदान या योजनेअंतर्गत बारामती नगर परिषदेसाठी एक कोटीचा निधी मिळाला आहे. यासाठी मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांचे विशेष सहकार्य मिळाले. बारामतीच्या विकास कामासाठी ही निधीची मागणी केली होती. त्याबाबत सदर कामांना निधी पुरवण्याचे सूचना मुख्यमंत्र्यांनी दिल्या व तात्काळ निधी मंजूर झाला.

— सुरेंद्र जेवरे (शिवसेना पुणे जिल्हा प्रमुख)

पक्षातील निष्ठावंतांना उमेदवारी घ्या

राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

वाघोली : शिरूर-हवेली विधानसभा मतदारसंघातील राष्ट्रवादी काँग्रेसचे प्रमुख पदाधिकाऱ्यांची वाघोली येथे बैठक पार पडली.

निष्ठावंतांना संधी मिळावी ही प्रामाणिक इच्छा या सभेमागील होती. राष्ट्रवादीचा हा मेळावा पक्ष नेतृत्वाला वेगळा संदेश देऊन गेल्याची चर्चा हवेलीत वाऱ्यासारखी पसरली आहे. याप्रसंगी घोडगंगा सहकारी साखर कारखान्याचे माजी व्हा. चेअरमन दादा पाटील- फराटे, पुणे महानगरपालिकेचे नगरसेवक शांताराम बापू कटके, माजी संचालक बाबासाहेब फराटे, हवेली तालुका राष्ट्रवादी काँग्रेसचे अध्यक्ष दिलीप वाल्हेकर, शिरूर तालुका राष्ट्रवादी काँग्रेसचे अध्यक्ष रवी काळे, तसेच शिरूर हवेली मधील सर्व पदाधिकारी व कार्यकर्ते मोठ्या प्रमाणात उपस्थित होते.

मुखईच्या आश्रमशाळेसाठी तीन वर्ग खोल्यांचे बॉस इंडिया फाउंडेशनच्या वतीने लोकार्पण

राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

मुखई : ता. शिरूर येथील श्री काळभैरव शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित कै. रामराव गेणूजी पलांडे प्राथमिक माध्यमिक आश्रमशाळा व कनिष्ठ महाविद्यालय येथे शैक्षणिक गुणवत्ता जिल्ह्यात गाजत असताना शालेय मुलांना वर्गखोल्यांची कमतरता भासत असल्याने बॉस इंडिया फाउंडेशनच्या माध्यमातून शाळेसाठी तीन वर्गखोल्या बांधून देऊन बॉस इंडिया फाउंडेशन कडून नवीन वर्ग खोल्यांचे लोकार्पण करण्यात आले आहे.

शाळेच्या वर्ग खोल्यांचे लोकार्पण करताना पदाधिकारी.

मुखई ता. शिरूर येथील श्री काळभैरव शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित कै. रामराव गेणूजी पलांडे प्राथमिक माध्यमिक आश्रमशाळा व कनिष्ठ महाविद्यालय शाळेतून भटवक्या विमुक्त जाती जमातीतील विद्यार्थ्यांना दर्जेदार शिक्षण मिळत असताना शाळेचा शैक्षणिक दर्जा अतिशय उन्नत असल्याने दरवर्षी विद्यार्थी पटसंख्येत वाढ होत असल्याने मुलांना वर्गखोल्या शाळेला अपुऱ्या पडू लागल्या,

त्यामुळे वर्ग खोल्यांची अडचण सोडण्यासाठी बॉस इंडिया कंपनी पुढे आली, आणि त्यांनी शाळेला तीन नवीन वर्ग खोल्या बांधून देत त्या वर्ग खोल्यांचे बॉस कंपनीचे अविनाश चिंतावर, उदयसिंह खरात व सुरज जाधव यांच्या हस्ते लोकार्पण केले, याप्रसंगी संस्थेच्या अध्यक्षा जयश्री पलांडे, कार्याध्यक्ष अॅड. अशोक पलांडे, सचिव सुरेश पलांडे, उपाध्यक्ष सुभाष पलांडे, संचालक सदाशिव मोरे, बबन पलांडे, गणेश पलांडे, संस्थेचे सीईओ मंगेश मोरे, प्राचार्य तुकाराम शिरसाट, मुख्याध्यापक बापूसाहेब लगड, शरद पलांडे यांसह आदी मान्यवर उपस्थित होते. दरम्यान

संस्थेच्या अध्यक्षा जयश्री पलांडे यांनी आपल्या मनोगतातून संस्थेचा १९६८ पासूनचा इतिहास व शाळेच्या गुणवत्तेचा आलेख मांडला, तर शाळेची गुणवत्ता व क्रीडा क्षेत्रातील यश पाहून समाधान व्यक्त करत आमची मदत योग्य ठीकाणी होत असून यापुढेही नक्कीच शाळेसाठी मदत केली जाईल असे बॉस कंपनीचे अविनाश चिंतावर यांनी सांगितले, सदर कार्यक्रमाचे सूत्रसंचलन किशोर गोगावले यांनी केले तर प्रास्ताविक सुधिर ढमढेरे यांनी केले आणि प्राचार्य तुकाराम शिरसाट यांनी आभार मानले.

निमगाव म्हाळुंगीतील जखमी मुलींसाठी माजी सैनिक एकवटले

राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

निमगाव म्हाळुंगी : निमगाव म्हाळुंगी ता. शिरूर येथील गरीब कुटुंबातील दोघा बहिणींचा अपघात झाल्यानंतर त्यांची परिस्थिती हलाखीची असल्याने माजी सैनिकांनी मदतीचा हात पुढे करत सदर दोघा बहिणींच्या उपचारासाठी तब्बल पासष्ट हजारांची मदत मुलींच्या पालकांच्या स्वाधीन केली आहे.

दोघींच्या उपचारासाठी माजी सैनिकांची पासष्ट हजारांची मदत

निमगाव, म्हाळुंगी ता. शिरूर येथील गरीब कुटुंबातील विजय धोत्रे यांच्या नन्ता व अमृता दोन मुलींचा शाळेत जात असताना त्यांचा अपघात होऊन दोन्ही जखमी होऊन एक मुलगी गंभीर जखमी झाल्याने त्यांच्या कुटुंबियांपुढे खर्चाचा मोठा पेच निर्माण झाला, यावेळी जय जवान माजी सैनिक संघटनेचे अध्यक्ष सुभेदार रामचंद्र विधाटे व सचिव सुभेदार चंद्रकांत चव्हाण यांनी विजय धोत्रे यांना फोन धीर देत आर्थिक मदतीचे आश्वासन दिले होते, त्यांनंतर नुकतेच अध्यक्ष सुभेदार रामचंद्र विधाटे व

सचिव सुभेदार चंद्रकांत चव्हाण यांनी धोत्रे कुटुंबियांसाठी मदत संकलित करत पासष्ट हजारांची मदत आदर्श सरपंच बापूसाहेब काळे यांच्या हस्ते धोत्रे कुटुंबातील विजय धोत्रे, सुरेखा धोत्रे यांच्याकडे सुपूर्त केली, यावेळी जय जवान माजी सैनिक संघटनेचे बाळासाहेब घोलप, लक्ष्मण शिंदे, मारुती चौधरी, अंकुश काळे, लक्ष्मण कुसाळे, आनंदा पवार, सुनील चव्हाण, बाबा मराठे, संजय

पाटील, भावना दौंडकर यांसह आदी उपस्थित होते. दरम्यान धोत्रे कुटुंबियांना माणुसकीची मदत मिळाल्याने त्यांच्या तेहऱ्यावर समाधान दिसत होते, तर बोलताना देशाची सेवा करून सेवेतून निवृत्त होऊन देखील गावातील सामाजिक सेवा माजी सैनिकांनी जपल्याचे सांगत माजी सैनिकांनी दाखवलेल्या मदतीबाबत आदर्श सरपंच बापूसाहेब काळे यांनी माजी सैनिकांचे आभार मानले.

शिक्रापुरात निसर्ग वन्यजीव सामाजिक संस्थेच्या सर्पमित्रांची कामगिरी

सर्पमित्रांनी दिला कृत्रिम पद्धतीने सात सापाच्या पिलांना जन्म

राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

शिक्रापूर : शिक्रापूर ता. शिरूर येथील सर्पमित्राने पकडलेल्या सापाने सर्पमित्रांच्या घरात अंडी घातली असताना त्या अंड्यातील सात पिलांना कृत्रिम पद्धतीने जन्म देण्यात निसर्ग वन्यजीव सामाजिक संस्थेच्या सर्पमित्रांना यश आले असून नुकतेच सर्व पिलांना निसर्गाच्या सानिध्यात मुक्त करण्यात आले आहे.

शिक्रापूर ता. शिरूर येथे कृत्रिम पद्धतीने जन्म दिलेली सापाची पिल्ले.

शिक्रापूर ता. शिरूर येथील निसर्ग वन्यजीव सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष शेरखान शेख व शुभम वाघ

यांनी रात्रीच्या सुमारास एक तस्कर जातीचा साप पकडला होता, सकाळच्या सुमारास

सापाला सोडून देण्यासाठी घेऊन जाताना त्या सापाने आठ अंडी घातली असल्याचे सर्पमित्रांना

दिसून आले, त्यांनी सर्व अंडी विशिष्ट अशा कृत्रिम पद्धतीने ठेवून देत सापाला निसर्गाच्या

ठेकेदारांची कंत्राटे मिळवण्यासाठी जोरदार लॉबिंग

कापूस, सोयाबीन मूल्यसाखळी योजनेसाठी आणखी ५०० कोटी रुपये

राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

पुणे : कापूस, सोयाबीन मूल्यसाखळी योजनेसाठी आणखी ५०० कोटी रुपये आल्यामुळे ठेकेदारांनी कंत्राटे मिळवण्यासाठी जोरदार लॉबिंग चालू केले आहे. कंत्राटे मिळविताना कृषी खात्याकडून कमीत कमी अटी शर्ती येतील, निधी लवकर बँक खात्यात कसा जमा होईल तसेच आपल्याला हव्या त्या दराने निविदा कशा मंजूर होतील, यासाठी ठेकेदारांची लॉबी सरकारच्याच एका महामंडळातील अधिकाऱ्यांची मदत घेत असल्याचे सूत्रांचे म्हणणे आहे.

राज्यात कापूस, सोयाबीन मूल्यसाखळी योजनेसाठी आणखी ५०० कोटी रुपये आल्यामुळे ठेकेदारांनी कंत्राटे मिळवण्यासाठी जोरदार लॉबिंग चालू केले आहे. कंत्राटे मिळविताना कृषी खात्याकडून कमीत कमी अटी शर्ती येतील, निधी लवकर बँक खात्यात कसा जमा होईल तसेच आपल्याला हव्या त्या दराने निविदा कशा मंजूर होतील, यासाठी ठेकेदारांची लॉबी सरकारच्याच एका महामंडळातील अधिकाऱ्यांची मदत घेत असल्याचे सूत्रांचे म्हणणे आहे.

सचिव, सक्तवसुली संचालनालय, उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस व लोकायुक्त अशा सर्व ठिकाणी पुराव्यांसह तक्रारी करण्यात आलेल्या आहेत. पारदर्शकतेसाठी या योजनेचे लेखापरीक्षण करावे व गैरव्यवहारास जबाबदार असलेल्या मंत्र्यांसह कृषी आयुक्तालय, मंत्रालय व कृषिउद्योग महामंडळातील दोषी अधिकाऱ्यांवर फौजदारी गुन्हे दाखल करावेत, अशी मागणी या तक्रारींमध्ये करण्यात आलेली आहे. मात्र, यातील एकाही तक्रारीची दखल न घेता आता याच योजनेसाठी पुन्हा ५०० कोटी रुपये ऐन विधानसभा निवडणुकांच्या तोंडावर मंजूर करण्यात आले आहे.

कापूस, सोयाबीन मूल्यसाखळी योजनेसाठी आणखी ५०० कोटी रुपये आल्यामुळे ठेकेदारांनी कंत्राटे मिळवण्यासाठी जोरदार लॉबिंग चालू केले आहे. कंत्राटे मिळविताना कृषी खात्याकडून कमीत कमी अटी शर्ती येतील, निधी लवकर बँक खात्यात कसा जमा होईल तसेच आपल्याला हव्या त्या दराने निविदा कशा मंजूर होतील, यासाठी ठेकेदारांची लॉबी सरकारच्याच एका महामंडळातील अधिकाऱ्यांची मदत घेत असल्याचे सूत्रांचे म्हणणे आहे.

सचिव, सक्तवसुली संचालनालय, उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस व लोकायुक्त अशा सर्व ठिकाणी पुराव्यांसह तक्रारी करण्यात आलेल्या आहेत. पारदर्शकतेसाठी या योजनेचे लेखापरीक्षण करावे व गैरव्यवहारास जबाबदार असलेल्या मंत्र्यांसह कृषी आयुक्तालय, मंत्रालय व कृषिउद्योग महामंडळातील दोषी अधिकाऱ्यांवर फौजदारी गुन्हे दाखल करावेत, अशी मागणी या तक्रारींमध्ये करण्यात आलेली आहे. मात्र, यातील एकाही तक्रारीची दखल न घेता आता याच योजनेसाठी पुन्हा ५०० कोटी रुपये ऐन विधानसभा निवडणुकांच्या तोंडावर मंजूर करण्यात आले आहे.

कापूस, सोयाबीन मूल्यसाखळी योजनेसाठी आणखी ५०० कोटी रुपये आल्यामुळे ठेकेदारांनी कंत्राटे मिळवण्यासाठी जोरदार लॉबिंग चालू केले आहे. कंत्राटे मिळविताना कृषी खात्याकडून कमीत कमी अटी शर्ती येतील, निधी लवकर बँक खात्यात कसा जमा होईल तसेच आपल्याला हव्या त्या दराने निविदा कशा मंजूर होतील, यासाठी ठेकेदारांची लॉबी सरकारच्याच एका महामंडळातील अधिकाऱ्यांची मदत घेत असल्याचे सूत्रांचे म्हणणे आहे.

सचिव, सक्तवसुली संचालनालय, उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस व लोकायुक्त अशा सर्व ठिकाणी पुराव्यांसह तक्रारी करण्यात आलेल्या आहेत. पारदर्शकतेसाठी या योजनेचे लेखापरीक्षण करावे व गैरव्यवहारास जबाबदार असलेल्या मंत्र्यांसह कृषी आयुक्तालय, मंत्रालय व कृषिउद्योग महामंडळातील दोषी अधिकाऱ्यांवर फौजदारी गुन्हे दाखल करावेत, अशी मागणी या तक्रारींमध्ये करण्यात आलेली आहे. मात्र, यातील एकाही तक्रारीची दखल न घेता आता याच योजनेसाठी पुन्हा ५०० कोटी रुपये ऐन विधानसभा निवडणुकांच्या तोंडावर मंजूर करण्यात आले आहे.

पिंपरी विधानसभेत एकही संवेदनशील मतदान केंद्र नाही उमेदवारांना ४० लाख रुपये खर्चाची मर्यादा

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

पिंपरी : विधानसभा निवडणुकीचा उमेदवारी अर्ज भरण्याकरिता मागस प्रवर्गातील उमेदवारांना ५ हजार रुपये तर खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांना १० हजार रुपये अनंमता रक्कम जमा करावी लागणार आहे. या निवडणुकीकरिता प्रत्येक उमेदवाराला ४० लाख रुपये खर्च करण्याची मर्यादा आहे. निवडणुकीसाठी होणाऱ्या खर्चाची नोंद ठेवून त्याचा तपशील दरोज निवडणूक कार्यालयाकडे जमा करावयाचा आहे. त्याकरिता बँकेत उमेदवाराने स्वतंत्र खाते सुरू करावे आहे. पिंपरी विधानसभा मतदार संघाच्या निवडणुकीत एकूण ३ लाख ८७ हजार ९७३ मतदार मतदानाचा हक्क बजावणार आहेत. या मतदार संघात एका मतदान केंद्रावर मतदारांची संख्या सरासरी ९७५ असणार आहे. तर एकूण मतदान ठिकाणे ८७ असून, त्यामधील ३९८ मतदान केंद्रांवर हे मतदार आपला मतदानाचा हक्क बजावतील. या

मतदार संघात एकही संवेदनशील मतदान केंद्र नसल्याची माहिती निवडणूक निर्णय अधिकारी अर्चना यादव यांनी पत्रकार परिषदेत दिली. केंद्रीय निवडणूक आयोगाने राज्यातील सार्वत्रिक विधानसभा निवडणुकीचा कार्यक्रम जाहीर केल्यानंतर जिल्हा प्रशासनाच्या वतीने जिल्ह्यातील सर्वच मतदार संघातील तयारीचा आढावा घेतला आहे. काही महिन्यांपूर्वी

पार पडलेल्या लोकसभा निवडणुकीच्या पाश्र्वभूमीवर मतदान केंद्रांच्या संख्येत काही प्रमाणात बदल झाला आहे. विधानसभा निवडणुकीत मतदानाकरिता आणल्या जाणाऱ्या ईव्हीएम मशिनमहापालिकेच्या निगडीतील नेताजी सुभाषचंद्र बोस बॅंडमिंटन हॉल येथील स्ट्रॉगरूममध्ये ठेवल्या जाणार आहेत. तर चिंचवड येथील ऑटो

क्लस्टर एव्हिडेंसिशन सेंटरमधून अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना मतदानाचे साहित्य वाटप केले जाणार असून, मतदान प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर याचठिकाणी हे मतदान साहित्य जमा करून घेतले जाणार आहे. त्यानंतर कडेकोट बंदोबस्तामध्ये या ईव्हीएम मशिन बालेवाडी येथील शिवछत्रपती स्टेडियममधील स्ट्रॉगरूममध्ये सुरक्षितपणे ठेवले जाणार आहे.

शहरातील ३ सोसायट्यांमध्ये ६ मतदान केंद्र

- मतदानाचा टक्का वाढावा, याकरिता निवडणूक आयोगाच्या वतीने विविध उपक्रम राबविले जात आहेत.
- या सार्वत्रिक विधानसभा निवडणुकीकरिता मोरवाडीतील त्रिवेणी व रिवरडेल सहकारी गृहनिर्माण सोसायटी, म्हाडा कॉलनीमध्ये प्रत्येकी दोन अशी एकूण चार मतदान केंद्र तर कासारवाडीतील मंत्री इंटरनिटीसोसायटीमध्ये एकूण दोन मतदान केंद्र असणार आहेत.

महिला मतदारांची संख्या १७ हजार १०९ ने अधिक

● या मतदार संघात एकूण ३ लाख ८७ हजार ९७३ मतदार आहेत. यामध्ये पुरुष मतदार १ लाख ८५ हजार ४१५, तर महिला मतदारांची संख्या २ लाख २ हजार ५२४ एवढी असून पुरुष मतदारांच्या तुलनेत ही संख्या १७ हजार १०९ ने अधिक आहे. तर सैनिक मतदार ९७५, असून तृतीयपंथी मतदारांची संख्या ३४ एवढी आहे.

Selected

वातावरणीय बदलाचा आरोग्यावर परिणाम; नागरिकांनी काळजी घ्यावी

पिंपरी : वातावरणात सतत होणाऱ्या बदलांमुळे शहर परिसरात सर्दी, खोकला, ताप, थंडी या आजारांचे रुग्ण वाढले आहेत. सोबत डासांचा प्रादुर्भाव वाढत असल्याने डेंग्यू, चिकनगुनियासारख्या रोगांचाही प्रसार होत आहे. यापाश्र्वभूमीवर कोणत्याही ताप अथवा इतर आजाराकडे नागरिकांनी दुर्लक्ष करू नये. प्रत्येक गुरुवारी कोरडा दिवस पाळावा, असे आवाहन नगरपंचायत प्रशासनाच्या वतीने करण्यात आले आहे. देह परिसरामध्ये सुमारे १० मोठे रुग्णालये, २३ हून अधिक दवाखाने तर ७० पॅथॉलॉजी सेंटर आहेत. सध्या हवामानात वारंवार बदल होत आहे. त्यामुळे थंडी, ताप, सर्दी, खोकला यांसारख्या आजारातील रुग्णांची संख्या वाढत आहे. परिसरामध्ये जूनपासून साधारण १ हजार ७० हून अधिक डेंग्यू सदृश्य रुग्णांची फक्त प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमध्ये तपासणी केल्याची नोंद आढळली आहे. यामध्ये डेंग्यू, चिकनगुनिया सदृश्य रुग्ण आढळून आले आहेत. खासगी रुग्णालयातील रुग्णांची माहिती संकलित करण्यात येते आहे. नगरपंचायत प्रशासन आणि प्राथमिक आरोग्य केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने परिसरातील नागरिकांच्या घरोघरी रुग्णांची तपासणी व सर्वेक्षण करण्यात येत असून जनजागृती करीत आहे. त्यासाठी औषध फवारणी सुरू करण्यात आले आहे. कोणताही ताप आल्यास त्वरित डॉक्टरांशी संपर्क साधून त्यांचा सल्ला घेऊन उपचार घ्यावेत, असे आवाहन नागरिकांना करण्यात आले आहे.

राष्ट्रसंचार इन्फोग्राफिक्स

स्पेस ऑन व्हिल्स' पश्चिम महाराष्ट्रात दाखल

पिंपरी : 'स्पेस ऑन व्हिल्स' पश्चिम महाराष्ट्रात दाखल; १९-२२ ऑक्टोबर दरम्यान पिंपरी चिंचवड सायन्स पार्क व रहाटणी मधील एस एन बी पी शाळेमध्ये असणार आहे. भारतीयांचा स्वामिना असलेली भारतीय अवकाश संशोधन संस्था (इस्रो) आपल्या भेटीला येणार आहे. पश्चिम महाराष्ट्रातील विद्यार्थी आणि विज्ञानप्रेमी नागरिकांना 'स्पेस ऑन व्हिल्स' या उपक्रमांतर्गत इस्रोच्या आजवरच्या पराक्रमांची रोमांचकारी सफर अनुभवता येणार आहे. विज्ञान भारती आणि इस्रो यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'स्पेस ऑन व्हिल्स' हा विशेष विज्ञान प्रचार उपक्रमाची १७ ऑक्टोबर २०२४ रोजी पुण्यात उक्ताहारात सुरुवात झाली आहे. १९ व २० ऑक्टोबर, या शनिवार व रविवारी 'स्पेस ऑन व्हिल्स' पिंपरी चिंचवड सायन्स पार्क व नारायण येथे विज्ञान रसिकांसाठी स. १०:०० ते साय. ०६:०० या वेळेत सज्ज असणार आहे. त्यानंतर दिनांक २१-२२ तारखांना, रहाटणी मधील एस एन बी पी शाळेमध्ये लक्ष परिसरातील शालेय विद्यार्थ्यांना या प्रदर्शनाचा लाभ होणार आहे. विज्ञान भारती व पिंपरी चिंचवड सायन्स पार्कच्या वतीने ही माहिती देण्यात आली. पुण्यासह नाशिक, अहिल्यानगर, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, सोलापूर जिल्ह्यांत हे प्रदर्शन फिरणार आहे. या प्रदर्शनाच्या माध्यमातून अंतराळ विज्ञानाचा प्रचार आणि विद्यार्थ्यांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्याचा उद्देश आहे. विज्ञान भारती पश्चिम महाराष्ट्र प्रांताच्या समन्वयाने हा उपक्रम राबविला जात आहे. पहिल्या टप्प्यात पुणे, पिंपरी चिंचवड शहरांत 'स्पेस ऑन व्हिल्स' हा उपक्रम विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचणार आहे. "भारताच्या विकासांमध्ये अवकाश विज्ञानाच्या प्रगतीचे मोठे योगदान आहे. आधुनिक भारताच्या जडण-घडणीत भारतीय अवकाश संशोधन संस्थेने गेल्या साडे पाच दशकांत अनेक अडचणीचे टप्पे पार करून अंतराळ युगात जी झेप घेतली आहे त्यामुळे संपूर्ण मानवजातीला विविध क्षेत्रांत लाभ मिळत आहे. या प्रगतीची झलक इस्रोच्या या प्रदर्शनातून दाखविली जाणार आहे. तरी, जास्तीत जास्त विद्यार्थी, शिक्षक व नागरिकांनी याचा लाभ घ्यावा", असे आवाहन संचालक मंडळ, पिंपरी चिंचवड सायन्स पार्कच्या वतीने करण्यात आले आहे.

- कार्यक्रमाची वैशिष्ट्ये:**
- अंतराळ संशोधनाची ओळख: इस्रोच्या यशस्वी मोहिमांचे प्रतिकृती मॉडेल्स आणि संबंधित माहिती.
 - शैक्षणिक उपक्रम: विद्यार्थ्यांना व्यावहारिक अनुभव देणारे क्रियाकलाप आणि स्पर्धा.
 - सर्वांसाठी खुला प्रवेश: हा उपक्रम विद्यार्थ्यांसह शिक्षक, विज्ञान प्रेमी आणि नागरिकांसाठी खुला आहे.
 - कार्यक्रमात सहभागी शाळा आणि संस्थांना प्रशस्तीपत्रे प्रदान केली जातील.
 - प्रदर्शनाच्या आयोजनात सहाय्य करणाऱ्या स्वयंसेवकांना विज्ञान भारती व इस्रोकडून प्रमाणपत्रे दिली जातील.

भोसरी विधानसभेत बदल घडविण्यासाठी यंत्रणा सज्ज - अजित गव्हाणे

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

भोसरी : निवडणुकीमध्ये केंद्र व बुध प्रमुखीत जबाबदार महत्वपूर्ण असून बुध यंत्रणा सक्षम असेल तरच निवडणूक जिंकणे सोपे होते, त्यामुळे कार्यकर्त्यांनी बुध यंत्रणेची जबाबदारी आत्मविश्वासाने पार पाडायची असे आवाहन स्थायी समितीचे माजी अध्यक्ष अजित गव्हाणे यांनी

केले. आपली बुध यंत्रणा सक्षम आहे. आता केंद्रप्रमुख या संरचनेप्रमाणे आपल्याला निवडणुकीला सामोरे जायचे आहे. उमेदवारी जाहीर झाल्यानंतर जो उमेदवार अधिकृतरित्या निवडणुकीला

भोसरी मतदारसंघांमध्ये परिवर्तनाची लढाई आपण सुरू केली असून भोसरी मतदारसंघातील भ्रष्टाचार, दडपशाही यामुळे येथील प्रत्येक नागरिक कंटाळलेला आहे. येथील प्रत्येक कामातील भ्रष्टाचार अनेक गैरसोयीसाठी कारणीभूत ठरत आहे. मतदार संघातील चहुबाजूच्या वाहतूक कोंडीने अक्षरशः येथील नागरिक मेटाकुटीला आला आहे.. या सर्व प्रश्नांची उत्तरे शोधण्यासाठी आपल्याला परिवर्तन घडवायचे"

— अजित गव्हाणे

सामोरा जाणार आहे. त्यामागे विधानसभेत आपल्याला बदल ही यंत्रणा उभी करून भोसरी घडवायचा आहे. महाविकास

भोसरीमध्ये होणार महाविकास आघाडीचा आमदार

आघाडीमध्ये एकजूट असून या एकजूटीतून भोसरी विधानसभेत महाविकास आघाडीचा आमदार होणार असल्याचेही अजित गव्हाणे म्हणाले. इंद्रायणीनगर येथील पर्ल बँकट हॉल येथे राष्ट्रवादी शरदचंद्र पवार पक्षाच्या वतीने बूथ व केंद्रप्रमुख, पदाधिकारी, माजी नगरसेवक यांची बैठक पार पडली.

त्यावेळी अजित गव्हाणे बोलत होते. यावेळी महाविकास आघाडीचे आज्ञा-माजी पदाधिकारी, पक्षाचे कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. अजित गव्हाणे यावेळी म्हणाले, प्रत्येक बुध कार्यकर्त्यांनी गाभीर्याने घेऊन निवडणुकीची जबाबदारी पार पाडायची आहे. निवडणुकीची लढाई ही नेहमी कार्यकर्त्यांच्या जीवावर लढली जाते.

शहरात एक हजारांहून अधिक फटाक्यांची दुकाने दीपावलीनिमित्त नागरिकांची खरेदीसाठी मोठ्या प्रमाणात गर्दी

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

पिंपरी : पिंपरी चिंचवड शहरात गल्लोगल्ली फटाक्यांची दुकाने लागतात. शहरात एक हजारांहून अधिक फटाक्यांच्या दुकानांची संख्या आहे. मात्र परवानगी घेतलेल्या अधिकृत फटाक्यांच्या दुकानांची संख्या पाऊणशेच्या आताच आहे. महापालिका प्रशासन आणि पोलीस यांचे या दुकानांना अभय असल्याचे दिसून येते. फटाके विक्रीच्या व्यावसायात गुंतवणुकीच्या जवळपास तिप्पट नफा अवघ्या काही दिवसांमध्ये

मिळत असल्याने अनेकजण या व्यावसायाकडे वळत आहेत. मात्र फटाके विक्री करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या परवानग्या अनेक दुकानदार घेतच नाही. त्यामुळे या फटाके विक्री करणाऱ्या दुकानदारांकडून पिंपरी चिंचवडकरांच्या जिवाशी खेळ सुरू आहे. जर महापालिका किंवा पोलीस कारवाईचे निमित्त करून आलेच तर त्यांच्या हातावर शे-पाचशे रुपये टेकविले जातात. त्यामुळे महापालिका आणि पोलीस अशा दुकानांकडे दुर्लक्ष करतात. पिंपरी चिंचवडकरांच्या सुदैवाने शहरात

अद्याप कोणत्याही फटाक्यांच्या दुकानाला आग लागलेली नाही. मात्र भविष्यातही अशी घटना घडणार नाही, हे कोणीच छातीठोकपणे सांगू शकत नाही. मात्र भविष्यात नियमांकडे दुर्लक्ष केल्यास काही घटना घडली तर त्यात किती जिवीतहाणी किंवा वित्तहानी होईल, हे सांगता येत नाही. असे असतानाही कोणतीच

कोणती कागदपत्र आवश्यक

- मागील वर्षाचा ना-हरकत दाखला प्रत
- मागील वर्षाचा पोलीस परवाना
- यंदाची मिळकतकर भरणा पावती
- दुकानाच्या जागेचा कच्चा नकाशा
- जागा मालकाचा ना-हरकत दाखला
- दुकान असलेल्या सोसायटीचा ना-हरकत दाखला
- अग्निशामक साधने खरेदीचा दाखला

यंदा आत्तापर्यंत ७७ अर्जांचे वितरण

● फटाके विक्री करण्यासाठी आवश्यक असलेली परवानगी घेण्यासाठी आत्तापर्यंत ७७ अर्ज दुकानदारांनी घेतले आहेत. मात्र यापैकी अनेकांना आवश्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता करता येत नसल्याने ते अनधिकृत दुकाने थाटतात.

शहरातील गर्दीच्या ठिकाणी अथवा इमारतीच्या खाली फटाक्यांची दुकाने थाटली

● तसेच दुकानाचे आरसीसी बांधकाम आहे का, त्यास लोखंडी शटर आहे का, स्टॉल असल्यास त्याचे क्षेत्रफळ किती, बाजूच्या दोन्ही यापैकी अनेकांना आवश्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता करता येत नसल्याने ते अनधिकृत दुकाने थाटतात.

जगात अशी दुकाने टाकताना शासनाने दिलेल्या नियमांचे पालन केले जात नाही. या दुकानांवर कारवाई करण्याचे अधिकारी महापालिकेचा अतिक्रमण विभाग आणि पोलीसांना असते. सर्व नियमांचे पालन झाले असल्यास

'त्या' १२ जागांसाठी ठाकरे गटाने धरला आग्रह

मविआमध्ये विदर्भातील जागांवरून तिढा कायम!

राष्ट्रसंचार न्यूज नेटवर्क

मुंबई : राज्यात निवडणुकीचे बिगुल वाजले आहे. अद्याप महायुती आणि मविआ यांच्यातील जागावाटपाचा तिढा सुटलेला नाही. यादरम्यान मविआच्या गोटातून एक मोठी बातमी समोर आली आहे. विदर्भातील जागांवरून त्यांच्यात तिढा अद्याप कायम आहे. ठाकरे गटाने विदर्भांमध्ये १२ जागांसाठी आग्रह धरला आहे.

विदर्भांमध्ये ६२ विधानसभेच्या जागा आहेत, त्यापैकी ४६ जागा काँग्रेसकडे आठ जागा राष्ट्रवादी शरदचंद्र पवार पक्ष आणि आठ जागा शिवसेना ठाकरे गटाला

कोणत्या जागांसाठी धरला आग्रह ?

● विदर्भांमध्ये १२ जागांवर ठाकरे आग्रही आहे. विदर्भातील रामटेक, कामठी, दक्षिण नागपूर, वरोरा, आरमोरी, भंडारा, बुलढाणा, सिंदखेडराजा, आरणी, वर्धा, यवतमाळ, दिग्रज या जागांसाठी उद्भव ठाकरे गट आग्रही आहे. मात्र, विदर्भात काँग्रेसची ताकद जास्त असल्याने या जागा काँग्रेसला सोडाव्यात इतर ठिकाणी आम्ही कमी घ्यायला तयार असल्याची भूमिका काँग्रेसने घेतली आहे. यावरून काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष नाना पटोले आणि शिवसेना खासदार संजय राऊत यांच्यामध्ये वाद झाल्याचे समजत आहे.

असं वाटप झालं आहे. मात्र कोणत्याही परिस्थितीत वाटप झालेल्या जागांपेक्षा ठाकरे गटाला विदर्भांमध्ये चार जागा अधिकच्या हत्या आहेत. त्यामुळे जागा वाटपाचा तिढा कायम आहे.

पंतप्रधान मोदींच्या पुतळ्याचे दहन

राष्ट्रसंचार न्यूज नेटवर्क

दोरेटो : कॅनडातील दोरेटो येथे झालेल्या निदर्शनादरम्यान खलिस्तानी समर्थकांनी भारतीय ध्वजाचा अपमान केला आणि पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या पुतळ्याचे दहन केले. खलिस्तानी दहशतवादी हरदीपसिंग निज्जरच्या मृत्यूच्या १६ महिन्यांच्या जयंतीनिमित्त हे निदर्शन आयोजित करण्यात आले होते. निदर्शनादरम्यान समर्थकांनी 'मोदींच्या राजकारणाला मारा', 'जय जस्टिन टूडो' आणि 'जय खलिस्तान' अशा घोषणा दिल्या.

आंदोलकांनी कॅनडातील सर्व भारतीय वाणिज्य दूतावास बंद करण्याची मागणी केली. या दूतावासांमुळे त्यांच्या समुदायाला धोका आहे, असा त्यांचा आरोप आहे. व्हिडीओमध्ये आंदोलक भारतीय राष्ट्रध्वजावर उभे राहून पंतप्रधान मोदींच्या पुतळ्याला मॉक जेलमध्ये ठेवून

त्यावर बूट मारताना दिसत आहेत. या प्रदर्शनासोबतच गुरुद्वाराचे तलविंदर सिंग परमारसह चार खलिस्तानी दहशतवाद्यांच्या स्मरणार्थ २० ऑक्टोबरला स्मारकाचा कार्यक्रम आयोजित करण्याची योजना आखली आहे. एअर इंडियाच्या फ्लाइट १८२ मधील १९८५ च्या बाँबस्फोटातील मुख्य आरोपी परमारने ३२९ लोक मारले होते.

मुंबईतील चेंबूर येथील संतोषी माता मंदिरात भीषण आग

राष्ट्रसंचार न्यूज नेटवर्क

मुंबई : मुंबई येथील चेंबूर कॉलनी परिसरातील संतोषी माता मंदिरात आज दुपारी भीषण आग लागल्याची घटना घडली. या आगीची माहिती मिळताच अग्निशमन दलाच्या चार गाड्या घटनास्थळी दाखल झाल्या आहेत.

आगीचे कारण अद्याप समजू शकले नसून आगीवर नियंत्रण मिळवण्याचे काम सुरु आहे. या आगीच्या घटनेमुळे परिसरात एकच खळबळ माजली.

मिळालेल्या माहितीनुसार, मुंबई येथील चेंबूर परिसरातील संतोषी माता मंदिरात आज दुपारी २.१५ वाजताच्या सुमारास भीषण आग लागली. आगीची माहिती मिळताच अग्निशमन दलाच्या चार गाड्या घटनास्थळी दाखल झाल्या. आगीवर नियंत्रण मिळवण्याचे काम सुरु आहे. या आगीत अद्याप कोणतीही जीवितहानी झाली नसल्याचे वृत्त आहे. हे मंदिर गांधी मार्केट म्हणून प्रसिद्ध असलेल्या बाजारात आहे. यामुळे या परिसरात नेहमीच लोकांची गर्दी पाहायला मिळते.

वृद्ध, महिला आणि लहान मुलांना सुरक्षित स्थळी नेण्यात आले आहे. पोलिसांनी सांगितले, की बोरोबेकरा हे जिरिबाम शहरापासून ३० किलोमीटर दूर आहे. या भागात घनदाट जंगल आणि डोंगर असल्याने याआधीही येथे गोळीबाराच्या घटना घडल्या आहेत. यापूर्वी १८ ऑक्टोबर रोजी जिरिबाममधील कालीनगर हमर वेंग भागातील एका शाळेला बंडखोरांनी आग लावली होती. १५ ऑक्टोबर रोजी केंद्रीय गृहमंत्रालयाच्या निमंत्रणावरून मैतेई, कुकी आणि नागा समुदायातील २० आमदार दिल्लीत पोहोचले होते. त्यांना मणिपूरमध्ये यापुढे हिंसाचार न करण्याची शपथ देण्यात आली. सभेच्या चार दिवसानंतर शनिवारी जिरिबाममध्ये हिंसाचार झाला. जिरिबाममधील कालीनगर हमर वेंग भागातील ब्लूमिंग फ्लॉवर स्कूलला बंडखोरांनी आग लावली.

राष्ट्रसंचार न्यूज नेटवर्क

सांगली : सांगली - सांगली जिल्ह्यातील आटपाडीमध्ये असलेल्या सुख ओढ्यात पाचशे रुपयांचा नोटा वाहात असल्याचा आश्चर्यकारक प्रकार शनिवारी घडला. या प्रकारानंतर काही जणांनी थेट ओढ्यामध्ये उतरून या मिजलेल्या नोटा गोळा केल्या. या नोटा ओढ्यामध्ये नक्की कशा आल्या, याबद्दल माहिती मिळालेली नाही. पण ओढ्यात पाचशे रुपयांच्या नोटा आल्याचा

व्हिडिओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाल्याचा पाहायला मिळाला. या प्रकरणी आटपाडी पोलिस तपास करीत आहेत. आटपाडीमध्ये अंबाबाई मंदिरालगतच्या ओढ्यातून तेथील बाजार पटांगणाकडे येणाऱ्या ओढ्याच्या पाण्यामध्ये पाचशे रुपयांच्या नोटा आल्याने ते

सांगलीतील सुख ओढ्यात वाहात आल्या ५०० च्या नोटा

ओढ्यात आला नोटांचा पूर !

रुपयांच्या नोटा वाहात असल्याचे काही नागरिकांना दिसले. त्यानंतर ही बातमी तिथे वाऱ्यासारखी पसरली.

गेल्या काही दिवसांमध्ये अचानक येणाऱ्या मुसळधार पावसामुळे या ओढ्याला सध्या पाणी आहे. त्यात पाचशे रुपयांच्या नोटा आढळल्यामुळे ऐन दिवाळीच्या तोंडावर स्थानिकांच्या तोंडावर आनंदाचे भाव उमटल्याचे पाहायला मिळाले.

ओढ्याच्या पाण्यात पाचशेच्या नोटा आल्याने ते

बघण्यासाठी आणि वाहत्या पाण्यात हात धुवून घेण्यासाठी स्थानिकांनी गर्दी केली. काहींनी या नोटा गोळा करून खिशात घातल्या. हा प्रकार काही सजग नागरिकांनी लगेचच मोबाईल कॅमेऱ्यात कैद केला. या घटनेबद्दल माहिती मिळताच पोलिस घटनास्थळी दाखल झाले. त्यानंतर नागरिकांनी तेथून काढता पाय घेतला. आटपाडी पोलिस या पाचशेच्या नोटा ओढ्यामध्ये कशा वाहात आल्या याबाबत अधिक तपास करीत आहेत.

मणिपूरमध्ये पुन्हा हिंसाचार : दहशतवाद्यांकडून बाँबस्फोट, गोळीबार नागरिकांना सुरक्षित स्थळी हलवले

राष्ट्रसंचार न्यूज नेटवर्क

इंफाल : मणिपूरमधील जिरिबाम जिल्ह्यात पुन्हा एकदा हिंसाचार उसळला आहे. शनिवारी पहाटे पाच वाजता बोरोबेकरा भागातील एका गावात बंडखोरांनी गोळीबार केला. बोरोबेकरा पोलिसांनी सांगितले, की बंडखोरांनी गावात बाँबहली फेकले. माहिती मिळताच पोलिस आणि राज्य राखीव दलाचे पथक घटनास्थळी पोहोचले. दहशतवादी आणि सुरक्षा दलामध्ये गोळीबार सुरू आहे. सध्या या हल्ल्यात कोणी जखमी झाल्याची माहिती नाही.

वृद्ध, महिला आणि लहान मुलांना सुरक्षित स्थळी नेण्यात आले आहे. पोलिसांनी सांगितले, की बोरोबेकरा हे जिरिबाम शहरापासून ३० किलोमीटर दूर आहे. या भागात घनदाट जंगल आणि डोंगर असल्याने याआधीही येथे गोळीबाराच्या घटना घडल्या

आहेत. यापूर्वी १८ ऑक्टोबर रोजी जिरिबाममधील कालीनगर हमर वेंग भागातील एका शाळेला बंडखोरांनी आग लावली होती. १५ ऑक्टोबर रोजी केंद्रीय गृहमंत्रालयाच्या निमंत्रणावरून मैतेई, कुकी आणि नागा समुदायातील २० आमदार दिल्लीत पोहोचले होते. त्यांना मणिपूरमध्ये यापुढे हिंसाचार न करण्याची शपथ देण्यात आली. सभेच्या चार दिवसानंतर शनिवारी जिरिबाममध्ये हिंसाचार झाला. जिरिबाममधील कालीनगर हमर वेंग भागातील ब्लूमिंग फ्लॉवर स्कूलला बंडखोरांनी आग लावली.

चारदिवसांपूर्वी मणिपूरमधील शांततेसाठी दिल्लीत बैठक झाली होती. १५ ऑक्टोबर रोजी झालेल्या बैठकीत प्रथम कुकी, नंतर मैतेई आणि नंतर नागा नेत्यांशी बोलणे झाले. प्रत्येकाने आपल्या मागण्या केंद्रापुढे मांडल्या. यानंतर सर्वांनी एका सभागृहात एकत्र येऊन शपथ घेतली, की आजच्या सभेनंतर मणिपूरमध्ये एकही गोळी चालवली जाणार नाही आणि कोणीही मरणार नाही. याला तिन्ही समाजाच्या प्रतिनिधींनी सहमती दर्शवली. यानंतर प्रतिनिधींनी एकमेकांशी हस्तांदोलन केले.

उपराज्यपालांची ओमर अब्दुल्ला मंत्रिमंडळाच्या प्रस्तावाला मंजुरी जम्मू-काश्मीरला मिळणार पूर्ण राज्याचा दर्जा ?

श्रीनगर : जम्मू आणि काश्मीर केंद्रशासित प्रदेशात विधानसभा निवडणुकीनंतर मुख्यमंत्री ओमर अब्दुल्ला यांचे सरकार स्थापन झाले आहे. त्यानंतर राज्याला पूर्ण राज्याचा दर्जा मिळावा यावर ओमर अब्दुल्ला यांच्या सरकारचा भर आहे. मुख्यमंत्री ओमर अब्दुल्ला यांच्या मंत्रिमंडळाच्या पहिल्या बैठकीत जम्मू-काश्मीरला पूर्ण राज्याचा दर्जा देण्याचा प्रस्ताव मंजूर करण्यात आला. त्यानंतर उपराज्यपाल मनोज सिन्हा यांनी

आज या प्रस्तावाला मंजुरी दिली आहे. त्यामुळे जम्मू काश्मीरला पूर्ण राज्याचा दर्जा मिळण्याच्या आशांना आणखी बळ मिळाले आहे.

दरम्यान, ओमर अब्दुल्ला यांच्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत जम्मू आणि काश्मीरला राज्याचा दर्जा बहाल करण्यासंबंधीचा प्रस्ताव आणण्यात आला

होता, परंतु त्यात कलम ३७० आणि ३५४ चा उल्लेख नव्हता. केंद्रशासित प्रदेशाच्या प्रस्तावाला उपराज्यपाल मनोज सिन्हा यांनी मंजुरी दिली आहे.

शिक्षा भोगत असलेल्या आसारामची प्रकृती खालावली

राष्ट्रसंचार न्यूज नेटवर्क

जोधपूर : जोधपूरच्या मध्यवर्ती कारागृहात जन्मठेपेची शिक्षा भोगत असलेला आसाराम आता आपल्या मुलाला भेटू शकणार आहे. गेल्या ११ वर्षांपासून जोधपूर तुरुंगात जन्मठेपेची शिक्षा भोगत असलेल्या आसारामची प्रकृती

खालावल्याने गुजरात तुरुंगात शिक्षा भोगत असलेला त्यांचा मुलगा नारायण साई याने वडिलांना भेटण्यासाठी गुजरात उच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली होती. गुजरात उच्च न्यायालयाने ही मंजूर केली आहे. यासाठी नारायण साईला ५ लाख रुपये मोजावे लागणार आहेत. आसाराम ११ वर्षांनंतर

मुलगा नारायण साईला भेटणार आहे. आसाराम आणि त्याचा मुलगा नारायण साई हे दोघेही

लैंगिक शोषण प्रकरणात वेगवेगळ्या तुरुंगात शिक्षा भोगत आहेत.

नुकतीच आसारामला राजस्थान उच्च न्यायालयाने महाराष्ट्रात उपचारासाठी जाण्याची परवानगी दिली होती. आसारामला उपचारासाठी पॅरोल मंजूर करण्यात आला होता. आसारामचा मुलगा नारायण

यकृत दान करून दिले जिवदान

राष्ट्रसंचार न्यूज नेटवर्क

रायपूर : छत्तीसगडमधील तिल्दा येथील अनिल कुमार यादव यांच्या मुलीने यकृत दान करून त्यांचे प्राण वाचवले आहेत. यकृत प्रत्यारोपणानंतर अनिल ऑपरेशन थिएटरमध्ये जुन्या गाण्यांवर एकही सदस्या उपस्थित राहणार नाही.

लिव्हर सिरोसिसासख्या गंभीर आजाराचे ग्रासल्यामुळे अनिल यांची प्रकृती चिंताजनक बनली होती. पोटात पाणी जमा होणे, कावीळ, रक्ताच्या उलट्या, अशक्तपणा यामुळे त्यांचे जीवन क्षणोक्षणी मृत्यूच्या जवळ जात होते. यापूर्वीही अनेक बड्या डॉक्टरांनी अनिल यांच्या जगण्याबाबत साशंकता व्यक्त केली होती. यानंतर श्री

नारायण हॉस्पिटल रायपूरमध्ये उपचार सुरु झाले. या काळात त्यांच्या यकृताची स्थिती इतकी बिघडली होती, की ते फक्त सहा महिने जगू शकतील अशी स्थिती होती. अनिल यांना वाचवण्याचा एकमेव उपचार म्हणजे यकृत प्रत्यारोपण आणि अशा कठीण काळात त्यांची मुलगी वंदना हिने उचललेले पाऊल उदाहरण ठरले.

आ.संतोष बांगर यांना निवडणूक आयोगाने धाडली नोटीस 'ते' वादग्रस्त वक्तव्य भोवणार !

राष्ट्रसंचार न्यूज नेटवर्क

हिंगोली : एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेनेचे आमदार संतोष बांगर यांच्या अडचणीत वाढ होण्याची शक्यता आहे. त्यांनी भरसभेत केलेल्या विधानामुळे त्यांच्या अडचणी वाढणार आहेत. कारण त्यांच्या या विधानाची दखल निवडणूक आयोगाने घेतली आहे. हे नेमके काय प्रकरण आहे जाणून घेऊयात...

शिवसेनेचे आमदार संतोष बांगर हे नेहमी आपल्या वक्तव्यामुळे चर्चेत असतात. आपल्या शेखडोक भूमिकेमुळे अनेकदा त्यांना अडचणीचा सामना

निवडणूक आयोगाने घेतली दखल

● आमदार बांगर यांनी मतदारांना पैशांचे प्रलोभन दिल्याने निवडणूक आयोगाने त्यांच्यावर कारवाई करण्याची मागणी उद्भव ठाकरे गटाने केली आहे. त्यांच्या या मागणीची दखल घेत निवडणूक आयोगाने आमदार संतोष बांगर यांना त्या वक्तव्याचा खुलासा सादर करण्याची नोटीस बजावली आहे. तसेच पुढील २४ तासांमध्ये आमदार बांगर यांनी खुलासा सादर करावा असं त्या नोटीसमध्ये म्हटलं आहे.

करावा लागतो. असेच एक प्रकरण समोर आले त्यामुळे त्यांच्या अडचणी वाढू शकतात. बाहेरगावी असलेल्या कार्यकर्त्यांची लिस्ट दोन-तीन दिवसांमध्ये द्यावी, त्यांना सांगा गाड्या करा, गाड्यांसाठी जे काही लागत ते

त्यांना फोन पे करतो, त्यांना सांगा घेण्या-जाण्याचा जे काही लागते ते आम्हाला सांगा. असे आर्थिक प्रलोभन देणार वक्तव्य आमदार संतोष बांगर यांनी केले. ते हिंगोलीतील कळमनुरी येथील एका कार्यक्रमात बोलत होते.

राष्ट्रसंचार न्यूज नेटवर्क

संभाजीनगर : छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यातील उद्भवठाकरेच्या शिवसेनेचे उमेदवार निश्चित झाल्याची माहिती सूत्रांनी दिली आहे. महाविकास आघाडीच्या जागावाटपाची घोषणा अद्याप झालेली नसतानाच उद्भव ठाकरेनी छत्रपती संभाजीनगरमधील आपल्या पक्षाचे उमेदवार ठरवले आहेत. उद्भव ठाकरे यांच्यासोबत झालेल्या बैठकीत छत्रपती संभाजीनगरच्या उमेदवारांबाबत अंतिम निर्णय झाला आहे. छत्रपती संभाजीनगरमधून ठाकरे गटाचे शिलेदारजवळपास निश्चित झाले आहेत. या पाचही उमेदवारांना

संभाजीनगरमध्ये शिवसेना विरुद्ध शिवसेना सामना रंगणार

पाच मतदारसंघात ठाकरेचे शिलेदार ठरले!

राष्ट्रसंचार न्यूज नेटवर्क

ठाकरेनी कोणा-कोणाला दिली संधी ?

तयारी करण्याचे आदेश पक्षाकडून देण्यात आले असून लवकरच त्यांना

ठाकरेनी आज पाच जणांचे

तिकीट निश्चित केले आहे. छत्रपती संभाजीनगर मध्य या मतदारसंघातूण किशनचंद तनवाणी, छत्रपती संभाजीनगर पश्चिम मतदारसंघातून राजू शिंदे, वैजापूर मतदारसंघातून दिनेश परदेशी, कन्नड मतदारसंघातून उदयसिंह राजपूत आणि सिल्लोड मतदारसंघातून सुरेश बनकर यांना उमेदवारी मिळण्याची शक्यता आहे.

एबी फॉर्म दिले

जाणार आहेत. उद्भव देण्यात आले असून लवकरच त्यांना एबी फॉर्म दिले जाणार आहेत. उद्भव ठाकरे यांच्याकडून संभाजीनगर मधील

पाच इच्छुकांना निवडणूक लढण्याचे आदेश मिळाले आहेत. त्यांना तयारीला लागण्याचा दिव्या सूचना देखील दिल्या आहेत. पुढच्या दोन दिवसात एबी फॉर्म मिळतील. अर्ज दाखल करण्याची तयारी करण्याच्या सूचनाही दिल्या आहेत. वैजापूरमधून दिनेश परदेशी यांना उमेदवारीचे संकेत मिळाल्याने कार्यकर्त्यांकडून फटाके वाजवून केलं स्वागत करण्यात आले आहे. औरंगाबाद मध्य, औरंगाबाद पश्चिम, कन्नड, सिल्लोड आणि पैठण मतदारसंघातील उमेदवार निश्चित झाले आहेत.

खेळायला जाण्यास शाकिबचा नकार

बांगलादेशचा अष्टपैलू खेळाडू शाकिब अल हसनने मायदेशात न परतण्याचा निर्णय घेतला आहे. शाकिब सध्या त्याच्या कुटुंबासह अमेरिकेत राहते. बांगलादेशातील निदर्शनांदरम्यान झालेल्या खुनाच्या आरोपामुळे शाकिब मायदेशी परतणार नसल्याचे त्याने सांगितले. भारत बांगलादेश कसोटी सामन्यादरम्यान शाकिबने ट्वेंटी-२० क्रिकेटमधून निवृत्ती जाहीर केली. त्यावेळी शाकिबने मायदेशात अर्थातच बांगलादेशात

अखेरचा कसोटी सामना खेळण्याची इच्छा व्यक्त केली. त्यानंतर २१ ऑक्टोबरपासून बांगलादेशमध्ये सुरू होणाऱ्या दक्षिण आफ्रिकेविरुद्धच्या मालिकेसाठी शाकिबला संघात स्थान देण्यात आले होते. त्यामुळे शाकिब त्याचा अखेरचा कसोटी सामना मायदेशात खेळेल, यावर शिकामोर्तब झाला होता. परंतु, हाती आलेल्या नव्या वृत्तानुसार शाकिब मायदेशी परतणार नसल्याची बातमी समोर येत आहे.

महाराष्ट्रास सुवर्णचा दुहेरी मुकुट

पुणे: पुष्पर येथील अलबर्ट एका स्टेडियमवर सुरू असलेल्या ३४व्या किशोर-किशोरी राष्ट्रीय अजिंक्यपद खो खो स्पर्धेत महाराष्ट्राच्या किशोर व किशोरी संघाने विजेतेपद पटकावित दुहेरी मुकुट संपादित. किशोर गटाचे सलग ९वे तर किशोरी गटाचे ७वे विजेतेपद आहे. साताराचा प्रसाद बळीप सर्वोत्कृष्ट खेळाडूचा भरत पुरस्काराचा तर सांगलीच्या वेदिका तामखेडे ही झाली पुरस्काराची मानकरी ठरले. महाराष्ट्र विरुद्ध तेलंगणा हा मुलांचा अंतिम सामना अतिशय अटीतटीचा झाला. मध्यंतराला १ गुणांनी पिछाडीवर असलेल्या महाराष्ट्र संघाने २४-१५ असा सामना जिंकला. महाराष्ट्र संघाकडून भीमसिंग वसावे २.०० मी. व १ गडी, श्री दळवी १.१०, ०.५० मी. व १ गडी, प्रसाद बळीप १.००, २.०० मी. व ३ गडी, सचिन थोरात १.१०, १.०० मी. व १ गडी, विनायक भांगे १.२० मी. अशी सांघिक कामगिरी बजावली.

रोहीत रावत याला विजेतेपद

पुणे: पुणे जिल्हा बिलियर्ड्स आणि स्नूकर संघटना (पीडीबीएसए) तर्फे आयोजित राज्य निवड चाचणी १५-२६ स्नूकर स्पर्धेत रोहीत रावत याने कृष्णराज अरकोट याचा पराभव करून स्पर्धेत विजेतेपद मिळविले. राज्य चाचणी स्पर्धेतून रोहीत रावत, कृष्णराज अरकोट यांच्यासह अमरदीप घोडके आणि सिद्धार्थ देगे यांनी निवड झाली आहे. वानवडी रस्त्यावरील द वयु कल्चर मध्ये झालेल्या अंतिम सामन्यामध्ये रोहीत रावत याने कृष्णराज अरकोट

याचा ३-२ असा संघर्षपूर्ण पराभव केला. सामन्यामध्ये कृष्णराज याने पहिला फ्रेम ६२-५१ अशी तर, दुसरी फ्रेम ६०-०० अशी जिंकून दमदार सुरुवातीसह २-० अशी आघाडी घेतली. ०-२ अशा पिछाडीनंतरही रोहीत याने तिसऱ्या फ्रेममध्ये ४२ गुणांचा ब्रेक नोंदविला आणि ६३-२९ अशा गुणांनी फ्रेम जिंकली. चौथ्या फ्रेममध्येही अचूक खेळ करून ७३-५४ गुणांनी फ्रेम जिंकून सामन्यामध्ये २-२ अशी बरोबरी साधली. अंतिम आणि निर्णायक फ्रेममध्ये रोहीत याने आपली चिवट झुंझ कायम ठेवत ५८-४४ अशा गुणांसह फ्रेमसह सामन्यामध्ये विजय मिळवला. याआधी झालेल्या उपांत्य फेरीत रोहीत रावत याने सिद्धार्थ देगे याचा ७२-००, ३५-२४, २३-५७, ६१(४७)-४४ असा तर, कृष्णराज अरकोट याने अमरदीप घोडके याचा ६२-६८, ६९-४३, ३०-६२, ६५-५५, ६०-४३ असा पराभव केला.

मॅट्हेरिक्स क्रिकेट अकादमी ब्लू संघाचा पहिला विजय

पुणे: मॅट्हेरिक्स क्रिकेट अकादमी वाकड यांच्या वतीने आयोजित मॅट्हेरिक्स आंतर क्लब क्रिकेट स्पर्धेत साखळी फेरीत आरिब मलिक २० धावा व ३-१२२ याने केलेल्या अष्टपैलू खेळीच्या जोरावर मॅट्हेरिक्स क्रिकेट अकादमी ब्लू संघाने मॅट्हेरिक्स क्रिकेट अकादमी रेड संघाचा ५ धावांनी पराभव करून पहिला विजय मिळवला. ३० वायसीए स्पाईक क्रिकेट मैदानावर सुरू असलेल्या या स्पर्धेत मॅट्हेरिक्स क्रिकेट अकादमी ब्लू संघाने पहिल्यांदा खेळताना २० षटकात ७ बाद १४२ धावा केल्या. यात अवीनीशा मोकशी २८, अर्जुन कट्टी २२, आरिब मलिक २०, गार्गी कुलकर्णी नाबाद १४ यांनी धावा केल्या. मॅट्हेरिक्स क्रिकेट अकादमी रेड संघाकडून विहान वानखेडे (३-२३), पांशुल साठे (१-२२), क्रीडल झाला (१-२३) यांनी बुरखे गोलंदाजी केली. या आढल्याचा पाठलाग करताना मॅट्हेरिक्स क्रिकेट अकादमी रेड संघ २० षटकात सर्वबाद १३७ धावावर संपुष्टात आला. यात पांशुल गवारी ३२, पांशुल साठे ३२, आयुष जगताडे ११ यांनी दिलेली लढत अपुरी ठरली. मॅट्हेरिक्स क्रिकेट अकादमी ब्लू संघाकडून आरिब मलिक (३-२२), अर्जुन तेलंग (२-१४), आर्यन ताहणाणे (१-१०) यांनी अचूक गोलंदाजी करत मॅट्हेरिक्स क्रिकेट अकादमी रेड संघाला १३७ धावांवर रोखले व संघाला ५ धावांनी विजय मिळवून दिला.

वरिष्ठ महिला क्रिकेट संघात ईश्वरी, तेजस्विनी!

नाशिक: येथील ईश्वरी सावकार व तेजस्विनी बाटवाल या दोन क्रिकेटपटूंची वरिष्ठ महिला महाराष्ट्र क्रिकेट संघात निवड झाली आहे. भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळ (बीसीसीआय) तर्फे आयोजित कोलकता येथील वरिष्ठ महिला टी-ट्वेंटी स्पर्धेत या दोन्ही महाराष्ट्राचे प्रतिनिधित्व करणार आहेत. ईश्वरी, तेजस्विनीने यापूर्वीदिखिल महाराष्ट्रातर्फे वरिष्ठ व एकोणीस वर्षाखालील तसेच विविध वयोगटात महिला क्रिकेट संघाचे प्रतिनिधित्व केले आहे. सलामीची फलंदाज ईश्वरी सावकारने १९ वर्षाखालील महाराष्ट्राचे कर्णधारपद भूषविले आहे. २०२३ मध्ये झालेल्या महिलांच्या २३ वर्षाखालील वयोगटात बीसीसीआयतर्फे आयोजित नॅशनल क्रिकेट अकादमीच्या राष्ट्रीय पातळीवरील शिबिरात तिची निवड झालेली तिची निवड झाली होती. याआधीच्या दोन हंगामात शिबिरात तिची निवड झालेली होती. ऑक्टोबर २०२२ मध्ये महिला टी-ट्वेंटी सामन्यांच्या वनेज रॉफ्फिसाची १९ वर्षाखालील इंडिया अ संघाच्या उपकर्णधारपदी निवड झाली होती. या स्पर्धेत श्रीलाका, वेस्ट इंडिज संघाविरुद्ध सामने झाले होते.

टीम इंडियाने गटांगळ्या खाल्ल्या; ५४ धावांत ७ विकेट्स

न्यूझीलंडला १०७ धावांचे लक्ष्य

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

बेंगलुरु : न्यूझीलंडने बंगलुरुच्या चिन्नस्वामी स्टेडियमवर वर्चस्व गाजवलेले दिसवते. भारताचा पहिला डाव ४६ धावांवर गुंडाळून त्यांनी ४०२ धावा उभ्या केल्या. ३५६ धावांची पिछाडी भरून काढण्यासाठी मैदानावर उतरलेल्या भारताने आघाडी घेतली. पण, सर्फराज खान आणि ऋषभ पंत यांच्या मेहनतीवर पाणी फिरले. सर्फराजच्या विकेटनंतर पुढील ५४ धावांत भारताचे ७ फलंदाज माघारी परतले आणि न्यूझीलंडसमोर १०७ धावांचे माफक लक्ष्यच उभे राहिले. त्यात दिवस संपायला २० षटकांचा खेळ शिल्लक असताना आम्पायरने सामना थांबवण्याचा निर्णय घेतला आणि कर्णधार रोहित शर्माचा फार चढला.

सर्फराज खान

१५० धावा

१९५ चेंडू

१८ चौकार

जोडीने न्यूझीलंडला हादरवून टाकले आणि भारताला आघाडी मिळवून दिली. विराट व सर्फराज खान यांनी १३६ धावांची भागीदारी केली, परंतु तिसऱ्या दिवसाच्या अखेरच्या चेंडूवर विराटची विकेट मिळवण्यात किर्वीना यश आले. सर्फराज व ऋषभ पंत या जोडीने चौथ्या दिवशी पैसा वसूल फटकेबाजी करताना

२९९ चेंडूंत १७७ धावा कुटल्या. सर्फराज १९५ चेंडूंत १८ चौकार व ३ षटकारांसह १५० धावांवर झेलबाद झाला. ऋषभ पंत यांच्या १०५ चेंडूंत ९ चौकार व ५ षटकारांच्या मदतीने ९९ धावांवर बाद झाला.

परंतु त्यालाही १५ धावांवर माघारी पाठवले.आम्पायर कॉलमुळे आर अश्विन बाद ठरला. जसप्रीत बुमराह व मोहम्मद सिराज शून्यावर बाद झाले आणि भारताचा दुसरा डाव ४६२ धावांवर आटोपला. न्यूझीलंडकडून मॅट हेन्री व विलियम ओरोक यांनी प्रत्येकी ३ विकेट्स घेतल्या. लक्ष्याचा पाठलाग करायला किर्वी संघ मैदानावर आला आणि भारतीय गोलंदाज विकेट घेण्यासाठी सज्जही होते. पण, अंधुक प्रकाशामुळे किर्वी फलंदाजांनी मैदानाबाहेर जाण्याचा निर्णय घेतला. आम्पायरनेही खेळ थांबवला आणि हे पाहून रोहित संतापला. त्याने आम्पायरला जाब विचारला. किर्वी फलंदाज ड्रेसिंग रुममध्ये गेले असताना भारतीय खेळाडू मैदानावरच उभे होते आणि आम्पायरसोबत त्यांची चर्चा सुरू होती. अखेर चौथ्या दिवसाचा खेळ थांबवण्यात आला. किर्वीनी उद्या १०७ धावा करायच्या आहेत आणि आता भारताच्या मदतीला पाऊस धावून येईल अशी प्रार्थना चाहते करत आहेत.

नवी दिल्ली : डेन्मार्क ओपन २०२४ स्पर्धेतील उपांत्यपूर्व फेरीच्या सामन्यात पी. व्ही. सिंधूचा पॅरिस ऑलिम्पिक ब्रॉन्झपदक विजेत्या ग्रेगोरिया तुनुगकडून पराभव झाला आणि त्याचबरोबर डेन्मार्क ओपन स्पर्धेतील भारताचे आव्हान संपुष्टात आले. एक तास चाललेल्या लढतीत सिंधूचा १३-२१, २१-१६, ९-२१ असा पराभव झाला. सिंधू आणि ग्रेगोरिया यांच्यात या लढतीअगोदर १२ सामने झालेले आहेत. यातील केवळ दोनच सामने ग्रेगोरियाला जिंकता आलेले आहेत. इतके वर्चस्व असूनही सिंधूला विजय मिळवता आला नाही. दुसरा गेम २१-१६ अशा फरकाने जिंकल्यानंतर तिसऱ्या गेममध्ये ती ९-२१ अशी निष्प्रभ ठरली. या डेन्मार्क ओपन स्पर्धेत सिंधूचे जागतिक क्रमवारीत चौथ्या आणि सातव्या स्थानावर असलेल्या खेळाडूंना पराभूत करून वाटचाल कायम ठेवली होती. आजच्या सामन्यात तिने दुसरा गेम जिंकला असला तरी त्यासाठी शर्थ करावी लागली होती.

मुंबईकर जोरात, प्रतिस्पर्धी कोमात!

नवी दिल्ली : मुंबईने रणजी करंडक स्पर्धेत महाराष्ट्र संघाविरुद्ध मजबूत पकड घेतली आहे. १७ वर्षीय फलंदाज आयुष म्हात्रेने संघाला मजबूत स्थितीत आणले आणि त्यानंतर आज श्रेयस अख्यरने शतक झळकावले. अख्यरने प्रथम श्रेणी क्रिकेटमध्ये तीन वर्षांनंतर पहिले शतक झळकावले. महाराष्ट्राचा पहिला डाव १२६ धावांवर गुंडाळल्यानंतर मुंबईने दुसऱ्या दिवसाच्या लंच ब्रेकपर्यंत ४ बाद ३३५ धावा करून २०९ धावांची आघाडी घेतली आहे. कर्णधार अजिंक्य रहाणे बाद झाल्यानंतर श्रेयस फलंदाजीला आला आणि त्याने आयुष म्हात्रेसह द्विशतकी भागीदारी करून संघाला मजबूत स्थितीत आणले. आयुषने २३२ चेंडूंत २२ चौकार व ४ षटकारांसह १७६ धावांवर बाद झाला. भारताच्या कसोटी संघातून श्रेयस अख्यरला वगळले गेले आहे आणि २९ वर्षीय खेळाडूने नोव्हेंबर २०२१ मध्ये न्यूझीलंडविरुद्ध रोहतेचे प्रथम श्रेणी क्रिकेटमधील शतक झळकावले होते. आजच्या शतकी खेळीने अख्यरने प्रथम श्रेणी क्रिकेटमधील ६००० धावा पूर्ण केल्या. दुर्लप ढॉफीत अख्यरने सहा इनिंगमध्ये ५५४ धावा केल्या होत्या.

क्रिकेटमध्ये “स्पार्टन टीमला विजेतेपद

पुणे : उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री आणि कोथरुड चे आमदार चंद्रकांत दादा पाटील यांच्या वतीने कोथरुड प्रीमिअर लीग क्रिकेट व फुटबॉल चे आयोजन करण्यात आले होते. ५६ क्रिकेट टीम व ४५ फुटबॉल टीम ने सहभाग नोंदविला. क्रिकेट मध्ये “स्पार्टन टीम

विजयी झाली तर “प्रदीप जोरी टीम ने उपविजेते होण्याचा मान मिळविला. विश्वेश उटांगडे मैन ऑफ टूर्नामेंट” फुटबॉल मध्ये पल्लू बॉईज विजयी ठरले तर इमोर्टल्स टीम उपविजेता. निखिल पडवळ मैन ऑफ द टूर्नामेंट पुरस्कार जींकला. ह्या स्पर्धेचे संयोजक

प्रतीक मंजूशी संदीप खडकेकर (अध्यक्ष,क्रीडा आघाडी यूवा मोर्चा,पुणे शहर) यांनी केले. कोथरुड प्रीमियर लीग चे उदघाटन चंद्रकांत पाटील यांनी केले व या वेळी “युवा मोर्चा शहर अध्यक्ष : करण मिसाळ, मुख्य प्रवेश, संदीप खडकेकर, प्रदेश प्रवक्त कुणाल टिळक,

पुणे शहर सरचिटणीस पुनीत जोशी, कोथरुड अध्यक्ष संदीप बुटला, कोथरुड सरचिटणीस गिरीश खत्री, माजी नगरसेवक दीपक पोटे, माजी नगरसेवक मंजुशी खडकेकर, महिला आघाडी उपाध्यक्ष कल्याणी खडकेकर, हिंदू जिमखाना चे संस्थापक आशिष कांटे उपस्थित होते.

महाराणा प्रताप क्रीडा संघास कबड्डी मॅटचे लोकार्पण

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

पुणे : कसबा विधानसभा मतदार संघाचे आ. रविंद्र धोकर यांनी त्यांच्या विकासनधी मधून पुणे शहरातील महाराणा प्रताप क्रीडा संघाच्या वतीने गेली अनेक वर्षे सुरू असलेल्या कबड्डी खेळाचा नवीन पद्धतीने खेळाचा विकास होणे करीता आवश्यक अशा कबड्डी मॅट दिले.

याचा लोकार्पण सोहळयास अर्जुन पुरस्कार विजेता शांताराम जाधव, पुणे जिल्हा कबड्डी असोसिएशन चे कार्यध्यक्ष

दत्तात्रय कळमकर, सहकार्यवाह राजेश ढमढेरे, कामगार सेना-शिक्सेना शिंदे गटाचे अध्यक्ष सुधीर कुरुमकर, पुणे जिल्हा हौशी शरीरसौष्ठव संघटनेचे - अध्यक्ष राजेंद्र नांगरे यांच्या उपस्थितीत पं नेहरू स्टेडियम येथील कबड्डीच्या मैदानावर पार पडला. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक तानाजी शिंदे, आभार प्रदर्शन संजय पासलकर यांनी केले. या कार्यक्रमावर संयोजन महाराणा प्रताप क्रीडा संघाचे अध्यक्ष व पुणे जिल्हा कबड्डी असोसिएशन-चे सदस्य राजभाऊ पासलकर यांनी केले

सुभाष बापट स्मृती षष्क टेबल टेनिस स्पर्धा

शौरेंन सोमण याला दुहेरी मुकुट; दिया, मोहिल, सई यांनाही अजिंक्यपद

■ राष्ट्र संचार न्यूज नेटवर्क

पुणे : शौरेंन सोमण याने १७ वर्षाखालील गटापाठोपाठ पंधरा वर्षाखालील गटात आहे विजेतेपद पटकावले आणि सुभाष बापट स्मृती षष्क जिल्हा अजिंक्यपद टेबल टेनिस स्पर्धेत दुहेरी धमाका केला. या स्पर्धेतील अन्य गटात दिया शिंदे, मोहिल ठाकूर, सई कुलकर्णी यांनी अजिंक्यपद मिळविले.

संतोष वाकराडकर यांनी एकेरीत तर ओंकार जोग व कृपाल देशपांडे यांनी दुहेरीत विजेतेपद मिळविले. मुलांच्या पंधरा वर्षाखालील गटाच्या अंतिम फेरीत सोमण याने तृतीय मानांकित खेळाडू श्रेयस माणकेश्वर याचा ७-११,११-६,

११-४,११-७ असा पराभव करीत आपले अक्वल मानांकन सांठ ठरविले. त्याने याआधी या स्पर्धेतील सतरा वर्षाखालील गटातही अजिंक्यपद पटकावले होते. सोमण याने सांगली येथे नुकत्याच आयोजित करण्यात आलेल्या राज्य मानांकन स्पर्धेमध्ये दोन

गटात विजेतेपद पटकाविले होते. मुलांच्या १३ वर्षाखालील गटात ठाकूर याने तृतीय मानांकित खेळाडू शारां गवळी याच्यावर मात करीत विजेतेपदावर मोहोर नोंदविली आणि आपले अग्रमानांकन सांठ ठरविले. चुरशीने झालेला हा सामना त्याने

८-११,३-११,११-७,११-५,११-९ असा जिंकला. उपांत्य फेरीत गवळी याने द्वितीय मानांकित खेळाडू धैर्य शहा याच्यावर आश्चर्यजनक विजय मिळविला होता. मुलींच्या पंधरा वर्षाखालील गटात कुलकर्णी या द्वितीय मानांकित

खेळाडूने चौथी मानांकित खेळाडू वेदांगी जुगडे हिच्यावर रोमहर्षक विजय नोंदविला. हा सामना तिने ९-११, ४-११,११-३,११-८,११-६ असा जिंकला. पहिल्या दोन गेम्स गमावल्यानंतर तिने सामन्यावर नियंत्रण मिळवले आणि शेवटपर्यंत हे नियंत्रण कायम ठेवीत विजेतेपद नोंदविले. उपांत्य फेरीत वेदांगी हिने अग्रमानांकित खेळाडू आद्या गवात्रे या अग्रमानांकित खेळाडूला पराभवाचा धक्का दिला होता. मुलींच्या १३ वर्षाखालील गटात शिंदे या चौथ्या मानांकित खेळाडूने अंतिम फेरीत द्वितीय मानांकित खेळाडू श्रेया कोठारी

हिच्यावर ११-६,१०-११,११-५,११-५ अशी मात केली. प्रौढांच्या एकेरीत वाकराडकर यांनी अंतिम लढतीत तृतीय मानांकित खेळाडू दीपक कदम याना ११-१३,११-५,११-९,१३-११ असे सामन्यावर नियंत्रण मिळवले आणि शेवटपर्यंत हे नियंत्रण कायम ठेवीत अग्रमानांकन मिळाले होते. त्या दर्जास त्यांनी साजेसा खेळ केला. दुहेरीत मात्र वाकराडकर यांना कदम यांच्या साथीत उपविजेतेपदावर समाधान मानावे लागले. अंतिम सामन्यात ओंकार जोग व कृपाल देशपांडे या जोडीने त्यांचा ११-९, ३-११,११-९,११-७ असा पराभव केला. #रा